

ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Bank Lending Determinants: Evidence from Lao Commercial Banks

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics in Economics

FACULTY OF ECONOMICS

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว
โดย	นายตุลาคำ อินทุลาด
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิเดช พงศ์กิจวรสิน)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชโยดม สรรพศรี)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์)	

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตุลา คำ อินทูลาด : ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว. (Bank Lending Determinants: Evidence from Lao Commercial Banks) อ.ที่
 ปรึกษาหลัก : ผศ.ดร.พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาคและปัจจัยที่เป็นลักษณะเฉพาะธนาคารที่มีอิทธิพลต่อปริมาณให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 45 ธนาคาร ช่วงเวลาการศึกษา พ.ศ. 2554 ถึง 2563 โดยแบ่งเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐบาล ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชน และปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ โดยใช้วิธีการศึกษาการวิจัยคือ สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแบบจำลองโดยวิธี Panel ได้แก่ Fixed effect model (FEM) และ Random effect model (REM) โดยการประมาณค่าเพื่อหาแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดด้วยวิธี Hausman Test

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยกำหนดเศรษฐกิจมหภาคในภาพรวมได้แก่ การลงทุนภาคเอกชน การส่งออกและการนำเข้าสินค้า ส่งผลในทิศทางบวกต่อกิจกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแต่ละประเภทกลุ่มธนาคารพาณิชย์ก็พบว่า แต่ละประเภทกลุ่มธนาคารพาณิชย์ตอบสนองต่อเศรษฐกิจทิศทางบวกในแต่ละมิติแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยทางด้านลักษณะเฉพาะของธนาคารพบว่า ขนาดธนาคาร ปริมาณเงินฝากและความสามารถในการทำกำไรของธนาคารส่งผลในทิศทางบวกต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ในขณะที่สภาพคล่องส่งผลในทิศทางลบต่อกิจกรรมการให้กู้ยืม นอกจากนี้ผลการศึกษานี้ยังเผยให้เห็นว่า มาตรการในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของธนาคารกลางที่ดำเนินการใน พ.ศ 2558 เพื่อส่งเสริมให้ภาคธุรกิจและประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนที่มีต้นทุนทางการเงินที่ต่ำลง ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการให้กู้ยืมใน สปป ลาว

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6380008929 : MAJOR ECONOMICS

KEYWORD: Bank Lending; Commercial Banks; Lao PDR; Policy Rate

Tularkham Inthoulath : Bank Lending Determinants: Evidence from Lao Commercial Banks. Advisor: Asst. Prof. PONGSAK LUANGARAM, Ph.D.

This study investigates the bank-specific and macroeconomic determinants of commercial bank lending in Lao PDR using a sample of 45 banks covering the period from 2011 to 2020 divided into 4 types: total commercial bank lending in Lao PDR, state-owned commercial bank lending, private commercial bank lending, and foreign commercial bank branch lending by using the Panel method: Fixed effect model (FEM) and Random effect model (REM). Estimation methods to find the most suitable model by the Hausman Test method.

The findings demonstrate that investment, export, and import positively influence commercial bank lending in Lao PDR, while considering each type of commercial bank lending group, the finding each type of commercial banking group responds differently to the economy in different dimensions. For bank-specific characteristics, the finding bank size, volume of deposits, and profitability positively influence commercial bank lending in Lao PDR, while liquidity negatively influences lending activities. Moreover, the findings of this study also reveal that the policy rate which was implemented in 2015 to encourage businesses and citizens to access capital to reduce financial costs does not have any significant impact on lending activities in Lao PDR during the study period

Field of Study: Economics

Student's Signature .....

Academic Year: 2022

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก ผศ.ดร. พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้สละเวลาคอยให้คำแนะนำปรึกษาทั้งที่เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์และการเขียนงานวิจัยที่ดีมาโดยตลอด รวมถึงรศ.ดร. ชโยดม สรรพศรี และรศ.ดร. ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์ ที่ได้กรุณาตอบรับเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณธนาคารแห่ง สปป ลาว และธนาคารแห่งประเทศไทยที่ให้ทุนการศึกษาและให้การสนับสนุนเสมอมา

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา เพื่อนๆรวมถึงเจ้าหน้าที่ของคณะ เศรษฐศาสตร์ที่คอยให้กำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด คุณประสงค์ ของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอมอบแก่บุคคลดังกล่าว แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียน ขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

ตุลาคำ อินทุลาด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	8
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.4 ขอบเขตในการศึกษา.....	8
1.5 นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 แนวคิดและทฤษฎี.....	10
2.1.1 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม	10
2.1.2 ทฤษฎีทางการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์.....	11
2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อ	13
2.1.3.1 หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ 5C	13
2.1.3.2 หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ 3P	18

2.2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	19
2.2.1 ตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Factors).....	20
2.2.2 ลักษณะเฉพาะของธนาคาร (Bank Specific Characteristic).....	23
2.3 กรอบความคิดในการศึกษา.....	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	29
3.2 วิธีการศึกษา.....	29
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
3.2.1.1 วิธี Fixed Effect Regression Model (FEM)	29
3.2.1.2 Random Effect Regression Model (REM).....	29
3.2.2 แบบจำลองการศึกษา.....	30
3.2.3 การวัดตัวแปร.....	33
3.2.4 วิธีการทดสอบแบบจำลอง	38
บทที่ 4 ระบบการเงิน สปป ลาว.....	40
4.1. ตลาดการเงิน สปป ลาว	40
4.1.1 ที่มาและบทบาทตลาดเงิน สปป ลาว.....	40
4.1.2 ตลาดทุน สปป ลาว	47
4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเงินของ สปป ลาว ถึง พ.ศ 2568	49
บทที่ 5 ผลการศึกษา.....	51
5.1 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ใน สปป ลาว.....	51
5.2 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อบริษัทพาณิชย์รัฐบาล	56
5.3 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ของเอกชน.....	60
5.4 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อบริษัทพาณิชย์สาขาต่างประเทศ.....	66
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา.....	72

6.1 สรุปผลการศึกษา	72
6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	74
6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	76
บรรณานุกรม	77
ประวัติผู้เขียน	86

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ส่วนประกอบของการพิจารณา Character	14
ตารางที่ 2 ส่วนประกอบทางการพิจารณา Capacity	15
ตารางที่ 3 ส่วนประกอบการพิจารณา Capital	16
ตารางที่ 4 สรุปตัวแปร การวัดตัวแปร และ ทิศทางความสัมพันธ์.....	36
ตารางที่ 5 รายชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชนและสาขาต่างประเทศใน สปป ลาว.....	46
ตารางที่ 6 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลาว ข้อมูลวันที่ 04/07/2565	48
ตารางที่ 7 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา.....	51
ตารางที่ 8 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ	52
ตารางที่ 9 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ทั้งหมดใน สปป ลาว	53
ตารางที่ 10 ผลการทดสอบ Hausman Test.....	54
ตารางที่ 11 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา	56
ตารางที่ 12 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ.....	57
ตารางที่ 13 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของ รัฐบาล.....	58
ตารางที่ 14 ผลการทดสอบ Hausman Test.....	59
ตารางที่ 15 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา	60
ตารางที่ 16 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ.....	62
ตารางที่ 17 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ เอกชน.....	63
ตารางที่ 18 ผลการทดสอบ Hausman Test.....	64
ตารางที่ 19 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา	66

ตารางที่ 20 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ.....	67
ตารางที่ 21 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินค้าธนาคารพาณิชย์ สาขาต่างประเทศ	68
ตารางที่ 22 ผลการทดสอบ Hausman Test.....	69

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 1 การเติบโตจำนวนธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวช่วง พ.ศ 2532-2563	2
รูปที่ 2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์และปริมาณเงินฝากช่วง พ.ศ 2554-2563	4
รูปที่ 3 บทบาทสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ต่อระบบเศรษฐกิจช่วง พ.ศ 2554-2563.....	5
รูปที่ 4 สัดส่วนปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว พ.ศ 2563.....	5
รูปที่ 5 อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินเฉลี่ยระยะ 1 ปี อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยระยะ 1 ปี และ อัตราเงินเฟ้อที่ธนาคารกลางคำนวณช่วง พ.ศ 2554-2563.....	7
รูปที่ 6 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยดูสภาพของการให้กู้.....	11
รูปที่ 7 กรอบความคิดในการศึกษาปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว	28
รูปที่ 8 จุดกำเนิดธนาคารกลาง สปป ลาว อยู่ที่ถ้าเศรษฐกิจ-การเงิน บ้านนาโก อำเภอเวียงไซ จังหวัด หัวพัน.....	41
รูปที่ 9 โครงสร้างของธนาคารแห่ง สปป ลาว พ.ศ 2563	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดการเงินมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในฐานะเป็นช่องทางการส่งผ่านเงินทุนจากผู้ที่มีเงินทุนเหลือไปยังผู้ต้องการเงินทุนที่จะนำเงินทุนเหล่านั้นไปประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งในบริบทระบบการเงินใน สปป ลาว ต้องย้อนประวัติศาสตร์ช่วง พ.ศ 2488 สงครามภายในประเทศ ณ เวลานั้นประเทศลาวเป็นเมืองขึ้นให้กับฝรั่งเศส ซึ่งพรรคฝ่ายราชาอาณาจักรลาวได้รับการสนับสนุนจากประเทศที่ล่าถอยคอมมิวนิสต์อย่างฝรั่งเศสได้สร้างธนาคารแห่งชาติขึ้นในวันที่ 25 ธันวาคม 2497 ซึ่งมีจุดประสงค์คือเป็นธนาคารกลางในการพิมพ์เงินกิบเพื่อใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจที่อยู่ในขอบเขตการควบคุมของฝ่ายราชาอาณาจักรลาวและมีธนาคารพาณิชย์จำนวนหนึ่งในขณะเดียวกันนั้นพรรคฝ่ายแนวลาสร้างชาติก็เป็นพรรคที่ต่อสู้เพื่อที่ต้องการปลดปล่อยประเทศออกจากเป็นการเมืองขึ้นจากต่างชาติ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประเทศเวียดนาม ก็ได้สร้างตั้งธนาคารประเทศลาวขึ้นในวันที่ 07 ตุลาคม 2511 ที่ถ้าเศรษฐกิจ-การเงิน หมู่บ้านนาไก อำเภอย่างไซ จังหวัดหัวพัน โดยทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางในการพิมพ์เงินกิบเพื่อตอบสนองระบบเศรษฐกิจในขอบเขตตัวเองควบคุมและทำหน้าที่เป็นธนาคารพาณิชย์ไปด้วยอย่างเช่น การให้สินเชื่อ จนในที่สุด พ.ศ 1518 สงครามก็สิ้นสุดลง โดยฝ่ายที่ชนะสงครามก็คือแนวลาสร้างชาติ ก็ได้สถาปนาประเทศเป็น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากนั้นก็เดินทางตามระบบสังคมนิยมเต็มรูปแบบ ซึ่งก็ได้มีการปฏิวัติระบบเศรษฐกิจขึ้นมาอีกครั้ง โดยเฉพาะระบบการเงินของ สปป ลาว โดยได้นำเอาธนาคารประเทศลาว ธนาคารแห่งชาติลาวและธนาคารพาณิชย์เอกชนนำมารวมเข้ากันแล้วเรียกว่า “ธนาคารแห่งชาติ” ซึ่งเป็นระบบธนาคารเดียว ก็คือทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางของประเทศและเป็นธนาคารพาณิชย์ไปด้วยกัน โดยเริ่มแรกมีการระดมทุนเพื่อใช้ปรับปรุงเศรษฐกิจที่ได้รับบาดเจ็บจากสงครามและการสนองสินเชื่อให้แก่ภาคการผลิต เกษตร อุตสาหกรรม และการค้า ภายในประเทศควบคู่ไปกับการมีหน้าที่รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่พนักงานภาครัฐทั่วประเทศ

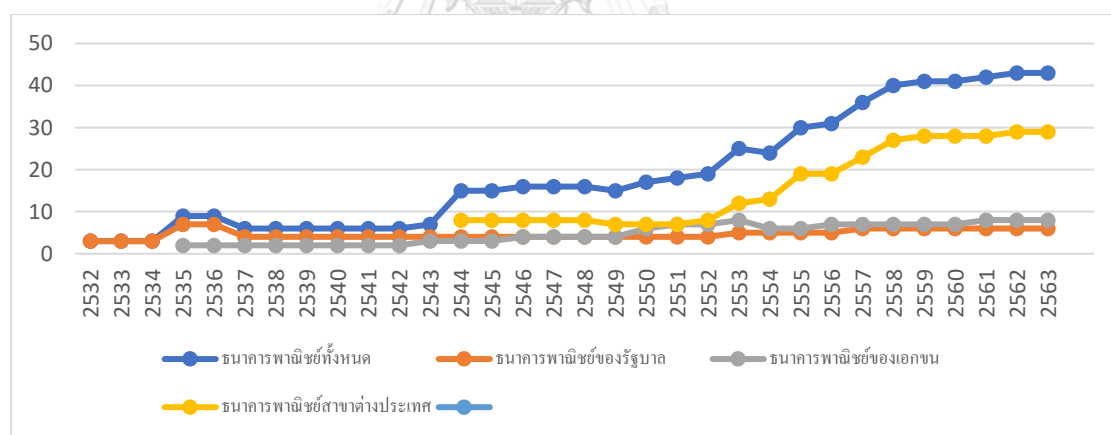
จนมาถึงในช่วง พ.ศ 2523-2531 ระบบการเงินเริ่มมีปัญหา เนื่องจากการทำหน้าที่ผูกขาดมากเกินไป ส่งผลให้การบริหารธนาคารเกื้อกูล ด้านเงินทุนมีความอ่อนแอ ไม่เพียงพอในการใช้จ่าย โดยเฉพาะการสนองทุนให้เพียงแต่ภาครัฐบาลเช่น การให้กู้ยืมโรงงาน นิคมการเกษตร ภาคการผลิตที่เป็นของรัฐ ส่วนด้านเอกชนไม่สามารถกู้ธนาคารได้ หรือกู้ได้ก็มีปริมาณที่น้อยมาก ในส่วนผลการดำเนินงานก็ให้ศูนย์กลางเป็นผู้กำหนดฝ่ายเดียว กล่าวคือ ถ้ามีกำไรก็ส่งให้ศูนย์กลาง แต่ถ้าขาดทุนศูนย์กลางรับผิดชอบ ส่งผลให้แต่ละปีศูนย์กลางขาดทุนจำนวนมาก จนมาถึง พ.ศ 2532 ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือได้แบ่งธนาคารออกเป็น 2 ระบบได้แก่ ธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์

โดยธนาคารกลางมีบทบาทเป็นเลขานุการให้แก่รัฐบาลในการคุ้มครองเศรษฐกิจมหภาคด้านการเงินให้มีเสถียรภาพ คุ้มครองสถาบันการเงินให้มีความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของประเทศชาติ

ทางด้านธนาคารพาณิชย์จากที่เคยบริหารแบบเกื้อกูล ก็ได้เปลี่ยนเป็นธนาคารธุรกิจเต็มรูปแบบ โดยมีฐานะการเงินเป็นของตัวเอง ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทเป็นตัวกลางโดยเชื่อมโยงหน่วยส่วนเกินและหน่วยขาดดุลในตลาดการเงินเข้าด้วยกัน โดยธนาคารพาณิชย์รับฝากเงินจากลูกค้าที่มีเงินเหลือ ขณะเดียวกันก็นำเงินไปให้กับหน่วยที่ต้องการทุนในตลาดการเงิน ส่งผลให้จำนวนธนาคารพาณิชย์เติบโตมากในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งจะเห็นว่าใน พ.ศ. 2532 มีธนาคารพาณิชย์เพียง 3 แห่ง คือ (1)ธนาคารนครหลวงไทย (2)ธนาคารเศรษฐาธิราชและ (3)ธนาคารการค้าต่างประเทศลาว ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาลทั้งหมด จากนั้นจำนวนธนาคารพาณิชย์มีการเติบโตมาตลอด จนมาถึงปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มีทั้งหมด 44 ธนาคารประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล 7 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ของเอกชน 8 แห่ง ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศมี 29 แห่ง

รูปที่ 1 การเติบโตจำนวนธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวช่วง พ.ศ. 2532-2563

หัวหน่วย: จำนวนหน่วย

ที่มา: ธนาคารแห่ง สปป ลาว

ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีการขยายตัวอย่างมากก็จะมาจากกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนต่างประเทศใน พ.ศ. 2531 ทำให้อุตสาหกรรมทางการเงินเปิดกว้างมากขึ้นโดยไม่ได้จำกัดว่าจะเป็นนักลงทุนภายในหรือนักลงทุนต่างชาติ ประกอบกับกฎหมายของธนาคารพาณิชย์ฉบับแรกใน พ.ศ. 2543 ยังไม่มีข้อจำกัดมากและการกำหนดทุนจดทะเบียนของธนาคารพาณิชย์ยังอยู่ในระดับต่ำ เช่น การขออนุญาตดำเนินธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างต่ำ 30,000 ล้านบาท (30,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ) ถ้าเป็นสาขาค้างประเทศต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างต่ำ 10,000 ล้านบาท (10,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อมาใน พ.ศ. 2551 รัฐบาลลาวอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สาขา

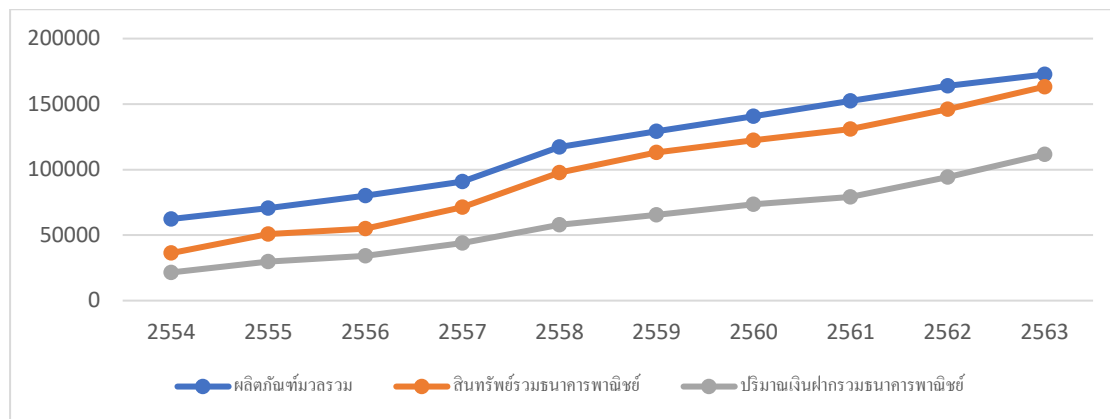
ต่างประเทศสามารถสร้างสาขาในต่างจังหวัดได้ ทำให้ธนาคารสาขาต่างประเทศได้เพิ่มสาขาในต่างจังหวัดของประเทศลาวเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับผลตอบแทนในการดำเนินการดำเนินธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวสูงมาก โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (รูปที่ 5) ในขณะเดียวกัน รัฐบาล สปป ลาวต้องการให้เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยระบบการเงิน 2 ระบบ คือ ตลาดเงินและตลาดทุน ก็ได้มีการขึ้นสัญญาารวมทุนโดยธนาคารแห่ง สปป ลาว ถือหุ้น 51% และตลาดหลักทรัพย์เกาหลีใต้ 49% นำไปสู่การก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ลาวและเปิดเป็นอย่างเป็นทางการขึ้นในวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ 2553 โดยเริ่มแรกมี 2 บริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนได้แก่ บริษัทผลิตไฟฟ้าลาว (EDL-Gen) กับธนาคารการค้าต่างประเทศลาว (BCEL) และปัจจุบันนี้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลาวมีทั้งหมด 11 บริษัท แต่การขับเคลื่อนด้วยตลาดทุนยังไม่ได้มีบทบาทสำคัญมากต่อระบบเศรษฐกิจเนื่องจากตลาดเงิน เป็นแหล่งที่มอมทรัพย์และผู้ที่ต้องการทุนทั้งบุคคลธรรมดา ภาครัฐกิจ และองค์กรต่างๆสามารถเข้าถึงแหล่งทุนง่ายกว่า ประกอบกับความรู้ ความเข้าใจทางด้านตลาดทุนใน สปป ลาว ของประชาชนและภาครัฐกิจยังมีไม่มาก ทำให้ช่วงที่ผ่านมาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์สามารถระดมทุนได้เพียงแค่ตลาดแรก (Primary Market) และตลาดรอง (Secondary Market) ยังไม่มีบริษัทไหนออกหุ้นกู้ในการระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ได้ ส่งผลให้ตลาดเงินยังเป็นตัวขับเคลื่อนหลักในการสนองทุนให้แก่เศรษฐกิจ โดยเฉพาะการสนองสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

จากการเติบโตของธนาคารพาณิชย์ทำให้ภาครัฐกิจและประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินมากขึ้น สิ่งดังกล่าวเป็นเงื่อนไขยกระดับการแข่งขันของบรรดาธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์มีการพัฒนาทางการบริการของตนให้มีความหลากหลายผลิตภัณฑ์ ทำให้สินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์และปริมาณเงินฝากจาก พ.ศ 2554-2563 เพิ่มขึ้น 4.5 เท่า และ 5.19 เท่าตามลำดับ ซึ่งใน พ.ศ 2563 ทรัพย์สินรวมของธนาคารพาณิชย์มีทั้งหมด 163 ล้านล้านกีบ คิดเป็นร้อยละ 0.9459 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ทรัพย์สินรวมของธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล 71 ล้านล้านกีบ คิดเป็นร้อยละ 0.4141 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ทรัพย์สินธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ 45 ล้านล้านกีบ คิดเป็นร้อยละ 0.2648 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม และทรัพย์สินธนาคารของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 0.2671 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ส่วนทางด้านปริมาณเงินฝากรวมทั้งหมด 111 ล้านล้านกีบ คิดเป็นร้อยละ 0.6462 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์รัฐบาล 60 ล้านล้านกีบ คิดเป็นร้อยละ 0.3509 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เอกชน 32 ล้านล้านกีบ คิดเป็นร้อยละ 0.1872 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม และ ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ 18 ล้านล้านกีบ คิดเป็นร้อยละ 0.1080 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม

รูปที่ 2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์และปริมาณเงินฝากช่วง พ.ศ 2554-2563

หน่วย: พันล้านบาท

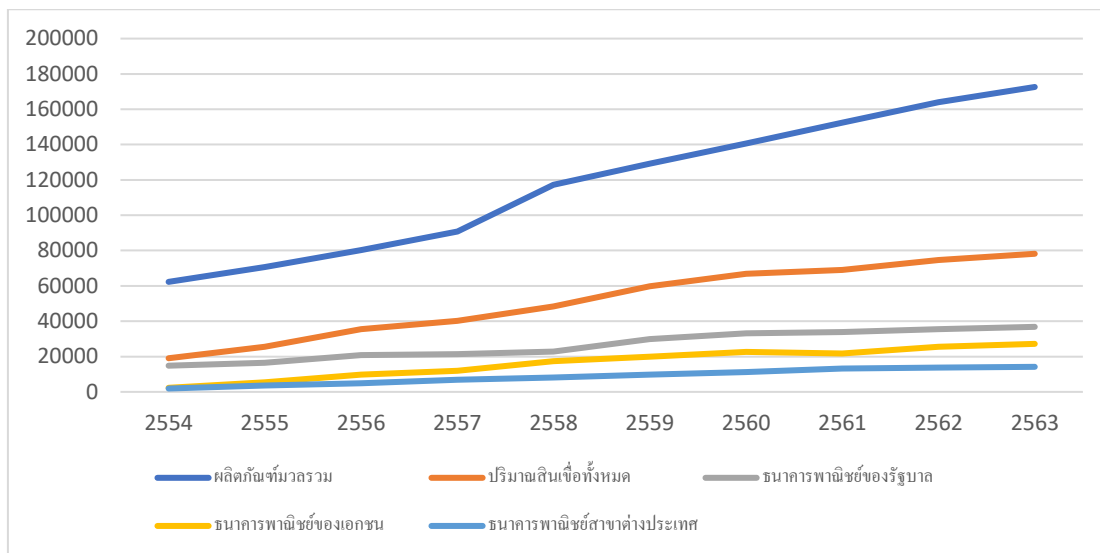

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในส่วนที่กิจกรรมการให้กู้ยืมมีความสำคัญต่อธุรกิจธนาคารของธนาคารพาณิชย์อย่างมาก เนื่องจากประมาณ 51% ของพอร์ตสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วยเงินกู้ กิจกรรมการให้กู้ยืมยังเป็นตัวขับเคลื่อนหลักของรายได้หลักของธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาว ซึ่งประมาณ 85% ของรายได้จากการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นั้นมาจากรายได้ดอกเบี้ยจากกิจกรรมการให้กู้ยืม นอกจากนี้ของธนาคารพาณิชย์ยังมีบทบาทมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในประเทศลาว เนื่องจากเป็นแหล่งทุนหลักในการสนองเงินทุนให้แก่ ภาครัฐบาล ภาคธุรกิจ องค์กรต่างๆ ไปถึงประชาชน จะเห็นได้ว่า ใน พ.ศ 2554 ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 19 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.3056 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม จนถึงใน พ.ศ 2563 ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 78 ล้านล้านบาท (เพิ่มขึ้น 4.1 เท่า) คิดเป็นร้อยละ 0.4876 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ซึ่งในนั้นประกอบด้วย ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล 36 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.2132 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของเอกชน 27 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.1574 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ 0.14177 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.082 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม โดยสัดส่วนปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ได้ปล่อยกู้ให้แก่ ภาคอุตสาหกรรมมากที่สุดมูลค่า 21.44 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.2742 ภาคการค้ามูลค่า 14.95 ล้านล้านบาท คิดเป็น 19.12 ภาคการก่อสร้างมูลค่า 11.21 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.1434 ภาคการบริการมูลค่า 10.36 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.1325 ภาคการเกษตรมูลค่า 0.58 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.075 ภาคการขนส่งมูลค่า 0.14 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.87 ล้านล้านบาท หัตถกรรมมูลค่า 0.10 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.0134 และ อื่นๆมูลค่า 11.80 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.1510

รูปที่ 3 บทบาทสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ต่อระบบเศรษฐกิจช่วง พ.ศ 2554-2563

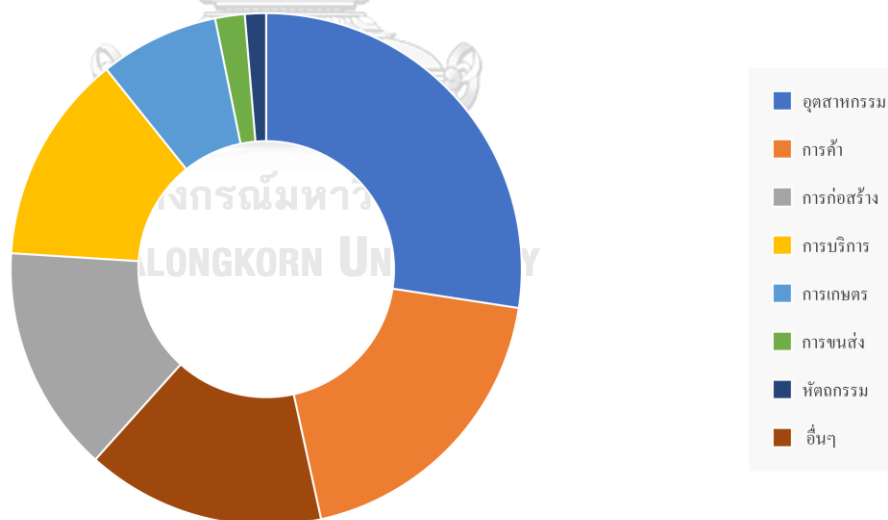
หัวหน่วย: พันล้านบาท

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 4 สัดส่วนปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว พ.ศ 2563

หัวหน่วย: เปอร์เซ็นต์

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

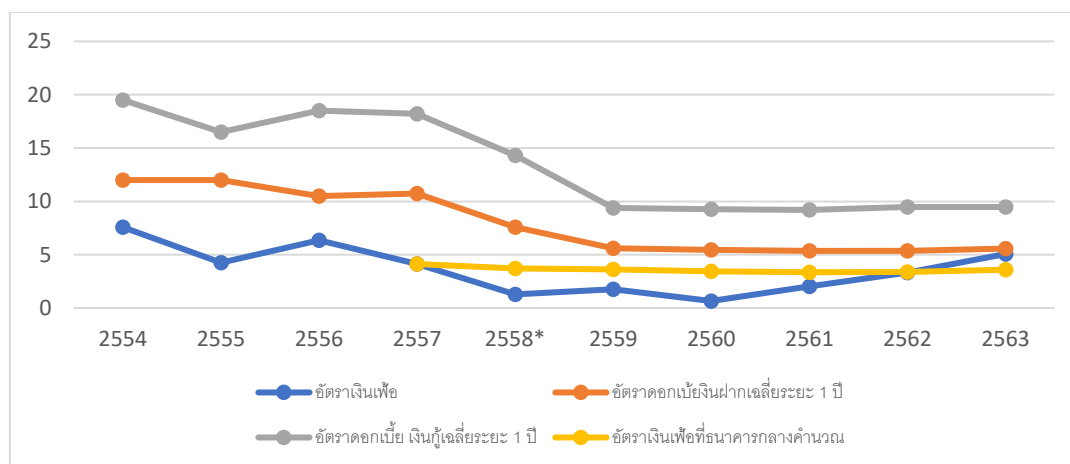
ซึ่งหลักฐานนี้แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศได้เพิ่มขึ้น หมายความว่าธนาคารพาณิชย์มีส่วนสำคัญในการจัดหาเงินทุนสำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศลาว ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารธนาคารและผู้กำกับดูแลจะต้องทราบปัจจัยขับเคลื่อนกิจกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาว เนื่องจาก

ธนาคารพาณิชย์สามารถนำไปวางกลยุทธ์ในการเพิ่มกิจกรรมการให้สินเชื่อ รวมทั้งเพิ่มรายได้จากดอกเบี้ยในการปล่อยสินเชื่อ ในขณะที่หน่วยงานกำกับดูแลสามารถกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้แน่ใจว่าการปล่อยกู้ของธนาคารจะสามารถรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจประเทศลาวได้อย่างต่อเนื่อง

ในขณะเดียวกันใน พ.ศ. 2558 ธนาคารแห่ง สปป ลาว เริ่มนำใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเป็นนโยบายเครื่องมือทางการเงินในการส่งเสริมเศรษฐกิจ ซึ่งธนาคารกลางมองว่าอัตราเงินเฟ้อช่วงที่ผ่านมาอยู่ในระดับที่ต่ำ แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ภายในประเทศยังอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้อ (รูปที่ 5) ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติต้องการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างสะดวกมากขึ้นและต้องการทำให้ต้นทุนทางการเงินภายในประเทศต่ำลง เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ จนในที่สุดธนาคารแห่ง สปป ลาว ได้ออกข้อตกลง เลขที่529/รทล ลงวันที่ 21/06/2558 ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงให้กับธนาคารพาณิชย์ โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะ 1 ปี เทียบอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยของปีที่ผ่านมาแล้วบวกเพิ่มไม่เกิน 2% และกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์บวกเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไม่เกิน 4% ซึ่งกรมนโยบายการเงินของธนาคารแห่ง สปป ลาว จะคำนวณอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยของปีที่ผ่านมา แล้วแจ้งเป็นอัตราอ้างอิงให้กับธนาคารพาณิชย์นำไปปฏิบัติ ซึ่งธนาคารกลางเริ่มใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงให้กับธนาคารพาณิชย์เริ่มในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งจะเป็นผลดีต่อภาคธุรกิจสามารถกู้ยืมด้วยต้นทุนที่ถูกลงในการดำเนินการผลิตสินค้าและบริการ ในส่วนทางด้านธนาคารกลางก็สามารถควบคุมระบบเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้ กล่าวคือ เมื่อปริมาณเงินมากเกินไปธนาคารกลางอาจปรับดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการเงินลดลง ในทางตรงกันข้ามถ้าเศรษฐกิจไม่ค่อยดี ธนาคารกลางอาจปรับดอกเบี้ยอ้างอิงให้ต่ำลงเพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจมีปริมาณเงินหมุนเวียนมากขึ้น

รูปที่ 5 อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินเฉลี่ยระยะ 1 ปี อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยระยะ 1 ปี และ อัตราเงินเฟ้อที่ธนาคารกลางคำนวณช่วง พ.ศ 2554-2563

หัวหน่วย: เปอร์เซ็นต์

ที่มา: ศูนย์สถิติแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทย สปป ลาว

นอกจากนี้ มีการศึกษาจำนวนมากที่ตรวจสอบปัจจัยกำหนดการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศต่างๆทั่วโลกเช่น Sarath & Pham (2015); Tomak (2013); Rabab'ah (2015); Amidu (2014); Chernykh & Theodossiou (2011); Imran & Nishat (2013); Abdul Adzis, A., Sheng, L. E., & Abu Bakar, J. (2018); Imran, K., & Nishat, M. (2013); Malede, M. (2014); Miyajima, M. K. (2017); Moussa, M. A. B., & Chedia, H. (2016); Olokoyo, F. O. (2011); Swamy, V. (2012); Valencia, M. F. (2013) ณัฐธิดา อรรถทิพพหลคุณ (2016) ซึ่งงานศึกษาเหล่านี้ได้ตรวจสอบปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อในมุมมองของลักษณะเฉพาะของธนาคารและปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคอย่างเช่น Sarath & Pham (2015) ใช้ตัวกำหนดเฉพาะธนาคารซึ่งรวมถึงสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินฝาก และสภาพคล่องเพื่อตรวจสอบปัจจัยกำหนดการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในเวียดนาม Chernykh & Theodossiou (2011) ใช้ขนาดของธนาคารและสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นตัวแปรในการตรวจสอบการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในรัสเซีย Tomak (2013) ใช้ตัวกำหนดเศรษฐกิจมหภาค เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นตัวแปรอธิบายเพื่อตรวจสอบปัจจัยของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในตุรกีตั้งแต่ปี 2546 ถึงปี 2555 ในขณะที่ Olokoyo (2011) ใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และเงินสดความต้องการสำรองเป็นตัวแปรในการตรวจสอบปัจจัยของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในไนจีเรีย ณัฐธิดา อรรถทิพพหลคุณ (2016) ใช้ตัวกำหนดเศรษฐกิจมหภาคเช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย

นโยบาย ผลิตภัณฑ์มวลรวม และกำหนดตัวแปรเฉพาะธนาคารเช่น หนี้ที่ไม่ก่อเกิดรายได้ ปริมาณเงินฝาก ในการตรวจสอบปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ ในไทย ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีหลายงานวิจัยจากประเทศต่างๆ แต่ก็ยังมีการศึกษาที่ตรวจสอบปัจจัย กำหนดการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาว

จากประเด็นที่กล่าวข้างบนจึงนำไปสู่คำถามในการศึกษาว่า มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็น ลักษณะเฉพาะของธนาคารที่มีอิทธิพลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาว? มี ปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นตัวกำหนดเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในประเทศลาว? และการกำหนดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงมีผลกระทบต่อปล่อยสินเชื่อธนาคาร พณิชย์ในประเทศลาวหรือไม่?

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ได้แก่ สินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด สินเชื่อธนาคารพาณิชย์รัฐบาล สินเชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชนและสินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้ประกอบการธนาคารทราบถึงปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคาร และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์พยากรณ์และกำหนดแนวทางการปล่อยสินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์ได้
- ธนาคารแห่ง สปป ลาว สามารถนำผลการศึกษานี้ ไปพิจารณาในการออกนโยบาย กฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้ระบบการเงินมีเสถียรภาพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป ลาวได้ในอนาคต

1.4 ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) แบบอนุกรมเวลา (time series) รายปี ตั้งแต่ พ.ศ 2554 จนถึง พ.ศ 2563 รวมทั้งหมด 10 ปี ซึ่งได้เก็บข้อมูลจากธนาคารแห่ง สปป ลาว (ธนาคารกลาง) ธนาคารพาณิชย์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5 นิยามศัพท์

1. **ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล** หมายถึง สถาบันการเงินที่ดำเนินธุรกิจการธนาคารภายใต้การ คุมของรัฐบาลหรือการมีหุ้นส่วนร่วมกันระหว่างบริษัทรัฐด้วยกันหรือรัฐกับเอกชนภายในหรือ

ต่างประเทศ ที่ดำเนินกิจกรรมทางการเงินเช่น บริการฝากเงิน การให้สินเชื่อ การซื้อ-ขายเงินตรา และบริการอื่นๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้

2. **ธนาคารพาณิชย์เอกชน** หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ที่ดำเนินธุรกิจที่สร้างขึ้นโดยบุคคลทั่วไป หรือการร่วมทุนของนักลงทุนหรือสถาบันการเงิน ที่รับอนุญาตจากธนาคารแห่ง สปป ลาว ในการดำเนินกิจการ
3. **ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ** หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ที่มีที่ตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ต่างประเทศ ที่ขยายสาขาให้บริการใน สปป ลาว ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่ง สปป ลาว และ ต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างน้อยสามแสนล้านกีบ
4. **หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL)** หมายถึง เงินกู้ที่มีการชำระคืนเกินเวลากำหนดกว่า 90 วัน และไม่มีรายได้ดอกเบี้ยใดๆ ให้กับธนาคาร
5. **สินทรัพย์สภาพคล่อง** หมายถึง สินทรัพย์ที่มีความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยไม่สูญเสียมูลค่ามาก สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง หรือสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งประกอบด้วยเงินสด เงินฝากที่ธนาคารอื่น เงินฝากที่ธนาคารกลาง และเช็คที่อยู่ในระหว่างการเรียกเก็บเงิน
6. **อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง** หมายถึง ดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่ง สปป ลาว กำหนดมาเพื่อเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (ดอกเบี้ยขั้นต่ำ) ให้แก่ธนาคารพาณิชย์ในการไปกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และเป็นเครื่องมือการเงิน เพื่อควบคุมเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างเหมาะสม

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาที่เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว โดยได้นำแนวคิดทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่ได้นำมาใช้เป็นแนวทางการศึกษาถึงปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ได้แก่ ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม ทฤษฎีการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ และ แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อ

2.1.1 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม

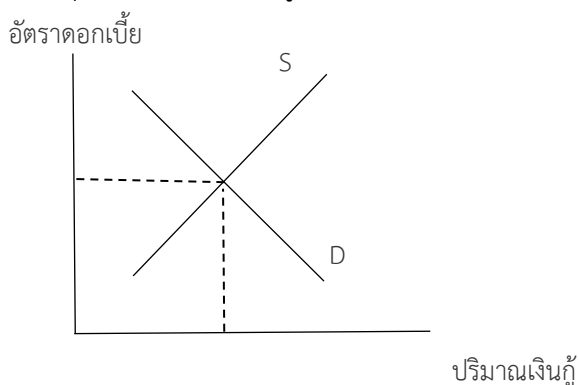
ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม ได้พัฒนาแนวคิดมาจากทฤษฎีของสำนักคลาสสิกโดยนำตัวที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงกับความจริงของระบบเศรษฐกิจมาประกอบในการวิเคราะห์และได้ความเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่ได้จ่ายเพื่อการออม แต่เป็นการใช้จ่ายสำหรับเงินกู้ ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยถูกกำหนดโดยอุปสงค์ต่อเงินกู้ และอุปทานเงินกู้

ในด้านอุปสงค์เงินกู้ที่สำคัญได้แก่การลงทุน และการถือเงินไว้เฉยๆ ซึ่งการถือเงินชนิดนี้อาจจะมีค่าเป็นลบ โดยทั่วไปแล้วผู้ขอกู้จะพอใจกับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ดังนั้นอุปสงค์ต่อเงินกู้จะลาดลงจากซ้ายไปขวามือกำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ยและแกนนอนแสดงจำนวนเงินที่ขอ แสดงว่า ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยความต้องการเงินมีน้อย

ส่วนทางด้านอุปทานของเงินให้กู้ยืมหมายถึง เงินให้กู้ทั้งหมดในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งแก่ผู้บริโภค ภาครัฐบาล องค์กรธุรกิจ ปกติอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ความต้องการให้กู้มีน้อยและถ้าอัตราดอกเบี้ยที่สูง ความต้องการให้กู้มีมาก สันอุปทานของเงินให้กู้ยืมจะมีลักษณะลาดลงจากขวาไปซ้ายคล้ายกับสันอุปทานของสินค้าและบริการโดยกำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ยและแกนนอนแสดงอุปทานเงินให้กู้

เส้นอุปสงค์และอุปทานของการกู้ยืมเงินจะเป็นตัวกำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ โดยจะเกิดขึ้น ณ จุดตัดของเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้และอุปทานของเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยจะเป็นอัตราที่เหมาะสมที่เกิดจากการให้กู้ในช่วงระยะหนึ่ง ซึ่ง ณ จุดนี้แสดงปริมาณอุปสงค์เท่ากับอุปทาน ดังแสดงในรูปที่ 4

รูปที่ 6 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของการให้กู้

แต่อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกันเช่น สภาพการแข่งขัน ลักษณะอุปทานของเงินให้กู้ไม่เท่ากัน เป็นต้น ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของแต่ละประเภทเงินกู้ อาจแตกต่างกันและได้มีหลายอัตรา ซึ่งอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างๆเหล่านี้ จะปรับหาดุลยภาพตรงที่ อุปทานเงินกู้และอุปสงค์ต่อเงินกู้ในตลาดนั้นๆเท่ากันพอดี ถ้ามีอัตราดอกเบี้ยใดผิดไปจากอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพดังกล่าว ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงด้านอุปสงค์และอุปทานเงินกู้จนกระทั่งอัตราดอกเบี้ยเข้าสู่ดุลยภาพ

2.1.2 ทฤษฎีทางการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

การดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ สามารถพิจารณาจากงบดุลของธนาคารพาณิชย์แบ่งเป็น 2 ด้านคือ ด้านสินทรัพย์ (Asset) ก็คือ การใช้เงินทุนธนาคาร (Use of funds) นั้นเอง และทางด้านหนี้สินและบัญชีทุน (Liabilities Capital Account) ก็คือแหล่งที่มาของทุน สามารถเขียนสมการง่ายๆได้ดังนี้

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ทุน}$$

รายการต่างๆ ซึ่งแสดงอยู่ทางด้านหนี้สินของบุคคลหรือแหล่งที่มาของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วยแหล่งต่างๆดังต่อไปนี้

1. เงินฝาก แบ่งออกเป็นสามประเภท ประกอบด้วย ประเภทแรก เงินฝากกระแสรายวัน (Demand Deposit) เงินฝากประเภทนี้ธนาคารต้องจ่ายเงินเมื่อผู้ทวงถาม ซึ่งผู้ฝากจะต้องจ่ายเงินจำนวนหนึ่งมาฝากกับธนาคารและธนาคารจะมอบสมุดเช็คให้เพื่อลงนามในเช็คสั่งจ่ายเงินตามวงเงินที่ฝากไว้ กลุ่มลูกค้าที่นิยมใช้เงินฝากประเภทนี้ได้แก่ พ่อค้า นักธุรกิจ เงินฝากประเภทนี้ผู้ฝากจะไม่ได้รับดอกเบี้ย ประเภทที่สอง เงินฝากออมทรัพย์ (Saving deposit) ผู้ฝากจะได้รับสมุดฝากสำหรับบันทึกรายการฝาก-ถอน จำนวนเงินฝากคงเหลือ เงินฝากประเภทนี้ผู้ฝากจะได้รับดอกเบี้ยอัตราหนึ่งสุดท้าย เงินฝากประจำ (Time Deposit) เงินฝากประจำเป็นเงินฝากที่กำหนดระยะเวลาที่ตกลงไว้

สำหรับประเทศลาว ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปจะยินยอมให้สามารถถอนคืนได้ก่อนกำหนด โดยการลดอัตราดอกเบี้ยลงตามระยะเวลา

2. เงินกู้ยืมจากแหล่งต่างๆเช่น จากธนาคารแห่ง สปป ลาว สถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ โดยธนาคารแห่ง สปป ลาว ทำหน้าที่เป็นแหล่งให้กู้ยืมแหล่งสุดท้ายแก่สถาบันการเงินต่างๆ

3. บัญชีทุน ประกอบด้วยส่วนของเจ้าของกองทุน หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เงินกองทุน ซึ่งตามกฎหมายธนาคารพาณิชย์หมายถึง เงินทุนที่ชำระแล้ว รวมทั้งส่วนล้ำมูลค่าทุนสำรอง เงินทุนสำรองที่จัดสรรจากกำไรสุทธิและกำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรรเมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีออกแล้ว

4. หนี้สินอื่นๆได้แก่ เชื่อกที่ธนาคารรับประกันการจ่ายเงิน เงินโอนระหว่างจังหวัด เงินมัดจำในการเปิดเล็กเตอร์ออฟเครดิต เป็นต้น

รายการต่างๆ ซึ่งแสดงอยู่ทางใช้เงินทุนของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วยการใช้ไปในทางต่างๆดังต่อไปนี้

1. เงินสดสำรองตามกฎหมาย (Required Reserve) เป็นเงินสำรองที่ธนาคารเป็นผู้กำหนด โดยคิดเป็นร้อยละของเงินฝากรวม ซึ่งเรียกว่า อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย ธนาคารกลางใช้อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมายนี้เพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดสภาพคล่องของระบบธนาคารพาณิชย์ และเป็นเครื่องมือนโยบายการเงิน

2. เงินสดสำรองเพื่อทำการ (Working Reserve) เป็นเงินสำรองที่ธนาคารพาณิชย์ดำรงเพื่อเป็นสภาพคล่อง ซึ่งประกอบด้วยเงินสด เงินฝากที่ธนาคารอื่น เงินฝากที่ธนาคารกลาง และเช็คที่อยู่ในระหว่างการเรียกเก็บเงิน เงินสำรองประเภทนี้จะมามากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น ฤดูกาล ความนิยมในการใช้เช็ค เป็นต้น

3. การลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลและหลักทรัพย์อื่นๆ ซึ่งได้แก่ พันธบัตรรัฐบาล ตัวเงินคลัง พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และหลักทรัพย์บริษัทต่างๆ

4. การให้สินเชื่อ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทประกอบด้วย (1)เงินกู้ยืมแบบมีระยะเวลา หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ให้ลูกค้ากู้ยืมเงินจำนวนหนึ่ง โดยมีกำหนดระยะเวลาการใช้หนี้ที่แน่นอน ซึ่งอาจเป็นการชำระหนี้ครั้งเดียวเต็มจำนวน หรือผ่อนชำระเป็นงวดๆ โดยธนาคารคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ตกลงกัน (2)การให้กู้ยืมโดยวิธีเบิกเกินบัญชี (Overdraft หรือ O/D) เมื่อลูกค้ามาติดต่อบริการธนาคารพาณิชย์เพื่อขอเปิดวงเงินกู้เบิกเกินบัญชี ธนาคารจะพิจารณาปัจจัยหลายๆด้านเช่น คุณสมบัติของลูกค้า หลักทรัพย์ค้ำประกัน ความจำเป็น และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม หลังจากนั้นจะทำการกันเพื่อกำหนดวงเงินสูงสุดที่จะให้กู้เอาไว้ เงินกู้ประเภทนี้จัดเป็นเงินกู้ระยะสั้น ช่วยในการสร้างสภาพคล่อง

ให้แก่ลูกค้าในการดำเนินการทางธุรกิจ กล่าวคือ เมื่อลูกค้าต้องการใช้เงินกู้เบิกเกินบัญชีก็จะทำการเบิกโดยใช้เช็คผ่านบัญชีกระแสรายวันและการให้กู้โดยการรับซื้อลดเช็คตัวเงิน (3)การซื้อลดตัวเงินประเภทต่างๆจากลูกค้าเมื่อมีการชำระหนี้การค้าต่างๆ โดยใช้เช็ค ตัวสัญญาใช้เงิน หรือตัวประเภทต่างๆ เมื่อยังไม่ถึงกำหนดเวลาชำระเงินที่ระบุไว้ในตัวเงินนั้น เจ้าหน้าที่หรือผู้ถือตัวเงินสามารถนำมาขาย Discount ให้กับธนาคาร เพื่อขอรับเงินสดก่อนที่จะถึงกำหนดการชำระเงินตามที่ระบุไว้ในตัวเงินและจ่ายเงินสดก่อนที่จะถึงกำหนดของการชำระเงินตามที่ระบุไว้ในตัวเงิน (โดยปกติมีอายุไม่เกิน 90 วัน) ธนาคารหักส่วนลด Discount Rate จากผู้ขายตัวเงินและจ่ายเงินสดให้แก่ผู้ขายทันที ธนาคารพาณิชย์อาจจะรอให้ตัวครบกำหนดแล้วเรียกเก็บเงินจากผู้ที่ต้องจ่ายเงินตามตัวนั้น หรืออาจนำตัวเงินนั้นไปขาย discount ต่อให้กับธนาคารกลางก่อนถึงกำหนดเวลาชำระในตัว โดยธนาคารจะคิดอัตรารับช่วงซื้อลด ส่วนต่างก็จะเป็นกำไรของธนาคารพาณิชย์

5. สินทรัพย์ประจำและสินทรัพย์อื่นๆ ได้แก่ที่ดินและสิ่งก่อสร้างเครื่องคอมพิวเตอร์ ครุภัณฑ์ สำนักงาน เป็นต้น

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อ

การวิเคราะห์สินเชื่อถือว่าเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องมีการพิจารณาลูกหนีก่อนการให้กู้ยืมเงิน ทั้งการประเมินเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินโดยรวมของลูกค้า(บริษัท/บุคคล) โดยทั่วไปจะช่วยในการกำหนดความสามารถในการชำระหนี้ของนิติบุคคลหรือความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา การวิเคราะห์สินเชื่อประกอบด้วย

2.1.3.1 หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ 5C

หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ 5C จึงใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพผู้ขอสินเชื่อวิธีหนึ่งที่ยอมรับใช้ ซึ่งประกอบไปด้วย Character, Capacity, Capital, Collateral และ Conditions

1.1 คุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (Character) เป็นคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อทางด้านคุณภาพจิตใจ และพฤติกรรมของลูกค้า ซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจในอันที่จะชำระหนี้ (Willing to Pay) ตามปกติธนาคาร หรือเจ้าหน้าที่สินเชื่อจะสอบสวนสินเชื่อจะต้องมีความชำนาญ ในการสอบถามปัญหาที่เกี่ยวกับตัวผู้ขอกู้ที่ดี เพื่อที่จะทราบข้อความบางอย่าง ที่ไม่สามารถจะวิเคราะห์ได้จากใบคำขอสินเชื่อ และการหมั่นสอบถามวงการธุรกิจภายนอก เพื่อศึกษาชื่อเสียงของผู้ขอกู้ในด้านการชำระหนี้ จะเป็นประโยชน์แก่การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้ขอกู้ได้อย่างดียิ่ง เพราะคำว่าคุณสมบัตินั้น จะหมายรวมถึงความซื่อสัตย์ในการประกอบธุรกิจมาเป็นเวลานานปี ความสามารถในการจัดการชื่อเสียง การศึกษาและตำแหน่งหน้าที่ในสังคม ดังนั้น ถ้าธนาคารเป็นผู้พิจารณาสินเชื่อสามารถ

วิเคราะห์ได้ว่า ผู้ขอกู้มีคุณสมบัติแล้ว อัตราความเสี่ยง ในด้านหนี้สูญก็จะมีน้อยลง ถ้าผู้ขอกู้ยังสามารถประกอบกิจการได้อย่างสม่ำเสมอ เพราะคุณสมบัติที่ดี ดังกล่าวจะมีผลสะท้อนไปยังเสถียรภาพในการทำงานอันมั่นคง ผู้ที่อาศัยจะอยู่อย่างสงบสุข การติดต่อ ธุรกิจกับผู้อื่นจะเป็นที่เชื่อถือในวงสังคม เป็นต้น

สำหรับการที่จะสังเกตถึงคุณสมบัติของผู้ขอกู้ได้ดีที่สุดนั้น จะดูได้จากพฤติกรรมของลูกหนี้ เช่น ในกรณีที่ผู้ขอกู้มีสินเชื่อกับธนาคารแล้ว เมื่อผู้ขอกู้ประสบปัญหาการดำเนินธุรกิจการค้าจนกระทั่งไม่สามารถที่จะนำเงินมาชำระหนี้ได้ และสัญญาเงินกู้นั้นก็ถึงกำหนดชำระ หากว่าคุณสมบัติของผู้ขอกู้ไม่ดี อาจจะทำให้การตัดสินใจเลิกกิจการเสีย ปล่อยให้ศาลทำการพิจารณาคดี หรือละเลยการชำระหนี้ต่อธนาคาร จนธนาคารต้องออกจดหมายทวงถามหรือถึงกับธนาคารต้องดำเนินวิธีการที่เข้มงวดกดขัน จนต้องกระทำด้วยฟ้องร้องดำเนินคดีกับลูกหนี้ในที่สุด หรือในกรณีที่ลูกหนี้มีคุณสมบัติเป็นผู้ขอกู้ที่ดี เมื่อธุรกิจประสบปัญหาแล้วอาจมาเจรจาบอกกล่าวกับธนาคารล่วงหน้าว่า ขณะนี้กำลังประสบปัญหาอยู่ที่ไม่สามารถที่จะนำเงินมาชำระหนี้ได้ภายในกำหนด ขอให้ธนาคารพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้วยวิธีการขออนุญาตให้ต่ออายุสัญญาเงินกู้ออกไปอีก หรือขอเลื่อนอายุการชำระหนี้ชั่วคราว เพื่อให้ธุรกิจกลับมาฟื้นตัวใหม่

ตารางที่ 1 ส่วนประกอบของการพิจารณา Character

พฤติกรรม	ข้อมูลพิจารณา	
	บุคคล	ธุรกิจ
ความรับผิดชอบ (Responsibility)	ประวัติการชำระหนี้	อุปนิสัยของฝ่ายบริหาร
ความมั่นคง (Integrity)	ความมั่นคงของที่อยู่อาศัย	ประวัติการชำระหนี้ของธุรกิจ
ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty)	ลักษณะของงานที่ทำ	ประวัติการถูกฟ้องร้อง
ความตรงต่อเวลา (Punctually)	ฐานะทางสังคม	การล้มละลาย
ความเสมอต้นเสมอปลาย (Consistency)	ฐานะการสมรส การมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะ ความเห็นของเพื่อนบ้านและผู้ คุ้นเคย	ฐานะของกิจการ-การเติบโต นโยบายการชำระหนี้ วิธีการชำระหนี้

1.2 ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งในการพิจารณาสินเชื่อเพราะเป็นแหล่งชำระหนี้คืนให้กับธนาคาร ลูกหนี้ที่แม้ว่าจะชำระหนี้สักเพียงใด หากปราศจากซึ่งความสามารถในการชำระหนี้แล้ว ย่อมไม่เกิดการชำระหนี้ การดูว่าธุรกิจมี

ความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ไหน ดูได้จากรายได้ของธุรกิจหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วต้องเหลือเพียงพอชำระหนี้ทั้งหมดในแต่ละงวด ดังนั้นการให้กู้ยืมและการให้เครดิตของธนาคารจะต้องประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้านี้ ตัวอย่างเช่น ความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา การประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา พิจารณาได้จากรายได้ประจำ หมายถึง เงินเดือน รายได้อื่นๆ ความสามารถในการชำระหนี้ในระยะเวลาที่ต่อเนื่องขึ้นอยู่กับเงินเดือน และรายได้ที่ได้รับอย่างสม่ำเสมอ และความสามารถในการนำรายได้นั้นมาใช้ส่วนหนึ่งเพื่อการชำระหนี้ ความสามารถในการหารายได้จะชี้ให้เห็นถึงความแน่นอนของรายได้อันนำมาสู่การชำระหนี้ในอนาคต พิจารณาได้จากลักษณะของงานที่ทำ พื้นฐานความรู้ความสามารถในการทำงาน สุขภาพ ความมั่นคงในการทำงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน หนี้สินที่มีอยู่ หมายถึง ภาระที่มีอยู่เดิม รูปแบบของการใช้จ่าย หมายถึง ภาวะที่ผู้มีรายได้จะต้องรับผิดชอบก่อนที่จะเหลือรายได้เพื่อการชำระหนี้ เมื่อทราบรายได้ ความแน่นอนของรายได้ หนี้สินเดิม และรูปแบบของการใช้จ่ายแล้ว ส่วนที่เหลือจะเป็นเครื่องคุ้มครองรายจ่ายชำระหนี้แก่ธนาคาร กรณีความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจ อาจพิจารณาจาก อัตราส่วนทางการเงินเช่น อัตราสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนหนี้สิน (Leverage Ratio) อัตราส่วนความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)

ตารางที่ 2 ส่วนประกอบทางการพิจารณา Capacity

คุณสมบัติ	ข้อมูลพิจารณา	
	บุคคล	ธุรกิจ
รายได้ประจำ (Income)	เงินเดือนและรายได้อื่นๆ	ยอดขาย
ความสามารถในการหา	ลักษณะของงานที่ทำ	กำไร
รายได้ (Earning Capacity)	พื้นฐานความรู้และความสามารถในการทำงาน สุขภาพ	ลักษณะและขนาดของธุรกิจ
หนี้สินที่มีอยู่ (Existing Debt)	ความมั่นคงของสถานที่ทำงาน ความคิดก้าวหน้าในการทำงาน ลักษณะหนี้	ตัวแทน-สาขา ลักษณะเดิมของบริการ-เครื่อง
รูปแบบการใช้จ่าย (Spending Pattern)	ฐานะการสมรสและขนาดของครอบครัว ระดับการครองชีพ	รายการค้า นโยบายการบริหาร-การตลาด มูลเหตุการชั่งกันของธุรกิจ หนี้สินทั้งระยะสั้นและระยะยาว ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

1.3 ทุน (Capital) โดยทั่วไปแล้ว ส่วนหนึ่งผู้กู้ต้องมีเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนด้วย หรือมีกำไรสะสมมาจากการประกอบธุรกิจมาลงทุน ธุรกิจอาจดำเนินการได้โดยไม่มี การกู้ยืม ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนน้อย เป็นผลให้กำไรของกิจการน้อยตามไปด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงทำการกู้ยืมตาม

กำลังความสามารถของตน แต่ขณะเดียวกันถ้ามีการใช้เงินกู้ยืมสูง (Leverage) ธุรกิจอาจประสบปัญหา เนื่องจากกำไรที่ธุรกิจได้รับส่วนใหญ่จะต้องนำไปชำระคืนเงินกู้แก่ธนาคาร และถ้ากำไรของธุรกิจนั้นน้อยธุรกิจนั้นอาจขาดทุน ปกติแล้วเงินทุน เท่ากับ มูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดของกิจการหักด้วยหนี้สินทั้งหมด ถ้ากิจการใดมีหนี้สินมากกว่าเงินทุนที่ลงได้ หมายความว่า เจ้าหนี้มีอัตราเสี่ยงสูง เพราะเจ้าหนี้ได้ลงทุนมากกว่าเจ้าของกิจการ

ตารางที่ 3 ส่วนประกอบการพิจารณา Capital

ส่วนประกอบ	ข้อมูลพิจารณา	
	บุคคล	ธุรกิจ
ทรัพย์สิน	ทรัพย์สินที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน	ทรัพย์สินที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน
ทุนส่วนของผู้ถือหุ้น	ภาระจำนอง จำนำ	ผลตอบแทนเงินทุน เจ้าหนี้ที่มีสิทธิเหนือทรัพย์สินส่วน ของเจ้าของ ราคาทรัพย์สินเมื่อต้องชำระบัญชี การพิทักษ์ทรัพย์

1.4 หลักประกัน (Collateral) เป็นทรัพย์สินที่ผู้ขอสินเชื่อนำมาเป็นหลักประกันการชำระหนี้ในอนาคต และป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยหลักทรัพย์ประกันดังกล่าวจะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์มีความมั่นใจในการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งนโยบายการบริหารสินเชื่อโดยทั่วไปก่อนที่จะอนุมัติเงินกู้แต่ละราย มักจะมีนโยบายให้ผู้ขอสินเชื่อวางหลักทรัพย์เพื่อเป็นประกันไว้ เพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยปกติหลักทรัพย์ที่วางไว้เพื่อเป็นหลักประกันนั้น ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้าง สิทธิการเช่า (ซึ่งเจ้าของยอมรับรู้ในเรื่องการโอนสิทธิ) กรมธรรม์ประกันชีวิต ที่มี Cash Surrender Value พันธบัตรรัฐบาล และเอกสารสิทธิต่างๆ ซึ่งหลักประกันแต่ละประเภทจะมีสภาพคล่องในตัวเอง และน้ำหนักแตกต่างกันไปในการพิจารณา Collateral จึงจะต้องดูว่าหลักประกันนั้นมีสภาพคล่องและน้ำหนักพอที่จะใช้ค้ำประกันหนี้ที่ขอมมาแต่ละครั้งนั้นได้เหมาะสมหรือไม่ การให้สินเชื่อแก่ลูกค้าบางรายธนาคารอาจไม่พิจารณาเกี่ยวกับหลักประกันเลยก็ได้ ถ้าเห็นว่าผู้ขอสินเชื่อรายนั้นมีความเข้มแข็งทางการเงินมาก ซึ่งส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ การใช้บุคคลค้ำประกันอาจทำได้ หากผู้ค้ำประกันมีฐานะเป็นที่เชื่อถือ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบ เป็นรายๆ ไป

หลักที่สถาบันการเงินใช้พิจารณา Collateral คือ

- สภาพคล่องของหลักประกัน
- มูลค่าของหลักประกัน
- แนวโน้มในอนาคตของหลักประกัน
- ทางเข้า-ออกของหลักประกัน
- คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน (กรณีใช้บุคคลค้ำประกัน)

1.5 เงื่อนไข (Condition) เป็นเงื่อนไขต่างๆที่จะมีผลทำให้ฐานะของผู้ขอสินเชื่อเปลี่ยนแปลงไปในทางดีขึ้นหรือเลวลง โดยมีปัจจัยที่พิจารณา ดังนี้

- สภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด เงินตึง ระดับราคาสูงขึ้น หรือลดลง ตลาดเงินเปลี่ยนแปลงทำให้แหล่งเงินทุนในตลาดเงินมีมากขึ้นหรือน้อยลง เปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การปรับนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาล ฯลฯ เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ธนาคารผู้วิเคราะห์สินเชื่อ ไม่เพียงแต่จะมีความรู้ทางการวิเคราะห์ฐานะการเงินและการดำเนินงานของธุรกิจเท่านั้น ควรจะต้องมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอีกด้วย เนื่องจากเหตุผลที่ว่าสภาพเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอนของการหมุนเวียนของวัฏจักร ทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบกระเทือนถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคนิค การบริโภค ผลิตภัณฑ์ และวิธีการจำหน่ายสินค้า รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลทั้งทางด้านการเงิน การคลัง การส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม การเพิ่มอัตราภาษีและกฎข้อบังคับอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งจะกระทบกระเทือนถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ ทั้งๆ ที่เจ้าหน้าที่ธนาคารวิเคราะห์สินเชื่อได้วิเคราะห์แล้วว่า ความสามารถในการชำระหนี้สินค้ำของกิจการใดกิจการหนึ่งมี อัตราการชำระหนี้ได้ ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้จะไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันการเสี่ยงใน ด้านการปล่อยสินเชื่อซึ่งจะต้องเผชิญกับวัฏจักรขึ้นลงของการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่ธนาคารวิเคราะห์สินเชื่อจึงควรจะต้องเป็นนักพยากรณ์เศรษฐกิจอีกด้านหนึ่ง

- สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐบาล (Political Condition) เช่น การจลาจล สถานการณ์ในประเทศเพื่อนบ้านและชายแดน ซึ่งอาจมีผลกระทบทำให้รัฐบาลขาด เสถียรภาพ กฎระเบียบและนโยบายบางอย่างของรัฐบาลที่อาจจำกัดหรือส่งเสริมให้เกิดการลงทุน การสั่งห้ามนำเข้าสินค้าบางประเภท การตั้งกำแพงภาษี นโยบายช่วยเหลือเกษตรกร ฯลฯ เป็นต้น

- เงื่อนไขในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้นๆ (Business or Industry Condition) เช่น การแข่งขันใน อุตสาหกรรมหรือธุรกิจ มีมากน้อยแค่ไหน ดัชนีหรือระดับการแข่งขันมีมากหรือไม่ ขนาดและฐานะของผู้ขอสินเชื่อในอุตสาหกรรมหรือธุรกิจที่ทำอยู่นั้นเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

- เงื่อนไขเกี่ยวกับตัวผู้ขอสินเชื่อ (Company Condition) หมายถึง ตัวเจ้าของหรือผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและความชำนาญพอที่จะคุมงานด้านต่างๆ ของกิจการให้ดำเนินไปได้ด้วยดี มีระบบและนโยบายในการบริหารงานและดำเนินงานดีพอ และมีโครงการใหม่ ๆ ที่ดี ๆ ที่จะทำให้อกิจการก้าวหน้าและเจริญเติบโต

เงื่อนไขต่าง ๆ ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อ Character, Capacity และ Capital ของผู้ขอสินเชื่อ เปลี่ยนแปลงไปในทางดีขึ้นหรือเลวลงได้ และเงื่อนไขเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นโดยที่ไม่อาจควบคุมได้ ดังนั้น ในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารจำเป็นต้องคำนึงถึงให้มาก โดยเฉพาะการให้สินเชื่อระยะยาว

2.1.3.2 หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ 3P

หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ 3P ประกอบด้วย: วัตถุประสงค์ (Purpose), การชำระหนี้คืน (Payment) และ การป้องกันความเสี่ยง (Protection)

1. วัตถุประสงค์ (Purpose) คือ

ก่อนที่จะพิจารณาสินเชื่อรายใดรายหนึ่ง ต้องทราบถึงความต้องการให้สินเชื่อของลูกค้าด้วยว่า ต้องการใช้วงเงินสินเชื่อเพื่อทำอะไร จะได้กำหนดประเภทของสินเชื่อได้อย่างถูกต้อง และระยะเวลาในการชำระคืนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ การให้สินเชื่อในแต่ละประเภทนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้ของลูกค้าเป็นสำคัญ หากจัดวงเงินให้กับลูกค้า ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ใช้จะทำให้มีปัญหาทางการเงินได้ โดยวัตถุประสงค์ขอสินเชื่อประกอบด้วย

✓ สินเชื่อระยะยาว (Long Term Credit)

เป็นสินเชื่อที่ให้ในการลงทุนในทรัพย์สินถาวร (Fix Asset) เช่น การซื้อที่ดินเครื่องจักรต่างๆ การก่อสร้างอาคาร สำนักงาน โรงงาน สาเหตุที่เป็นสินเชื่อระยะยาว เนื่องจากสินทรัพย์เหล่านี้ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินมาชำระหนี้ให้แก่ธนาคารได้ในระยะเวลาอันสั้น จึงจำเป็นต้องใช้ผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจ และค่าเสื่อมมาชำระหนี้

✓ สินเชื่อระยะปานกลาง (Medium Term Credit)

เป็นสินเชื่อที่มีกำหนดการชำระคืนภายในระยะเวลา 1-3 ปี สินเชื่อประเภทนี้มีวัตถุประสงค์ให้กับการลงทุนของธุรกิจ ที่สามารถทำกำไรในระยะเวลาอันสั้นได้เช่น ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจจัดสรร ธุรกิจการเช่าซื้อ ธุรกิจการเกษตร

✓ สิ้นเชื่อระยะสั้น (Short Term Credit)

เป็นสินเชื่อที่ให้โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital) ใช้ในการลงทุนในเรื่องของวัตถุดิบ Stock สินค้า ค่าแรงงาน ค่าบริหาร การให้สินเชื่อแก่ลูกค้า ซึ่งในเรื่องของการ Stock สินค้า นั้น บางครั้งอาจจะใช้เป็นเงินกู้ระยะยาวก็ได้ / ถ้าเป็น Stock สินค้าที่ไม่หมุนเวียน (Dead Stock) เช่น ธุรกิจน้ำมัน จะต้องสำรองน้ำมันได้ตามกฎหมาย Stock สินค้า เหล่านั้น ไม่สามารถหมุนเวียนได้ อาจให้เป็นเงินกู้ระยะยาวและให้ผ่อนชำระจากกำไรในแต่ละงวดก็ได้

2. การชำระหนี้คืน (Payment)

การชำระเงินของลูกค้า พิจารณาความสามารถในการดำเนินธุรกิจของลูกค้า ว่าจะสามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้อย่างไร เหมาะสมกับธุรกิจหรือไม่ และต้องคำนึงถึงด้วยว่า หากความสามารถในการชำระหนี้คืน ใช้ระยะเวลานาน ต้องใช้ในรูปของสินเชื่อระยะยาว หากความสามารถในการชำระหนี้คืน ใช้ระยะเวลาคสั้น ก็ให้ในรูปสินเชื่อระยะสั้น ในกรณีที่เป็นการชำระหนี้คืนระยะยาวเช่น การลงทุนใน Fix Asset กำหนดให้ระยะสั้น แต่หากธนาคารให้เงินกู้ระยะยาว จะทำให้ลูกค้าได้เงินมาก่อนโดยยังไม่ถึงกำหนดชำระ ลูกค้าอาจนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ได้ ทำให้เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้คืน ไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้ให้กับธนาคาร ฉะนั้น เงื่อนไขในเรื่องระยะเวลาการชำระหนี้คืน จะต้องเหมาะสมกับเงินสดที่ลูกค้าควรได้รับ ไม่ควรยาวเกินไปหรือสั้นเกินไป

3. การป้องกันความเสี่ยง (Protection)

การปล่อยสินเชื่อ จะพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า ธุรกิจที่ปล่อยสินเชื่อไปนั้น สามารถชำระหนี้คืนให้กับธนาคารได้ แต่ทั้งนี้ ก็ไม่ใช่ว่าเป็นการรับประกันว่าจะไม่มีข้อผิดพลาด ดังนั้น โดยทั่วไปแล้วธนาคารยังคงต้องพิจารณาผลการดำเนินงาน หากไม่เป็นตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แล้ว ผู้บริหารยังมีความสามารถชำระหนี้คืนให้แก่ธนาคารได้หรือไม่ ถ้าสามารถเพิ่มทุนหรือกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาชำระหนี้ได้ หรือธุรกิจยังมีทรัพย์สินพอที่จะขายมาชำระหนี้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่า ความสามารถในการชำระหนี้คืนของลูกค้ามีสูง ธนาคารก็อาจจะเรียกหลักประกันน้อยลง หรือไม่ต้องมีหลักประกันน้อยลง หรือไม่ต้องมีหลักประกันเลยก็ได้ แต่ถ้าเห็นว่าความสามารถในการชำระหนี้คืนมีน้อย ก็อาจจะเรียกหลักประกันให้คุ้มกับหนี้หรือเกินกว่าหนี้ที่ให้ก็ได้ แต่ลูกค้ารายใดที่มีความเสี่ยงสูงและหลักประกันน้อย ก็สมควรที่จะปฏิเสธ

2.2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว สามารถอธิบายได้ 2 กลุ่มตัวแปรคือ ตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจมหภาคที่เป็นปัจจัยภายนอก เป็นตัวแปรที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การ

ควบคุมของการบริหารจัดการธนาคาร แต่สะท้อนถึงการปฏิบัติตามการเงินเศรษฐกิจของประเทศที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมการให้กู้ยืมของสถาบันการเงินประกอบด้วย อัตราการเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวม อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย เป็นต้น และลักษณะเฉพาะของธนาคารที่เป็นปัจจัยภายใน ซึ่งสะท้อนให้เห็นการดำเนินงานของธนาคารประกอบด้วย ทรัพย์สินธนาคาร ปริมาณเงินฝาก หนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ สินทรัพย์สภาพคล่อง และความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น

2.2.1 ตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Factors)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร เนื่องจากการเติบโตของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอาจส่งผลทางอ้อมต่อความต้องการของธนาคารในการปล่อยเงินกู้ให้กับประชาชน (Constant & Ngomsi, 2012) ตรวจสอบพฤติกรรมปล่อยสินเชื่อระยะยาวของธนาคารพาณิชย์ 35 แห่งในแอฟริกากลางและผลการวิจัยพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญกับการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร การศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่าการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญและสม่าเสมอที่สุดในการกำหนดแนวโน้มของธนาคารในการปล่อยสินเชื่อระยะยาว (Amidu, 2014) อ้างว่าเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในประเทศแถบ Sub-Saharan Africa ยิ่งไปกว่านั้น (Olokoyo, 2011) ยังค้นพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในไนจีเรียมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญกับการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร (Anthony, 2012) ก็พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวก กล่าวคือ เมื่อธนาคารปล่อยสินเชื่อกับภาคเอกชนในไนจีเรียเพิ่มขึ้นให้กับภาคเอกชนจะช่วยเพิ่มระดับธุรกรรมของภาคเอกชนและการลงทุนภายในระบบเศรษฐกิจและเร่งการเติบโตของเศรษฐกิจในเวลาต่อมา ผลลัพธ์นี้ช่วยตอกย้ำความสำคัญของภาคเอกชน การพัฒนาที่เอื้อต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ยิ่งระดับการระดมทุนและการสนับสนุนที่มอบให้กับภาคเอกชนจากธนาคารมากเท่าไรการมีส่วนร่วมในการเร่งการเติบโตทางเศรษฐกิจก็จะยิ่งสูงขึ้น และในการศึกษาของ (Ivanović, 2016) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดการเติบโตสินเชื่อในมอนเตเนโกร ซึ่งผู้วิจัยใช้ตัวแปรหุ่นเท่ากับ 0 ก่อนวิกฤตการเงิน และ ตัวแปรหุ่นเท่า 1 หลังจากวิกฤตการเงิน พบว่าการเติบโตสินเชื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมก่อนวิกฤตการเงิน ผู้วิจัยอธิบายว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤตการเงิน ภาคเอกชนได้มีการกู้ยืมในการขยายธุรกิจจำนวนมาก และภาครัฐก็กู้เงินเพื่อลงทุนในพื้นที่ฐานโครงสร้าง ซึ่งเศรษฐกิจมีการขยายตัวควบคู่การเพิ่มขึ้นของปริมาณสินเชื่อ แต่เมื่อหลังวิกฤตการเงินพบว่าปริมาณสินเชื่อไม่มีนัยสำคัญกับการเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวม เนื่องจากระบบธนาคารมีความรัดกุมมากขึ้นในการปล่อยสินเชื่อเพราะได้รับบทเรียนจากวิกฤตการเงินดังกล่าว (Miyajima, 2017) ซึ่งได้ศึกษาเชิงประจักษ์พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก เนื่องจากผลิตภัณฑ์มวลรวมสะท้อนถึงระดับรายได้โดยรวมของภาคประชาชน

รวมถึงภาวะทางเศรษฐกิจ เมื่อเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนไปในทิศทางที่ดี ความเสี่ยงที่ธนาคารต้องเผชิญในการปล่อยสินเชื่อก็ลดลง ทำให้ธนาคารขยายการปล่อยสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น (Awdeh, 2016) ก็แสดงให้เห็นว่าโดยการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมช่วยเพิ่มการเติบโตของสินเชื่อ ดังนั้นการเติบโตทางเศรษฐกิจจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดรูปแบบการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร ซึ่งสอดคล้องกับ (Calza et al., 2001) และ (Cottarelli et al., 2005) สิ่งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานตั้งไว้ เนื่องจากการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม ที่เพิ่มขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงการปรับปรุงกิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งสนับสนุนให้ธุรกิจกู้ยืมเพื่อขยายขีดความสามารถในการลงทุน ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์เชิงวัฏจักรระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการให้กู้ยืมของธนาคารซึ่งการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงมีแนวโน้มที่จะบ่งบอกถึงปริมาณสินเชื่อของธนาคารในระดับสูง ซึ่งสอดคล้อง (Gonzales & Burciaga, 2018) ได้แสดงให้เห็นว่าในทุกกลุ่มประเทศรายได้ต่ำและปานกลาง ผลกระทบของ GDP ที่แท้จริงต่อการพัฒนาทางการเงินเป็นไปในเชิงบวก เนื่องจากการเติบโตนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของเครื่องมือทางการเงินและอุปสงค์และอุปทานของสินเชื่อ การพัฒนาทางการเงินดีขึ้นในเศรษฐกิจที่กำลังเติบโต

การศึกษาหลายชิ้นในเอเชียยังพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจะส่งผลเชิงบวกต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร (Rabab'ah, 2015) ซึ่งให้เห็นว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นในจอร์แดนมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสัดส่วนของวงเงินสินเชื่อ ในทำนองเดียวกัน (Al-Kilani & Kaddumi, 2015) ได้ตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในจอร์แดนในช่วงปี 2000 ถึงปี 2013 ผลการศึกษายังเห็นด้วยว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีผลอย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร ยิ่งไปกว่านั้น (Imran & Nishat, 2013) ได้ตรวจสอบปัจจัยกำหนดของเครดิตธนาคารของปากีสถานและการศึกษาพบว่า การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงสามารถเร่งภาคการผลิตรวมทั้งค่าแรงของผู้คนโดยรวมซึ่งจะกระตุ้นเงินฝากในประเทศ ด้วยเหตุนี้จะช่วยปรับปรุงสภาพคล่องของธนาคารและอำนวยความสะดวกให้ธนาคารปล่อยกู้ได้มากขึ้น สำหรับความต้องการด้านการลงทุน (Sarath, 2015) ตรวจสอบปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมกรรมการปล่อยสินเชื่อในเวียดนามและการศึกษาแนะนำว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการเติบโตของสินเชื่อ (ลักษมีอรุณทัย, 2018) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีความสัมพันธ์ทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ กล่าวคือ เศรษฐกิจขยายตัว ความต้องการเงินให้สินเชื่อก็เพิ่มขึ้นในทางตรงกันข้าม เมื่อเศรษฐกิจชะลอตัว ความต้องการเงินให้สินเชื่อจะลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ สาวณัฐธิดา อัครทิพพหลคุณ (2016) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงดูลยภาพระยะยาวในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวม กล่าวคือ เมื่อเศรษฐกิจ

เป็นไปในทางที่ดี ความเสี่ยงโดยรวมของธนาคารต้องเผชิญกับความเสถียรลดลง ธนาคารมีแนวโน้มที่จะขยายปริมาณสินเชื่อให้กับภาคธุรกิจส่วนบุคคลได้เพิ่มขึ้น ดังนั้น สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า

H1: ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการปล่อยสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

อัตราเงินเฟ้อ (Inflation rate) ก็ได้มีงานศึกษา (Valencia, 2013) ได้ศึกษา ความไม่แน่นอนโดยรวมและการสนองสินเชื่อ ก็พบว่ารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการให้สินเชื่อธนาคารและอัตราเงินเฟ้อที่มีความสัมพันธ์ทางตรงกันข้าม เนื่องจากเงินเฟ้อสะท้อนความเสี่ยงในระบบเศรษฐกิจและความไม่แน่นอนเกิดขึ้นในอนาคตของผลตอบแทนที่คาดหวังของธนาคารได้ การที่เงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้น มีแนวโน้มเกิดความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ธนาคารชะลอการขยายสินเชื่อ (Diriba, 2020) ได้ศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารในกานา ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญกับขนาดของการออมภายในประเทศในระยะยาว สิ่งนี้หมายความว่าอัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลร้ายต่อการออมภายในประเทศของภาคเอกชนในระยะยาว สิ่งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานทางทฤษฎี เนื่องจากในช่วงเงินเฟ้อที่สูงขึ้นส่งผลให้มูลค่าเงินที่ฝากลดน้อยลง ดังนั้นผู้คนจึงหันมาใส่ใจในการออม (Bui, 2019) การกำหนดการพัฒนาทางการเงินและสินเชื่อส่วนบุคคล ได้ศึกษาพบว่ามีผลต่อการพัฒนาทางการเงินในเชิงลบทั้งในประเทศที่มีรายได้สูงและประเทศที่มีรายได้ต่ำ เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้คืออัตราเงินเฟ้อจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาทางการเงินในทุกกลุ่มประเทศดังกล่าว เนื่องจากนำความไม่แน่นอนมาสู่ตลาดการเงินและแทรกแซงกิจกรรมในตลาดแบบปกติ สาวณัฐธิดา อรรถทิพพหลคุณ (2016) พบว่าอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์เชิงลบระยะยาวในทิศทางตรงกันข้าม อาจเนื่องมาจากการที่อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นกระทบความคาดหวังของการดำเนินงานของธนาคาร ส่งผลให้ผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับมีความผันผวน ซึ่งสะท้อนผลตอบแทนความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นที่ธนาคารจะได้รับ ธนาคารอาจตัดสินใจชะลอการขยายตัวของสินเชื่อส่วนบุคคลลดลง ดังนั้น สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า

H2: อัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

เงินสดสำรองตามกฎหมาย (Cash Reserve Requirement) เงินสดสำรองตามกฎหมาย เป็นหนึ่งในเครื่องมือโยบายการเงินที่ช่วยให้ธนาคารกลางสามารถจัดการสภาพคล่องและปริมาณสินเชื่อได้ในระบบธนาคาร ซึ่งสถาบันการเงินในประเทศลาวต้องสำรองเงินสดตามกฎหมายที่ธนาคารกลางได้กำหนดไว้ในแต่ละช่วง การศึกษาก่อนหน้าโดย (Cargill & Mayer, 2006) ศึกษาผลกระทบของข้อกำหนดสำรองต่อการให้กู้ยืมแก่ธนาคารในบริบทของ อเมริกาและผลการวิจัยสรุปได้

ว่าธนาคารมีแนวโน้มที่จะลดสินทรัพย์ที่หาได้ เพื่อเพิ่มเงินทุนสำรองตามกฎหมายของธนาคารกลาง สหรัฐที่กำหนดไว้ ดังนั้น การศึกษานี้จึงชี้ให้เห็นว่าข้อกำหนดเงินสดสำรองเป็นเครื่องมือโยบาย การเงินที่สำคัญซึ่งมีแนวโน้มที่จะส่งผลเสียต่อการปล่อยกู้ของธนาคาร ในประเทศแอฟริกา (Richard, 2014) ตรวจสอบพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารเงินฝากในประเทศไนจีเรียตั้งแต่ปี 1990 ถึงปี 2011 ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าข้อกำหนดเงินสดสำรองมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อปริมาณ การเบิกเงินกู้ ในทำนองเดียวกัน Olumuyiwa et al (2012) ยังสรุปว่าข้อกำหนดเงินสดสำรองมี แนวโน้มที่จะมีอิทธิพลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในไนจีเรียในเชิงบวก ซึ่งโดยทั่วไป หลักฐานเชิงประจักษ์จากการศึกษาก่อนหน้านี้พบว่าความต้องการเงินสดสำรองอาจส่งผลต่อการ ปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในทางลบ ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ความต้องการเงินสดสำรองมี แนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในทางลบ เนื่องจากธนาคาร พาณิชย์จำเป็นต้องสำรองสินเชื่อตามสัดส่วนกับธนาคารกลาง เพื่อจำกัดการปริมาณสินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาว ดังนั้น สามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า

H3: เงินสดสำรองตามกฎหมายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อธนาคาร พาณิชย์

2.2.2 ลักษณะเฉพาะของธนาคาร (Bank Specific Characteristic)

ขนาดธนาคาร (Bank Size) โดยทั่วไปขนาดธนาคารจะวัดจากขนาดของสินทรัพย์รวม ของธนาคาร ซึ่งมีการศึกษาก่อนหน้านี้หลายชิ้นจากประเทศในแอฟริกาอ้างว่าสินทรัพย์ของธนาคาร เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการปล่อยสินเชื่อ Costant & Ngoms (2012) ซึ่งใช้ตัวอย่างของธนาคารจาก 6 ประเทศในชุมชนเศรษฐกิจและการเงินของแอฟริกาและแนะนำว่าสินทรัพย์ของธนาคารเป็นปัจจัย ที่สำคัญและต่อเนื่องที่สุดในการกำหนดแนวโน้มของธนาคารในการปล่อยเงินกู้ยิ่งไปกว่านั้น (Malede, 2014) และ (Amidu, 2014) ยังศึกษาปัจจัยกำหนดของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารใน บริบทของประเทศในแอฟริกาและพวกเขาอ้างว่าขนาดของธนาคารมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการปล่อย สินเชื่อของธนาคาร (Rabab'ah, 2015) ผู้ตรวจสอบการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจอร์แดน สรุปว่าธนาคารขนาดใหญ่มักจะให้วงเงินสินเชื่อแก่ประชาชนในระดับที่สูงขึ้น ในส่วนบริบทของ ประเทศในยุโรป (Tomak, 2013) เปิดเผยว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในตุรกีมีแนวโน้มที่จะให้เงินกู้ ทางธุรกิจแก่ประชาชนมากขึ้น ในรัสเซีย (Chernykh & Theodossiou, 2011) แนะนำว่าธนาคาร ขนาดใหญ่มีความสามารถในการเข้าถึงได้มากกว่าและมีกองทุนที่ใหญ่กว่าเพื่อปล่อยเงินกู้ให้กับ ประชาชน ในทางตรงกันข้าม (Pruteanu-Podpiera, 2007) ได้ตรวจสอบลักษณะของการจัดหา เงินกู้ของธนาคารในประเทศเช็กและผลการศึกษาพบว่าขนาดของธนาคารมีแนวโน้มในทางลบต่อ อัตราการเติบโตของสินเชื่อ โดยทั่วไปหลักฐานเชิงประจักษ์จากการศึกษาก่อนหน้านี้บ่งชี้ว่าขนาดของ

ธนาคารสามารถมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในทางทฤษฎีขนาดของธนาคารมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เนื่องจากธนาคารขนาดใหญ่สามารถเข้าถึงได้มากกว่าและมีกองทุนขนาดใหญ่เพื่อปล่อยเงินกู้ให้กับประชาชน (Abdul Adzis et al., 2018) เห็นว่ามีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน สิ่งนี้หมายความว่าธนาคารขนาดใหญ่มักจะให้เงินกู้แก่ประชาชนมากขึ้น สาเหตุหลักเป็นเพราะธนาคารขนาดใหญ่มีความหลากหลายมากขึ้นและมีเงินทุนจำนวนมากเพื่อรองรับความต้องการเงินกู้จากประชาชนที่สูงขึ้น ดังนั้น สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า

H4: ขนาดธนาคารมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

ปริมาณเงินฝาก (Deposit) เงินฝากของลูกค้ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารเนื่องจากเป็นทุนส่วนใหญ่ให้กับธนาคารเพื่อให้เงินกู้และสร้างผลกำไรให้กับธนาคาร (Rose & Hudgins, 2008) ธนาคารพาณิชย์ทำหน้าที่เป็นตัวกลางโดยรับเงินฝากจากผู้ฝากเงินและใช้เงินกองทุนเพื่อปล่อยเงินกู้ให้กับหน่วยขาดดุลในตลาดการเงิน การศึกษาจำนวนมากในเอเชียแสดงให้เห็นว่าปริมาณเงินฝากมีผลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร อ้างอิงจากการศึกษา (Al-Kilani & Kaddumi, 2015) แนะนำว่าธนาคารในจอร์แดนควรดึงดูดเงินฝากจากผู้ฝากเงินให้มากขึ้น เนื่องจากการฝากเงินจำนวนมากจะทำให้ธนาคารมีเงินมากขึ้นเพื่อให้เงินกู้และเงินทตรงแก่ประชาชน ยิ่งไปกว่านั้น (Imran & Nishat, 2013) ตรวจสอบปัจจัยกำหนดของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในปากีสถานและการศึกษาอ้างว่าธนาคารที่มีเงินฝากในประเทศจำนวนมากจะมีสภาพคล่องมากขึ้นในการให้เงินกู้แก่ประชาชน (Swamy, 2012) ระบุว่าเงินฝากส่งผลเชิงบวกต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในอินเดียไม่ว่าเศรษฐกิจจะอยู่ในช่วงก่อนถดถอยและหลังการถดถอย นอกจากนี้ (Sarath & Pham, 2015) ยังพบว่าการเติบโตของเงินฝากที่สูงขึ้นจะเอื้อต่อการเติบโตของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในเวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไทย และอินโดนีเซีย การวิจัยที่ดำเนินการในประเทศไทยพบว่าการปล่อยสินเชื่อของธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยผลการศึกษพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นก็ส่งผลทำให้สามารถปล่อยสินเชื่อได้มากขึ้น (Abdul Adzis et al., 2018) ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการดึงดูดเงินฝากจากลูกค้าได้มากเท่าไรความสามารถของธนาคารพาณิชย์ในการปล่อยสินเชื่อให้กับประชาชนก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย

นอกจากนี้การศึกษาในแอฟริกายังพบว่าปริมาณการฝากจะส่งผลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในเชิงบวก ตัวอย่างเช่น (Olokoyo, 2011) และ (Olumuyiwa et al., 2012) พบว่าปริมาณการฝากมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญกับการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร พวกเขาแนะนำว่า

ธนาคารควรใช้ความพยายามมากขึ้นในการดึงดูดเงินฝากมากขึ้นเพื่อปรับปรุงการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร ดังนั้น สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า

H5: ปริมาณเงินฝากมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquidity) สินทรัพย์ที่มีความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ โดยไม่สูญเสียมูลค่ามาก สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง หรือสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว สภาพคล่องใช้เพื่อกำหนดผลกระทบของสัดส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องที่ธนาคารถือไว้เทียบกับการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ จากหลักฐานที่พบในประเทศในเอเชีย (Rabab'ah, 2015) พบว่ามีสภาพคล่องสูง ที่ธนาคารดูแลจะลดความสามารถของธนาคารในการให้สินเชื่อแก่ประชาชน (Sarath & Pham, 2015) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในเวียดนาม สรุปได้ว่าสภาพคล่องที่สูงขึ้นที่ถือโดยธนาคารจะส่งผลเสียต่อการปล่อยกู้ของธนาคาร นอกจากนี้ การศึกษาในแอฟริกายังให้หลักฐานสำคัญว่าสภาพคล่องจะส่งผลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในทางลบ ในทางกลับกันการศึกษา (Podpiera, 2007) ซึ่งใช้ข้อมูลตัวอย่างของธนาคารพาณิชย์ในสาธารณรัฐเช็ก พบว่าสภาพคล่องมีอิทธิพลในทางบวกต่อการเติบโตของสินเชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่นโยบายการเงินตึงตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (Abdul Adzis et al., 2018) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศมาเลเซีย พบว่าสภาพคล่องมีความสัมพันธ์เชิงลบ ยิ่งธนาคารพาณิชย์ถือสินทรัพย์สภาพคล่องในสัดส่วนสูง ธนาคารพาณิชย์มีเงินทุนต่ำในการให้สินเชื่อแก่ประชาชน ดังนั้น สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า

H6: สินทรัพย์สภาพคล่องมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

หนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หมายถึงเงินกู้ที่มีการชำระคืนเงินกู้ตามกำหนดเวลาเกินกว่า 90 วันและไม่มีรายได้ดอกเบี้ยใดๆ ให้กับธนาคาร (คงตันดิอาภากุล, 2017) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการผิदनัดชำระหนี้อุปโภคบริโภคของธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย ซึ่งเป็นสินเชื่อที่มีบทบาทมากเพื่อตอบสนองความต้องการให้กับประชาชนทั่วไปในประเทศ แต่การปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นส่งผลให้หนี้ค้างชำระปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งหนี้ค้างชำระคือประเภทความเสี่ยงหนึ่งที่ส่งผลเสียให้กับภาคสถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อดังกล่าว เนื่องจากการด้วยค่าของสินทรัพย์โดยเมื่อสถาบันการเงินมีผลประกอบการที่ลดลง ส่งผลปริมาณค้างหนี้ชำระสูง จึงทำให้มีความจำเป็นที่ต้องเผื่อนี้สำรองจะสูญในสัดส่วนที่สูงและมีผลทำให้เกิดมีข้อจำกัดในการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจจนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความเสี่ยงระบบของประเทศต่อไป ซึ่งการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยผลการดำเนินงานของธนาคารมีผลการ

ค้ำชำระหนี้ปัจจุบัน โดยสามารถอธิบายพฤติกรรมต่างๆได้ดังนี้ หนี้ค้ำชำระทั้งสองช่วงเวลาของสินเชื่อทุกประเภทในอดีตนั้นส่งผลต่อหนี้ค้ำชำระในปัจจุบัน สะท้อนถึงพฤติกรรม Moral Hazard ของธนาคารหรือกิจการที่หวังจะแก้ไขปัญหานี้ โดยปัญหานี้ค้ำชำระส่วนใหญ่เกิดมาจากการที่ธนาคาร/กิจการมีสภาพคล่องที่มากพอต่อการปล่อยสินเชื่อในอดีต ที่มากเกินไป (Anility to Loan) โดยวัดจากอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวม รวมถึงอัตราการเติบโตที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าเกิดพฤติกรรมบริหารจัดการที่ไม่ดีในบางสินเชื่อเนื่องจากการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นไม่ได้เป็นนโยบายที่ดีที่สร้างรายได้ให้กิจการ ซึ่งเห็นได้ชัดเจนของบัตรเครดิตและสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน สอดคล้องกับ ณัฐธิดา อรรถทิพหลคุณ (2016) หากความเสี่ยงในตลาดสินเชื่อรถยนต์ และจักรยานยนต์เพิ่มขึ้น เป็นไปได้ที่ธนาคารจะปรับการลดการขยายการให้สินเชื่อรถยนต์ และจักรยานยนต์ เพ็ญวดี ไชยภักดี (2018) ก็พบว่ามีความสัมพันธ์ทางตรงกันข้าม กล่าวคือ เมื่อสินเชื่อที่ถูกปล่อยไปแล้วแต่ไม่เกิดเป็นหนี้ที่มีปัญหา ก็ยิ่งส่งผลทำให้ยอดการปล่อยสินเชื่อมากขึ้นในทางตรงกันข้ามถ้าหากเกิดระบบธนาคารเกิดมีหนี้มีปัญหาจำนวนมากก็ส่งผลทำให้ปริมาณสินเชื่อธนาคารน้อยลง สอดคล้องกับ นครินทร์ ภูมิตะตะ และ ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล ส่วนในงานของ (Amidu, 2014) ซึ่งให้เห็นว่าสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในงบดุลของธนาคารส่วนใหญ่จะกีดกันการปล่อยสินเชื่อของธนาคารซึ่งจะช่วยลดปริมาณการปล่อยสินเชื่อของธนาคารโดยทางอ้อม (Rabab'ah, 2015) ตรวจสอบปัจจัยที่มีผลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในจอร์แดนและสรุปว่าสินเชื่อด้วยคุณภาพในสัดส่วนที่สูงจะลดวงเงินสินเชื่อที่ได้รับพลังจากธนาคารพาณิชย์ในจอร์แดน ในส่วนบริบทของยุโรป (Tomak, 2013) สรุปว่าสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีแนวโน้มในทางลบต่อความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในตุรกี โดยสรุปสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จะส่งผลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในทางลบ ในทางทฤษฎีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงในพอร์ตการให้กู้ยืมของธนาคารจะกระตุ้นให้ธนาคารจัดสรรสำรองการสูญเสียเงินกู้มากขึ้นเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นซึ่งจะช่วยลดความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยอ้อม ดังนั้น สามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า

H7: หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ (Profitability) เป็นการวัดผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ว่ามีประสิทธิภาพน้อยเพียงใด โดยหลักๆประกอบด้วย 2 อัตราส่วนคือ 1)อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE) เป็นอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น (ส่วนของผู้ถือหุ้น) ซึ่งเป็นการประเมินค่าอัตราผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นในฐานะของเจ้าของกิจการจะได้รับ 2)อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Assets : ROA) เป็นอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำ

กำไรธนาคารพาณิชย์เทียบกับสินทรัพย์รวมว่าก่อให้เกิดผลตอบแทนกลับคืนมามากน้อยเพียงใด ซึ่งมีงานวิจัย (Thiangtong et al., 2018) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 11 ธนาคาร พบว่าการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความสามารถในการทำกำไร เนื่องจากพื้นฐานของธุรกิจธนาคารพาณิชย์คือ การทำหน้าที่เป็น ตัวกลางทางการเงินระหว่างผู้ที่มีสินทรัพย์เหลือ และต้องการลงทุนกับผู้มีสินทรัพย์ไม่เพียงพอ และต้องการสินทรัพย์เพื่อใช้จ่าย โดยมีโครงสร้างรายได้ของธนาคารพาณิชย์แบ่งเป็น 5 ชั้น ได้แก่ 1) รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ เป็นรายได้ที่สำคัญที่สุด เกิดจากการรับฝากเงินมาเป็นสินทรัพย์ที่สร้างรายได้ ก่อนจะนำไปปล่อยกู้ และรับรายได้จากส่วนต่างของดอกเบี้ย 2) รายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม รายได้ประกันต่างๆ 3) ค่าใช้จ่ายกันสำรองสำหรับหนี้เสีย 4) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และ 5) ภาษีเงินได้ กล่าวคือ การปล่อยสินเชื่อของ ธนาคารนับเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของธนาคาร และส่งผลกระทบต่อการสร้างกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NGUYEN & DANG, 2020) ได้ศึกษาได้ตรวจสอบปัจจัยกำหนดการเติบโตปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ในประเทศเวียดนาม พบว่าธนาคารที่มีความสามารถทำกำไรได้ดีจะมีความสามารถสนองสินเชื่อให้แก่ประชาชนที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงาน (Ramadan et al., 2011) ธนาคารพาณิชย์ในจอร์แดนจะมีความสามารถปล่อยกู้เพิ่มขึ้นก็ต่อเมื่อมีกำไรที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น สามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า

H8: ความสามารถในการสร้างกำไรของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

2.3 กรอบความคิดในการศึกษา

จากการทบทวนงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา นำมาซึ่งกรอบความคิดในการศึกษาครั้งนี้ โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่กำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้ ตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Factors) และ ตัวชี้วัดลักษณะเฉพาะของธนาคาร (Bank Specific Characteristics) สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

รูปที่ 7 กรอบความคิดในการศึกษาปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่มีลักษณะผสมของข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross-sectional data) และข้อมูลอนุกรมเวลา (Time-Series data) ช่วงเวลาศึกษา พ.ศ. 2554 จนถึง พ.ศ. 2563 เป็นข้อมูลรายปี โดยข้อมูลทางด้านธนาคารรวบรวมมาจากงบดุลของธนาคารพาณิชย์ ส่วนข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจที่เป็น อัตราดอกเบี้ยนโยบาย รวบรวมมาจากธนาคารแห่งประเทศไทย สปป ลาว ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และ อัตราเงินเฟ้อ รวบรวมมาจากศูนย์สถิติแห่งชาติ ส่วนทางด้านกลุ่มตัวอย่างธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 45 ธนาคาร

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ Panel data ทำได้ 2 วิธีคือ

3.2.1.1 วิธี Fixed Effect Regression Model (FEM)

เป็นตัวแทนที่คำนึงถึงปัจจัยที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ (Unobserved Factors) ปัจจัยที่สังเกตไม่ได้ประกอบด้วยปัจจัย 2 ชนิดคือ ส่วนที่ค่าที่ไม่ผันแปรตามเวลา และส่วนที่ค่าเปลี่ยนแปลงตามเวลา

$$Y_{it} = \beta_0 + \beta_1 X_{it} + a_i + \varepsilon_{it}$$

โดยที่ตัวแปร a_i แทนปัจจัยที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ที่มีผลกระทบต่อตัวแปร Y_{it} ซึ่งเป็นค่าที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามเวลา หากแต่เปลี่ยนแปลงตามหน่วยวิเคราะห์ หรือแต่ละหน่วยสำรวจภาคตัดขวางมีอิทธิพลเฉพาะตัวที่ไม่แปรตามเวลาค่า a_i เรียกว่า Unobserved Effect หรือที่นิยมเรียกว่า Fixed Effect

3.2.1.2 Random Effect Regression Model (REM)

มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับตัวแทน Fixed Effect โดยมีความแตกต่างที่การเพิ่มสมมติฐานอีกหนึ่งข้อคือ a_i ต้องไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ

$$\text{Cov}(x_{it}, a_i) = 0, t = 1, 2, \dots, T \text{ และ } i = 1, 2, \dots, K$$

การกำหนดค่า a_i ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระค่า a_i คลาดเคลื่อนด้านตัดขวาง จะถูกนำไปรวมอยู่กับความคลาดเคลื่อนด้านอนุกรมเวลา ε_{it} ซึ่งกำหนดให้เป็นอิสระกับตัวแปรอิสระ

ตัวคลาดเคลื่อนใหม่ที่ได้เรียกว่า Composite Error Term (V_{it})

$$V_{it} = a_i + \varepsilon_{it}$$

ถ้านำความคาดเคลื่อนใหม่แทนในสมการ จะได้

$$Y_{it} = \beta_0 + \beta_1 X_{it} + V_{it}$$

เนื่องจาก a_i เป็นส่วนหนึ่งของค่า Composite Error ในแต่ละช่วงเวลาทำให้ V_{it} มีสหสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลานั้นคือ

$$\text{Corr}(V_{it} + V_{is}) = \sigma_\alpha^2 + t \neq s$$

$$(\sigma_\alpha^2 + \sigma_\mu^2)$$

กำหนดให้ σ_α^2 คือ ความแปรปรวนของ α_i และ σ_μ^2 คือ ความแปรปรวนของ μ

3.2.2 แบบจำลองการศึกษา

การศึกษาปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ได้แก่ สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล สินเชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชน และสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ จึงสามารถพิจารณาแบบจำลองในการศึกษา 4 แบบจำลองได้ดังนี้

1). แบบจำลองปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว

$$TL_{it} = \beta_0 + \beta_1 TA_{it} + \beta_2 TDEP_{it} + \beta_3 TLIQ_{it} + \beta_4 TNPL_{it} + \beta_5 CONS_t + \beta_6 INVEST_t + \beta_7 GOV_t + \beta_8 EXPORT_t + \beta_9 IMPORT_t + \beta_{10} CRR_t + \beta_{11} INF_t + \beta_{12} PR_t + \varepsilon_t$$

โดยที่

TL_{it}	คือ ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว i ณ เวลา t
TA_{it}	คือ สินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว i ณ เวลา t
$SDEP_{it}$	คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว i ณ เวลา t
$TNPL_{it}$	คือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว i ณ เวลา t
$CONS_t$	คือ อัตราการเติบโตการบริโภคของบริษัทและประชาชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$INVEST_t$	คือ อัตราการเติบโตการลงทุนภาคเอกชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
GOV_t	คือ อัตราการเติบโตการใช้จ่ายของรัฐบาลของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$EXPORT_t$	คือ อัตราการเติบโตการส่งออกสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$IMPORT_t$	คือ อัตราการเติบโตการนำเข้าสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
CRR_t	คือ เงินสดสำรองตามกฎหมาย ณ ปีที่ t
INF_t	คือ อัตราเงินเฟ้อ ณ ปีที่ t

- PR_t คือ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงโดยการวัดตัวแปร พ.ศ 2558 ถึง พ.ศ 2563 เท่ากับ 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ในปีอื่นๆ
- ε คือ ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term)

2). แบบจำลองปริมาณสินเชื่อบริการของธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล

$$SOL_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 STA_{it} + \alpha_2 SDEP_{it} + \alpha_3 SLIQ_{it} + \alpha_4 SNPL_{it} + \alpha_5 MORE50\%_{it} + \beta_6 CONS_t + \beta_7 INVEST_t + \beta_8 GOV_t + \beta_9 EXPORT_t + \beta_{10} IMPORT_t + \alpha_{11} CRR_t + \alpha_{12} INF_t + \alpha_{13} PR_t + \varepsilon_t$$

โดยที่

- SOL_{it} คือ ปริมาณสินเชื่อบริการของธนาคารของรัฐบาล i ณ เวลา t
- STA_{it} คือ สินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารของรัฐบาล i ณ เวลา t
- $SDEP_{it}$ คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารรัฐบาล i ณ เวลา t
- $SLIQ_{it}$ คือ ทรัพย์สินสภาพคล่องธนาคารของรัฐบาล i ณ เวลา t
- $SNPL_{it}$ คือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารของรัฐบาล i ณ เวลา t
- $MORE50\%_{it}$ คือ ธนาคารรัฐบาลถือหุ้นมากกว่า 50% = 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ธนาคารรัฐบาลถือหุ้นน้อยกว่า 50%
- $CONS_t$ คือ อัตราการเติบโตการบริโภคของบริษัทและประชาชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
- $INVEST_t$ คือ อัตราการเติบโตการลงทุนภาคเอกชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
- GOV_t คือ อัตราการเติบโตการใช้จ่ายของรัฐบาลของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
- $EXPORT_t$ คือ อัตราการเติบโตการส่งออกสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
- $IMPORT_t$ คือ อัตราการเติบโตการนำเข้าสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
- CRR_t คือ เงินสดสำรองตามกฎหมาย ณ ปีที่ t
- INF_t คือ อัตราเงินเฟ้อ ณ ปีที่ t
- PR_t คือ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงโดยการวัดตัวแปร พ.ศ 2558 ถึง พ.ศ 2563 เท่ากับ 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ในปีอื่นๆ
- ε คือ ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term)

3). แบบจำลองปริมาณสินเชื่อบริการของธนาคารพาณิชย์เอกชน

$$PBL_{it} = \omega_0 + \omega_1 PTA_{it} + \omega_2 PDEP_{it} + \omega_3 PLIQ_{it} + \omega_4 PNPL_{it} + \omega_5 PROE_{it} + \omega_6 PROA_{it} + \beta_7 CONS_t + \beta_8 INVEST_t + \beta_9 GOV_t + \beta_{10} EXPORT_t + \beta_{11} IMPORT_t + \omega_{12} CRR_t + \omega_{13} INF_t + \omega_{14} PR_t + \varepsilon_t$$

โดยที่

PBL_{it}	คือ ปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารเอกชน i ณ เวลา t
PTA_{it}	คือ สินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารเอกชน i ณ เวลา t
$PDEP_{it}$	คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารเอกชน i ณ เวลา t
$PLIQ_{it}$	คือ ทรัพย์สินสภาพคล่องของธนาคารเอกชน i ณ เวลา t
$PNPL_{it}$	คือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารเอกชน i ณ เวลา t
$PROE_{it}$	คือ อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นของธนาคารเอกชน i ณ เวลา t
$PROA_{it}$	คือ อัตราผลตอบแทนต่อการนำใช้ทรัพย์สินของธนาคารเอกชน i ณ เวลา t
$CONS_t$	คือ อัตราการเติบโตการบริโภคของบริษัทและประชาชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$INVEST_t$	คือ อัตราการเติบโตการลงทุนภาคเอกชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
GOV_t	คือ อัตราการเติบโตการใช้จ่ายของรัฐบาลของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$EXPORT_t$	คือ อัตราการเติบโตการส่งออกสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$IMPORT_t$	คือ อัตราการเติบโตการนำเข้าสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
CRR_t	คือ เงินสดสำรองตามกฎหมาย ณ ปีที่ t
INF_t	คือ อัตราเงินเฟ้อ ณ ปีที่ t
PR_t	คือ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงโดยการวัดตัวแปร พ.ศ 2558 ถึง พ.ศ 2563 เท่ากับ 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ในปีอื่นๆ
ε	คือ ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term)

4). แบบจำลองปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

$$FBL_{it} = \gamma_0 + \gamma_1 FTA_{it} + \gamma_2 FDEP_{it} + \gamma_3 FLIQ_{it} + \gamma_4 FNPL_{it} + \gamma_5 FROE_{it} + \gamma_6 FROA_{it} + \gamma_7 BORDER_{it} + \beta_8 CONS_t + \beta_9 INVEST_t + \beta_{10} GOV_t + \beta_{11} EXPORT_t + \beta_{12} IMPORT_t + \gamma_{13} CRR_t + \gamma_{14} INF_t + \gamma_{15} PR_t + \varepsilon_t$$

โดยที่

FBL_{it}	คือ ปริมาณสินเชื่อบริการรวมของธนาคารสาขาต่างประเทศ i ณ เวลา t
FTA_{it}	คือ สินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารสาขาต่างประเทศ i ณ เวลา t
$FDEP_{it}$	คือ ปริมาณเงินฝากธนาคารสาขาต่างประเทศ i ณ เวลา t
$FLIQ_{it}$	คือ ทรัพย์สินสภาพคล่องธนาคารสาขาต่างประเทศ i ณ เวลา t
$FNPL_{it}$	คือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ธนาคารสาขาต่างประเทศ i ณ เวลา t
$FROE_{it}$	คือ อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นของธนาคารสาขาต่างประเทศ i ณ เวลา t
$FROA_{it}$	คือ อัตราผลตอบแทนต่อการนำใช้ทรัพย์สินของธนาคารสาขาต่างประเทศ i ณ เวลา t

$BORDER_t$	คือ สาขาธนาคารมาจากต่างประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว เท่ากับ 1 และเท่ากับ 0 ที่ไม่มีเขตแดนติดกับ สปป ลาว
$CONS_t$	คือ อัตราการเติบโตการบริโภคของบริษัทและประชาชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$INVEST_t$	คือ อัตราการเติบโตการลงทุนภาคเอกชนของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
GOV_t	คือ อัตราการเติบโตการใช้จ่ายของรัฐบาลของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$EXPORT_t$	คือ อัตราการเติบโตการส่งออกสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
$IMPORT_t$	คือ อัตราการเติบโตการนำเข้าสินค้าและบริการของ สปป ลาว ณ ปีที่ t
CRR_t	คือ เงินสดสำรองตามกฎหมาย ณ ปีที่ t
INF_t	คือ อัตราเงินเฟ้อ ณ ปีที่ t
PR_t	คือ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงโดยการวัดตัวแปร พ.ศ 2558 ถึง พ.ศ 2563 เท่ากับ 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ในปีอื่นๆ
ε	คือ ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term)

3.2.3 การวัดตัวแปร

1). ตัวแปรตาม

ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ซึ่งวัดจากอัตราการเติบโตของสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ที่แสดงให้เห็นถึงการเติบโตสินเชื่อที่ธนาคารปล่อยกู้ให้กับสาธารณะ

2). ตัวแปรอิสระ

ขนาดธนาคาร วัดจากอัตราการเติบโตสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งขนาดธนาคารใช้เพื่อวัดความสามารถของธนาคารในการให้ปล่อยสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจ โดยธนาคารขนาดใหญ่อาจมีต้นทุนทางด้านการผลิตและข้อมูลลูกค้าที่ต่ำกว่า จึงจะช่วยอำนวยความสะดวกในการให้กู้ยืมแก่ธนาคารทางอ้อม โดยค่าสัมประสิทธิ์ของสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากธนาคารขนาดใหญ่มีการกระจายความเสี่ยงมากกว่าและมีเงินทุนจำนวนมากเพียงพอสำหรับการให้กู้ยืมแก่ประชาชน นอกจากนี้ ธนาคารขนาดใหญ่ยังมีโอกาสมากขึ้นในการจัดการกับลูกค้ารายใหญ่และมีความน่าเชื่อถือสูง ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์ (Chernykh & Theodossiou, 2011)

ปริมาณเงินฝาก การศึกษาก่อนหน้านี้ของ Malede (2014) และ Rabab'ah (2015) ใช้อัตราส่วนเงินฝากต่อสินทรัพย์รวม เป็นพรีอิกซ์ของปริมาณเงินฝากเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์กับการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ การศึกษาในปัจจุบันจะก็ใช้อัตราส่วนเงินฝากต่อสินทรัพย์รวม เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากและการให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว เงิน

ฝากของลูกค้าเป็นแหล่งทุนหลักของธนาคารพาณิชย์ในการให้สินเชื่อและสร้างผลกำไรเพื่อรักษาการเติบโตของธนาคาร (Rose & Hudgins, 2013) โดยคาดว่าปริมาณเงินฝากจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากเมื่อธนาคารมีเงินฝากจำนวนมาก ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสภาพคล่องและส่งเสริมให้ธนาคารปล่อยเงินกู้แก่ประชาชนได้มากขึ้น (Imran & Nishat, 2013)

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จากการศึกษาของ Sarath & Pham และ Tomak โดยวัดตัวแปรจากสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อบริหาร ใช้ในการวัดความเสี่ยงด้านสินเชื่อและคุณภาพของพอร์ตการให้กู้ยืมของธนาคาร เงินกู้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หมายถึงเงินกู้ที่มีกำหนดชำระคืนเงินกู้เกินกำหนดนานกว่า 90 วันและไม่มีรายได้ดอกเบี้ยใด ๆ ให้กับธนาคาร โดยทั่วไปสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีแนวโน้มที่จะเคลื่อนไหวไปในทางลบกับการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เนื่องจากธนาคารที่มีสินเชื่อด้วยคุณภาพสูงมักจะมีพอร์ตการให้กู้ยืมของธนาคารที่มีความเสี่ยงมากกว่า ซึ่งธนาคารต้องจัดสรรค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญมากขึ้นเพื่อรองรับความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ Amidu ก็เห็นว่าเมื่อธนาคารที่มี NPL สูงจะขัดขวางการปล่อยสินเชื่อและลดการปล่อยสินเชื่อให้กับประชาชน จึงนำมาซึ่งสมมติฐานตามแบบจำลองของการศึกษานี้คือ การขยายตัวของการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ที่มีลักษณะในทิศทางตรงกันข้ามกับสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อบริหาร

ทรัพย์สินสภาพคล่อง ตัวแปรนี้ใช้เฉพาะเพื่อวัดผลกระทบของสัดส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องที่ธนาคารถือไว้เทียบกับการปล่อยกู้ของธนาคาร (Rabab'ah, 2015) สภาพคล่องแสดงถึงความสามารถของธนาคารในการแปลงสินทรัพย์เป็นเงินสดโดยไม่สูญเสียมูลค่า (MacDonald & Koch, 2006) ธนาคารพาณิชย์ต้องดูแลให้มีสภาพคล่องเพียงพอตลอดเวลาเพื่อให้เป็นไปตามภาระผูกพันตามสัญญา

ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ วัดตัวแปรจาก 2 อัตราส่วนคือ 1) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE) 2) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Assets : ROA) เป็นอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์เทียบกับสินทรัพย์รวมว่าก่อให้เกิดผลตอบแทนกลับคืนมามากน้อยเพียงใด การศึกษาก่อนหน้านี้ก็มีงานของ (วิไลวรรณ เทียงตรง และคณะ, 2018; NGUYEN & DANG, 2020; Imad Z. 2011)

ธนาคารรัฐบาลถือหุ้นมากกว่า 50% วัดตัวจากธนาคารรัฐบาลถือหุ้นมากกว่า 50% = 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ธนาคารรัฐบาลถือหุ้นน้อยกว่า 50% เนื่องจากธนาคารที่เป็นของรัฐบาลที่ถือหุ้นมากกว่าจะมีทรัพย์สินและยอดการปล่อยสินเชื่อที่มากกว่าธนาคารพาณิชย์ที่รัฐบาลถือหุ้นน้อยกว่า 50%

สาขาธนาคารพาณิชย์มาจากต่างประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว วัดตัวจากสาขาธนาคารมาจากต่างประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว เท่ากับ 1 และเท่ากับ 0 ที่ไม่มีเขตแดนติดกับลาว ซึ่งประเทศลาวมีเขตแดนติดกันทั้งหมด 5 ประเทศคือ ประเทศไทย ประเทศจีน ประเทศเวียดนาม ประเทศกัมพูชา และประเทศเมียนมาร์ เนื่องจากสาขาที่มาจากประเทศที่มีเขตแดนติดกันจะมีความเข้าใจในบริบทในการปล่อยสินเชื่อได้ดีกว่าประเทศที่ไม่มีเขตแดนติดกับประเทศลาว

การเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ได้มีงานศึกษาเชิงประจักษ์ได้มีการกำหนดปัจจัยการเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไปพิจารณาในแบบจำลอง ต่างพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการให้สินเชื่อ เนื่องจากเมื่อเศรษฐกิจเฟื่องฟูความต้องการเงินกู้จากประชาชนจะเพิ่มขึ้นจึงทำให้ธนาคารมีโอกาสปล่อยเงินกู้ให้กับประชาชนได้มากขึ้นและส่งผลให้การปล่อยสินเชื่อของธนาคารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จึงนำมาซึ่งสมมติฐานตามแบบจำลองของการศึกษานี้คือ การเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมใน สปป ลาว จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยงานศึกษานี้การบริโภคของบริษัทและประชาชน การลงทุนภาคเอกชน การใช้จ่ายของรัฐบาลของ การส่งออกสินค้าและบริการ และ การนำเข้าสินค้าและบริการ ใช้เป็น Proxy ผลิตภัณฑ์มวลรวม ซึ่งตัวแปรเหล่านี้วัดจากเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงรายปี

เงินสดสำรองตามกฎหมาย เงินสดสำรองตามกฎหมายเป็นเครื่องมือนโยบายการเงินที่ใช้โดยธนาคารกลางเพื่อจัดการสภาพคล่องในตลาดการเงินดังนั้นทุกธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวจะต้องแยกสัดส่วนเฉพาะของหนี้สินไว้ในบัญชีสำรองตามกฎหมายกับธนาคารกลาง การศึกษาของ Rabab'ah (2015) และ Olokoyo (2011) โดยใช้เงินสดสำรองตามกฎหมายเป็น Proxy เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างข้อกำหนดเงินสดสำรองตามกฎหมายกับการให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์ ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้เป็นลบต่อสินทรัพย์รวม เนื่องจากอัตราส่วนความต้องการเงินสดสำรองที่ต่ำกว่า ทำให้ธนาคารสามารถใช้ประโยชน์จากเงินฝากเพื่อปล่อยกู้มากขึ้น เนื่องจากสิ่งนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในการให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์

อัตราดอกเบี้ยเงินเพื่อ โดยวัดตัวแปรจากอัตราดอกเบี้ยเงินเพื่อเฉลี่ยต่อไตรมาส ก็ได้มีงานศึกษา Valencia (2013) ได้ศึกษา ความไม่แน่นอนโดยรวมและการสนองสินเชื่อ ก็พบว่ารูปแบบ

ความสัมพันธ์ระหว่างการให้สินเชื่อธนาคารและอัตราเงินเพื่อมีความสัมพันธ์ทางตรงกันข้าม เนื่องจากอัตราเงินเพื่อสะท้อนความเสี่ยงในระบบเศรษฐกิจและความไม่แน่นอนเกิดขึ้นในอนาคตของผลตอบแทนที่คาดหวังของธนาคารได้ การที่เงินเพื่อปรับตัวสูงขึ้น มีแนวโน้มเกิดความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ธนาคารชะลอการขยายสินเชื่อ

อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง โดยการวัดตัวแปรจาก พ.ศ 2558 จนถึง พ.ศ 2563 เท่ากับ 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ในไตรมาสอื่นๆ เนื่องจากธนาคารแห่ง สปป ลาว เริ่มนำใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเป็นนโยบายเครื่องมือทางการเงินในเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทำให้ภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างสะดวกมากขึ้นและต้องการทำให้ต้นทุนทางการเงินภายในประเทศต่ำลง เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ แต่ในขณะเดียวกันก็จะทำให้ธนาคารพาณิชย์มีรายได้จากกิจกรรมการปล่อยสินเชื่อลดลง

ตารางที่ 4 สรุปตัวแปร การวัดตัวแปร และ ทิศทางความสัมพันธ์

ตัวแปร	การวัดตัวแปร	ทิศทาง
ตัวแปรตาม		
- ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ (TL)	- อัตราการเติบโตปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์	
- ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารของรัฐบาล (STL)	- อัตราการเติบโตปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล	
- ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารเอกชน (PTL)	- อัตราการเติบโตปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชน	
- ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารสาขาต่างประเทศ (FTL)	- อัตราการเติบโตปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ	
ตัวแปรอิสระ		
- สินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด (TA)	- อัตราการเติบโต สินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด	+
- สินทรัพย์ทั้งหมดธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล (STA)	- อัตราการเติบโตสินทรัพย์ทั้งหมดธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล	
- สินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารเอกชน (PTA)	- อัตราการเติบโตสินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารเอกชน	
- สินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารสาขาต่างประเทศ (FTA)	- อัตราการเติบโตสินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารสาขาต่างประเทศ	

- ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด (TDEP) - ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล (SDEP) - ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์เอกชน (PDEP) - ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ (FDEP)	- ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดต่อทรัพย์สินทั้งหมด - ปริมาณเงินฝากของธนาคารรัฐบาลต่อทรัพย์สินธนาคารของรัฐบาล - ปริมาณเงินฝากของธนาคารเอกชนต่อทรัพย์สินธนาคารเอกชน - ปริมาณเงินฝากของธนาคารสาขาต่างประเทศต่อทรัพย์สินธนาคารสาขาต่างประเทศ	+
- ทรัพย์สินสภาพคล่องทั้งหมด (TLIQ) - ทรัพย์สินสภาพคล่องธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล (SLIQ) - ทรัพย์สินสภาพคล่องธนาคารพาณิชย์เอกชน (PLIQ) - ทรัพย์สินสภาพคล่องธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ (FLIQ)	- ทรัพย์สินสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดต่อทรัพย์สินทั้งหมด - ทรัพย์สินสภาพคล่องของธนาคารรัฐบาลต่อทรัพย์สินธนาคารของรัฐบาล - ทรัพย์สินสภาพคล่องของธนาคารเอกชนต่อทรัพย์สินธนาคารเอกชน - ทรัพย์สินสภาพคล่องของธนาคารสาขาต่างประเทศต่อทรัพย์สินธนาคารสาขาต่างประเทศ	-
- สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (TNPL) - สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล (SNPL) - สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ธนาคารพาณิชย์เอกชน (PNPL) - สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ (FNPL)	- สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม - สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ธนาคารรัฐบาลต่อทรัพย์สินธนาคารของรัฐบาล - สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ธนาคารเอกชนต่อทรัพย์สินธนาคารเอกชน - สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ธนาคารสาขาต่างประเทศต่อทรัพย์สินธนาคารสาขาต่างประเทศ	-
- อัตราผลตอบแทนจากส่วนของเจ้าของธนาคารพาณิชย์เอกชน (PROE) - อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์เอกชน (FROA)	- กำไรสุทธิธนาคารพาณิชย์เอกชนต่อส่วน ของเจ้าของธนาคารพาณิชย์เอกชน - กำไรสุทธิธนาคารพาณิชย์เอกชนต่อ สินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์เอกชน	+

- อัตราผลตอบแทนจากส่วนของเจ้าของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ (FROE) - อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ (FROA)	- กำไรสุทธิธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศต่อส่วนของเจ้าของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ - กำไรสุทธิธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศต่อสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ	+
ธนาคารรัฐบาลถือหุ้นมากกว่า 50%	ธนาคารรัฐบาลถือหุ้นมากกว่า 50% เท่ากับ 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ธนาคารรัฐบาลถือหุ้นน้อยกว่า 50%	+
สาขาธนาคารต่างประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว	สาขาธนาคารมาจากต่างประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว เท่ากับ 1 และเท่ากับ 0 ที่ไม่มีเขตแดนติดกับประเทศลาว	+
การเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	- อัตราการเติบโตการบริโภคของบริษัทและประชาชน - อัตราการเติบโตการลงทุนภาคเอกชน - อัตราการเติบโตการใช้จ่ายของรัฐบาลของ - อัตราการเติบโตการส่งออกสินค้าและบริการ - อัตราการเติบโตการนำเข้าสินค้าและบริการ	+
เงินเฟ้อ (INF)	อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยต่อปี	-
เงินสดสำรองตามกฎหมาย (CRR)	อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมายเฉลี่ยต่อปี	-
อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Dummy)	พ.ศ 2558 ถึง พ.ศ 2563 เท่ากับ 1 และมีค่าเท่ากับ 0 ในปีอื่นๆ	+

3.2.4 วิธีการทดสอบแบบจำลอง

การประมาณค่าแบบจำลองที่มีข้อสมมติของค่าคงที่และสัมประสิทธิ์ต่างกัน แบ่งออกเป็น การประมาณค่าแบบ Fixed-Effects Model และการประมาณค่าแบบ Random Effects Model การเลือกการประมาณค่าแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับว่าแบบจำลองและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เหมาะสมกับการ

ประมาณแบบใดมากกว่ากัน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสมมติฐานของการศึกษาอีกด้วย อย่างไรก็ตามมีวิธีการทดสอบเพื่อทดสอบว่าการประมาณแบบวิธีใดที่เหมาะสมสำหรับรูปแบบที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการทดสอบทางสถิติเพื่อดูว่าการประมาณแบบใดที่เหมาะสม ต้องทำการประมาณค่าในรูปแบบใดระหว่าง Fixed Effects หรือ Random Effects ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ทำการทดสอบแบบจำลองด้วยวิธี Hausman Test

วิธีการของ Hausman ทดสอบโดยสมมติให้การประมาณค่าความแปรปรวนร่วมของ Fixed Effects และ Random Effects มีค่าเท่ากัน $\beta_{RE} - \beta_{FE} = 0$

สมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบ H_0 : Random Effects

H_1 : Fixed Effects

ถ้าผลการทดสอบยอมรับสมมติฐานหลัก ควรทำการประมาณค่าแบบจำลองในรูปแบบ Random Effects ถ้าผลการทดสอบปฏิเสธสมมติฐานหลัก ควรทำการประมาณแบบจำลองในรูปแบบ Fixed Effects

บทที่ 4

ระบบการเงิน สปป ลาว

4.1. ตลาดการเงิน สปป ลาว

4.1.1 ที่มาและบทบาทตลาดการเงิน สปป ลาว

ระบบการเงินใน สปป ลาว ต้องย้อนประวัติศาสตร์ไปช่วง พ.ศ 2488 สงครามภายในประเทศ ณ เวลานั้นประเทศลาวเป็นเมืองขึ้นให้กับฝรั่งเศส ซึ่งพรรคฝ่ายราชาอาณาจักรลาวได้รับการสนับสนุนจากประเทศที่ล่าอาณานิคมอย่างฝรั่งเศสได้สร้างธนาคารแห่งชาติขึ้นในวันที่ 25 ธันวาคม 2497 ซึ่งมีจุดประสงค์คือ เป็นธนาคารกลางในการพิมพ์เงินกิบเพื่อใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจที่อยู่ในขอบเขตการควบคุมของฝ่ายราชาอาณาจักรลาว และในเวลานั้นก็มีธนาคารพาณิชย์จำนวนหนึ่งเช่น (1)ธนาคารอินดูจีน (2)ธนาคารลาวพาณิชย์ (3)ธนาคารพัฒนาแห่งราชาอาณาจักรลาว (4)ธนาคารลาวเวียง และ (5)ธนาคารโตเกียว ในขณะที่เดียวกันพรรคฝ่ายแนวลาสร้างชาติก็เป็นพรรคที่ต่อสู้เพื่อที่ที่ต้องการปลดปล่อยประเทศออกจากระบบเมืองขึ้นจากต่างชาติ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประเทศเวียดนาม ก็ได้สร้างตั้งธนาคารประเทศลาวขึ้นในวันที่ 07 ตุลาคม 2511 ที่ถ้าเศรษฐกิจ-การเงิน หมู่บ้านนาโก อำเภอเวียงไซ จังหวัดหัวพัน ในระยะเริ่มต้นของการสร้างธนาคารประเทศลาวมีเพียงพนักงานที่ก่อตั้งธนาคารทั้งหมด 6 ท่าน ประกอบด้วย ท่านหนูฮัก ภูมิสุวรรณค์ ท่านทองจัน อุปะลาวัน ท่านศรีสวัสดิ์ สีสาร ท่านอุดอน พลเสนา นางจันทจร พันมะวง นางบุญยืน แดงดวงดารา ณ เวลานั้น ธนาคารประเทศลาวทำหน้าที่เป็นสองส่วนคือ 1)เป็นธนาคารศูนย์กลางทำหน้าที่เป็นคลังเงินในการเบิกจ่ายงบประมาณในการต่อสู้สงคราม และควบคุมปริมาณเงิน ซึ่งในระยะเวลาที่ธนบัตรกิบปลดปล่อยได้พิมพ์ออกมี 7 ประเภทคือ 1กิบ 10กิบ 20กิบ 50กิบ 100กิบ 200กิบ และ500กิบ 2)ธนาคารพิเศษทำหน้าที่เหมือนกับธนาคารพาณิชย์โดยแบ่งหน้าที่ต่างๆออกเป็น 4 ส่วนหลักๆคือ

- ให้อาคารค้ำที่เป็นของรัฐบาลกู้ยืมเพื่อนำไปซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมจากประชาชนแล้วนำส่งออกไปขายให้กับบรรดาประเทศอ้อมข้างและนำเอาสินค้าอุตสาหกรรมเข้ามาจำหน่ายให้กับประชาชน
  - ให้การกู้ยืมในการขยายการผลิตและหัตถกรรม เพื่อตอบสนองการบริโภคให้มากขึ้น
  - ให้กู้ยืม เพื่อซื้อยานพาหนะในการขนส่งสินค้า
  - เป็นแหล่งชำระสะสางในเขตปลดปล่อย
- ซึ่งธนาคารประเทศลาวทำหน้าที่ควบคู่กับทำสงครามภายในประเทศเวลา ณ เวลานั้น

รูปที่ 8 จุดกำเนิดธนาคารกลาง สปป ลาว อยู่ที่ถ้ำเศรษฐกิจ-การเงิน บ้านนาโก อำเภอเวียงไซ จังหวัดหัวพัน

ที่มา: ธนาคารแห่ง สปป ลาว

จนในที่สุด พ.ศ 1518 สงครามก็สิ้นสุดลง โดยฝ่ายที่ชนะสงครามก็คือแนวลาวสร้างชาติ ก็ได้สถาปนาประเทศเป็น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือเรียกว่า สปป ลาว จากนั้นก็เดินทางตามระบบสังคมนิยมเต็มรูปแบบ ซึ่งก็ได้มีการปฏิวัติระบบเศรษฐกิจอีกครั้ง โดยเฉพาะระบบการเงินของ สปป ลาว ได้ย้ายธนาคารกลางสำนักงานใหญ่จากถ้ำเศรษฐกิจ-การเงิน จังหวัดหัวพัน มาอยู่ที่นครหลวงเวียงจันทน์ โดยได้นำเอาธนาคารประเทศลาว ธนาคารแห่งชาติลาวและธนาคารพาณิชย์เอกชนจำนวนหนึ่งมารวมเข้ากันแล้วเรียกว่า “ธนาคารแห่งชาติ” ซึ่งเป็นระบบธนาคารเดี่ยว กล่าวคือ ทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางของประเทศและเป็นธนาคารพาณิชย์ไปด้วยกัน ในเวลานั้นธนาคารแห่งชาติมีสาขาทั่วประเทศ 19 แห่ง โดยภารกิจแรกก็คือ การระดมทุนจากประชาชน เพื่อใช้ปรับปรุงเศรษฐกิจที่ได้รับบาดเจ็บจากสงครามและการสนองสินเชื่อให้แก่ภาคการผลิต เกษตรอุตสาหกรรม และการค้า ภายในประเทศ ควบคู่ไปกับการมีหน้าที่รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่พนักงานภาครัฐทั่วประเทศ

ภายหลังกฎหมายว่าด้วยการผูกขาดธนาคาร เลขที่ 001/81/สปล ลงวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ 2524 ได้ประกาศใช้ ธนาคารแห่งชาติได้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น “ธนาคารแห่งรัฐ” ถูกรับรองโดยสภาประชาชนสูงสุด ซึ่งเป็นกฎหมายแรกที่กำหนดบทบาทหน้าที่ของธนาคารกลางไว้อย่างชัดเจน โดยทำหน้าที่คุ้มครองเศรษฐกิจ คุ้มครองเงินตราต่างประเทศ สามารถระดมทุนได้ เพื่อตอบสนองในการผลิต

โดยเฉพาะการลงทุนภาคส่วนเศรษฐกิจที่เป็นของรัฐบาลเช่น การขนส่งสินค้า การคมนาคม หัตถกรรม สหกรณ์ การเกษตร โรงงานต่างๆ แต่เนื่องด้วยการทำหน้าที่ผูกขาดมากเกินไป ส่งผลให้การบริหาร ธนาคารเกื้อกูล ระบบการเงินเริ่มมีปัญหา ด้านเงินทุนมีความอ่อนแอ ไม่เพียงพอในการใช้จ่าย โดยเฉพาะการสนองทุนให้เพียงแต่ภาครัฐบาลเช่น การให้กู้ยืมโรงงาน นิคมการเกษตร ภาคการผลิตที่เป็นของรัฐ ส่วนด้านเอกชนไม่สามารถกู้ยืมได้ หรือกู้ได้ก็มีปริมาณที่น้อยมาก ในส่วนผลการดำเนินงานก็ให้ศูนย์กลางเป็นผู้กำหนดฝ่ายเดียว กล่าวคือ ถ้ามีกำไรก็ส่งให้ศูนย์กลาง แต่ถ้าขาดทุน ศูนย์กลางรับผิดชอบ ซึ่งส่งผลให้แต่ละปีศูนย์กลางขาดทุนจำนวนมาก

จนในที่สุดรัฐบาลได้ออกมติตกลงเลขที่ 11/ปสล, ลงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ 2531 ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงจากธนาคารระบบเดียวเป็นธนาคารสองระบบ กล่าวคือ แยกการทำหน้าที่ของ ธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์ออกอย่างชัดเจน ในเวลานั้นธนาคารกลางเรียกว่าธนาคารแห่งรัฐ เป็นธนาคารแม่ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีบทบาทในเวลานั้นคือพิมพ์ธนบัตรและคุ้มครองปริมาณเงิน ในระบบเศรษฐกิจ บริหารสินเชื่อรวมศูนย์ เป็นศูนย์กลางในการชำระระหว่างธนาคารภายในประเทศ ในขณะที่เดียวกันสาขาธนาคารแห่งรัฐในจังหวัดไหน อำเภอไหนในเมื่อก่อน ก็ถูกเปลี่ยนแปลงเป็น ธนาคารพาณิชย์ ที่ดำเนินงานเป็นอิสระ โดยธนาคารแห่งรัฐจะเป็นผู้ตกลงเกี่ยวกับการสร้างธนาคารพาณิชย์และสาขาของธนาคารเหล่านั้นในแต่ละเขต โดยธนาคารพาณิชย์จะทำหน้าที่ในการระดมทุน ปลดปล่อยสินเชื่อ ให้บริการการชำระ การลงทุนและดำเนินธุรกิจตามการอนุญาตของธนาคารกลาง

มาในวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ 2533 ได้มีมติการประชุมใหญ่ครั้งที่ 4 ของพรรค เลขที่ 11/ปสล ว่า ด้วยกฎหมายธนาคารกลางซึ่งถูกรับรองโดยสภาสูงสุด ได้เปลี่ยนชื่อธนาคารแห่งรัฐมาเป็น “ธนาคาร แห่ง สปป ลาว (ธหล)” จนถึงปัจจุบัน โดยมีบทบาทเป็นเลขานุการให้แก่รัฐบาล ในการคุ้มครองมหภาคทางด้านการเงินให้มีเสถียรภาพ คุ้มครองสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและคุ้มครองระบบการ ชำระให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของชาติ นอกจากนี้ยังกำหนดหน้าที่ ของธนาคารแห่ง สปป ลาว ดังนี้

- ค้นคว้าสร้างนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อเสนอให้รัฐบาลพิจารณา
- ปฏิบัตินโยบายและยุทธศาสตร์ของแผนการอย่างละเอียด
- สร้างและปรับปรุงกฎหมาย เพื่อเสนอให้รัฐบาลพิจารณา
- สร้างเครื่องมือทางการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วง
- บริหารจัดการเงินต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ
- คุ้มครองและติดตามสถาบันการเงินให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- คุ้มครองและติดตามระบบการชำระให้มีความปลอดภัยและทันสมัย

รูปที่ 9 โครงสร้างของธนาคารแห่ง สปป ลาว พ.ศ 2563

ที่มา: ธนาคารแห่ง สปป ลาว

ส่วนทางด้านธนาคารพาณิชย์ภายใต้ระบบธนาคารสองระบบ สาขาธนาคารแห่งรัฐในเมื่อก่อนก็ถูกเปลี่ยนเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีอิสระในการดำเนินธุรกิจ โดยอยู่ภายใต้การคุ้มครองของธนาคารกลาง ณ เวลานั้นธนาคารพาณิชย์จะทำหน้าที่ บริการรับฝากเงินและปล่อยสินเชื่อให้แก่ประชาชน ให้บริการชำระเงิน ซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ให้บริการรักษาความปลอดภัยเอกสารและของมีค่า เป็นตัวแทนทางการเงิน บริการให้คำปรึกษาทางการเงิน บริการให้คำปรึกษาด้านการลงทุนและบริการอื่นๆ ตามที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารกลาง ซึ่งสาขาธนาคารแห่งรัฐในเวลานั้นมี 19 แห่ง ได้ถูกเปลี่ยนเป็นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐ 7 ธนาคาร ประกอบด้วย ธนาคารลาวใหม่ ธนาคารภาคใต้ ธนาคารนครหลวง ธนาคารลาวล้านช้าง ธนาคารเศรษฐกิจ ธนาคารอรุณใหม่และธนาคารการค้าต่างประเทศลาว หลังจากการเคลื่อนไหวของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐในเริ่มต้นยังไม่ตอบโจทย์ทางด้านประสิทธิภาพ เนื่องจากยังขาดประสบการณ์หลายด้านโดยเฉพาะความสามารถด้านการบริหาร หนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มสูงขึ้น ขาดเทคโนโลยีในการดำเนินการและยังขาดพนักงานวิชาการ ดังนั้นช่วง พ.ศ 2539-2542 ภายใต้การช่วยเหลือทางด้านทุนและวิชาการสำหรับโครงการแก้ไขโครงสร้างด้านมหภาคและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการเงินโดยกองทุนสากล โดยได้รับการสนับสนุนจากธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชีย ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐครั้งที่สอง ได้ปรับ 7 ธนาคารพาณิชย์ให้ลดลงเป็น 3 ธนาคารดังนี้

- ได้รวบรวมธนาคารลาวใหม่ ธนาคารภาคใต้ ธนาคารนครหลวง เข้าเป็นธนาคารลาวใหม่ จำกัด โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่บนนครหลวงเวียงจันทน์และมี 7 สาขาอยู่ต่างจังหวัดประกอบด้วย บอริคำไซ คำมวล สะหวันนะเขต เซกอง จำปาสักและอัตตาปี
- ได้รวบรวมธนาคารลาวล้านช้าง ธนาคารเศรษฐกิจ ธนาคารอรุณใหม่ เข้าเป็นธนาคารลาวล้านช้าง โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่บนนครหลวงเวียงจันทน์และมี 7 สาขาอยู่ต่างจังหวัดประกอบด้วย ผังสาลี บอแก้ว หลวงน้ำทา อุดมไซ ไชยะบุรี เชียงขวาง หวพันและเวียงจันทน์
- รักษาธนาคารการค้าต่างประเทศลาวคงเดิมโดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่นครหลวงเวียงจันทน์ และมีสาขาอยู่บางจังหวัดทั่วประเทศ

เพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในระยะใหม่และการเชื่อมโยงกับสากล ทำให้ธนาคารกลางได้ปรับปรุงนิติกรรมต่างๆของธนาคารธุรกิจรัฐโดยการปรับปรุงโครงสร้างธนาคารพาณิชย์รัฐเป็นครั้งที่สามในวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ 2546 จาก 3 ธนาคาร กลายเป็น 2 ธนาคาร คือ

- ได้รวบรวมธนาคารลาวใหม่ ธนาคารลาวล้านช้าง มาเป็นธนาคารพัฒนาลาวโดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่นครหลวงเวียงจันทน์ และมี 18 สาขา
- รักษาธนาคารการค้าต่างประเทศลาวคงเดิมโดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่นครหลวงเวียงจันทน์ และมีสาขาอยู่บางจังหวัดในทั่วประเทศ

จากนั้นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐก็ได้มีสร้างธนาคารใหม่ขึ้นเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของสังคมต่างๆ โดยในปี พ.ศ. 2563 ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐที่ถือหุ้นมากกว่า 50% มี 3 ธนาคารพาณิชย์ และ ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐที่ถือหุ้นน้อยกว่า 50% มี 3 ธนาคาร ประกอบด้วย

- (1) ธนาคารการค้าต่างประเทศลาว มหาชน รัฐบาลถือหุ้น 60% โดยกระทรวงการคลัง
- (2) ธนาคาร พัฒนาการ รัฐบาลถือหุ้น 100% โดยกระทรวงการคลัง
- (3) ธนาคารส่งเสริมกิจกรรมเป็นธนาคารที่ได้รับการสร้างตั้งขึ้นในวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2536 ซึ่งมีจุดประสงค์เป็นแหล่งระดมทุนและสนองสินเชื่อเพื่อส่งเสริมภาคการผลิต การเกษตรให้แก่สาวกสิกร รัฐบาลถือหุ้น 100% โดยกระทรวงการคลัง
- (4) ธนาคารนโยบายถูกสร้างขึ้นในวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2549 เป็นธนาคารเฉพาะกิจ เพื่อปฏิบัติตามแผนงานลดล้างความยากจนของรัฐบาลโดยมีบทบาทในการปล่อยสินเชื่อด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำอยู่ 47 อำเภอที่ยากจนที่สุด
- (5) ธนาคารลาว-เวียดนาม รัฐบาลถือหุ้น 20%
- (6) ธนาคารลาว-จีน รัฐบาลถือหุ้น 20%
- (7) ธนาคารลาว-ฝรั่ง รัฐบาลถือหุ้น 46%

ส่วนทางด้านธนาคารพาณิชย์เอกชนและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ภายหลังจากเปิดประเทศและมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศที่รับรองและประกาศใช้ใน พ.ศ. 2531 ทำให้อุตสาหกรรมทางการเงินเปิดกว้างมากขึ้นโดยไม่ได้จำกัดว่าจะจะเป็นนักลงทุนภายในหรือนักลงทุนต่างชาติ ประกอบกับกฎหมายของธนาคารพาณิชย์ฉบับแรกใน พ.ศ. 2543 ยังไม่มีข้อจำกัดมากและการกำหนดทุนจดทะเบียนของธนาคารพาณิชย์ยังอยู่ในระดับต่ำเช่น การขออนุญาตดำเนินธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างต่ำ 30,000 ล้านบาท (30,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ) ถ้าเป็นสาขาต่างประเทศต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างต่ำ 10,000 ล้านบาท (10,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อมาใน พ.ศ. 2551 รัฐบาลลาวอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศสามารถสร้างสาขาในต่างจังหวัดได้ ทำให้ธนาคารสาขาต่างประเทศได้เพิ่มสาขาในต่างจังหวัดของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันผลตอบแทนในการดำเนินการดำเนินธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวสูงมาก

โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ส่งผลให้จำนวนธนาคารพาณิชย์การเติบโตในช่วงเวลาดังกล่าว จนมาถึงใน พ.ศ 2558 ธนาคารกลางได้มากำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้อ้างอิงและใน พ.ศ 2561 ได้มีการปรับปรุงกฎหมายธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะทุนจดทะเบียนของธนาคารพาณิชย์ต้องมีทุนอย่างต่ำ 500,000 ล้านบาท (500,000,000 ดอลลาร์) สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างชาตก็ต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างต่ำ 100,000 ล้านบาท (100,000,000 ดอลลาร์) และเพิ่มเงื่อนไขการขอใบอนุญาตให้มีความเป็นสากลมากขึ้นเช่น แผนธุรกิจ มีแหล่งที่มาของทุนที่แน่นอนและเพียงพอในการดำเนินธนาคารพาณิชย์ มีผู้ถือหุ้นที่ชัดเจนและมีประสบการณ์ทางการเงินการธนาคาร เป็นต้น ทำให้การเติบโตของธนาคารพาณิชย์ในประเทศลาวไม่มากเมื่อเทียบกับช่วงที่ผ่านมา ซึ่งใน พ.ศ 2563 มีธนาคารพาณิชย์เอกชนและสาขาต่างประเทศ 37 แห่ง โดยมีรายชื่อดังนี้

ตารางที่ 5 รายชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชนและสาขาต่างประเทศใน สปป ลาว

1	Joint Development Bank	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
2	Phongsavanh Bank Ltd	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
3	Indochina Bank Ltd	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
4	Booyoung Lao Bank Ltd	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
5	Lao Construction Bank Limited	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
6	MARUHAN Japan Bank Lao Co.,Ltd	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
7	BIC Bank Lao Co., Ltd	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
8	ST BANK LTD	ธนาคารพาณิชย์เอกชน
9	Aceda Bank Lao.,Ltd	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
10	RHB Bank Lao Limited	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
11	Kasikornthai Bank Limited	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
12	Saigon Thuong Tin Bank Lao Co.,Ltd	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
13	VietinBank Lao limited	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
14	Saigon-Hanoi Bank Lao Limited	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
15	Vietcombank Laos Limited	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
16	Canadia Bank Lao Co.,Ltd	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
17	Bangkok Bank Public Co.,Ltd Vientiane Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
18	Krung Thai Bank Ltd Vientiane Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
19	Bank of Ayudhya pcl., Vientiane Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

20	TMB Bank Public Company Limited	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
21	Siam Commercial Bank Ltd Vientiane Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
22	Public Bank, Vientiane Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
23	Public Berhad Bank Ltd, Wattay Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
24	Public Berhad Bank Ltd, Savanakheth Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
25	Bank of Ayudhya pcl., Savanakheth Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
26	Military Commercial Joint Stock Bank - Lao Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
27	ICBC Limited Vientiane Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
28	Public Bank, Pakse Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
29	CIMB Thai Bank Public Company Limited VT- Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
30	Cathay united bank Vientiane Capital Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
31	Bank of China Limited, Vientiane branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
32	First Commercial Bank LTD, Vientiane Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
33	Bangkok Bank, Pakse Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
34	Malayan Banking Berhad Nongduang Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
35	Malayan Banking Public Limited Company Lao Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
36	ANZ Banking Group Limited, Lao Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ
37	Taiwan Cooperative Bank LTD, Lao Branch	ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

ที่มา: ธนาคารแห่ง สปป ลาว

4.1.2 ตลาดทุน สปป ลาว

ตลาดทุนเป็นส่วนหนึ่งของตลาดการเงินที่เป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากตลาดทุนเป็นแหล่งรวบรวมเงินทุนระยะยาว ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนออมทรัพย์มากขึ้น โดยการนำเงินไปลงทุนซื้อ-ขายหลักทรัพย์ ตลาดทุนเป็นแหล่งสะสมเงินทุนจำนวนมากจากการออมของธุรกิจและเอกชนไหลเข้าสู่ตลาดทุน เพื่อสนองความต้องการผู้ลงทุน ทำให้หน่วยธุรกิจสามารถระดมทุนได้เร็วและมีจำนวนมากเพียงพอกับความต้องการ สุดท้ายตลาดทุนเป็นตัวกลางที่สำคัญในการก่อตั้งธุรกิจใหม่ๆ และสามารถขยายเงินทุนสำหรับหน่วยธุรกิจที่ได้ดำเนินการมาแล้วอย่างกว้างขวาง อันเป็นประโยชน์ต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมาก ทำให้ทรัพย์สินถูกนำใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลผลิตเพิ่มขึ้น มีการจ้างงานทำมากขึ้น ความเป็นอยู่ของประชาชนจะ

ดีขึ้น ซึ่งมีผลเศรษฐกิจดีขึ้น ดังนั้นตลาดทุนที่เจริญก้าวหน้า จึงมีส่วนทำให้ประชาชนหันมาลงทุนในหลักทรัพย์ของมหาชนมากขึ้น อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

ดังนั้น รัฐบาล สปป ลาว ได้เล็งเห็นบทบาทสำคัญของการพัฒนาตลาดทุนในการระดมเงินทุนเพื่อพัฒนาประเทศ โดยกำหนดการพัฒนาตลาดทุนไว้ในหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของ สปป ลาว 5 ปี (พ.ศ 2549-2553) ครั้งที่ VIII โดยธนาคารแห่ง สปป ลาว ในฐานะตัวแทนทางการเงินและตัวแทนรัฐบาลในการดำเนินนโยบายการเงิน จึงได้ตั้งคณะทำงานโครงการการพัฒนาตลาดทุนร่วมกับตลาดหลักทรัพย์เกาหลีใต้ เพื่อรวบรวมข้อมูลและเสนอแนะมาตรการต่างๆในการสร้างตลาดทุน จนมาถึงวันที่ 2 กรกฎาคม 2552 ก็ได้มีการเซ็นสัญญาเงินทุนโดยธนาคารแห่ง สปป ลาว ถือหุ้น 51% และตลาดหลักทรัพย์เกาหลีใต้ 49% นำไปสู่การก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ลาวและเปิดอย่างเป็นทางการขึ้นในวันที่ 10 ตุลาคม 2553 โดยเริ่มแรกมี 2 บริษัทที่มาจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนได้แก่ บริษัทผลิตไฟฟ้าลาว (EDL-Gen) กับ ธนาคารการค้าต่างประเทศลาว (BCEL) และปัจจุบันนี้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลาวมีทั้งหมด 11 บริษัท(ตามตารางที่2)

ตารางที่ 6 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลาว ข้อมูลวันที่ 04/07/2565

No.	บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลาว	อักษรย่อ	% of Total
1	EDL Generation	EGL-GEN	52.79%
2	Banque Pour Le Commerce Exterieur Ur Lao	BCEL	12.74%
3	Lao ASEAN Leasing	LALCO	10.45%
4	Lao World	LWPC	1.64%
5	Phousy Construction And Development	PCD	8.29%
6	Souvanny Home Center	SUN	7.3%
7	Vientiane Center	VCL	1.89%
8	Mahatheun Leasing	MHTL	1.64%
9	Petroleum Trading Lao	PTL	1.22%
10	Lao Agrotect	LAT	1.47%
11	Lao Cement	LCC	0.56%
Total			100%

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์ลาว

ตลาดทุนเริ่มเข้ามามีบทบาทต่อเศรษฐกิจช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมา แต่ยังไม่มากเท่าตลาดเงินที่มีบทบาทในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากตลาดเงินเป็นแหล่งที่ผู้ออมทรัพย์และผู้ที่ต้องการทุนทั้งบุคคลธรรมดา ภาคธุรกิจ และองค์กรต่างๆสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายกว่า

ประกอบกับความรู้อ ความเข้าใจทางด้านตลาดทุนใน สปป ลาว ของประชาชนและภาคธุรกิจยังมีไม่มาก ทำให้ช่วงที่ผ่านมาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์สามารถระดมทุนได้เพียงแคตลาดแรก (Primary Market) และตลาดรอง (Secondary Market) ยังไม่มีบริษัทไหนออกหุ้นกู้ในการระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ได้ ส่งผลให้ตลาดเงินยังเป็นตัวขับเคลื่อนหลักในการระดมทุนให้แก่เศรษฐกิจ โดยเฉพาะการระดมเงินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเงินของ สปป ลาว ถึง พ.ศ 2568

เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศให้มีเสถียรภาพ พัฒนาระบบสถาบันการเงินให้เข้มแข็งและมั่นคง สามารถเชื่อมโยงกับสากลได้ ซึ่งธนาคารแห่ง สปป ลาว ได้วาง 4ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเงินของ สปป ลาว ถึง พ.ศ 2568 ดังนี้

➤ ยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ รักษาเสถียรภาพด้านการเงิน

- พัฒนากลไกการจัดการคุ้มครองมหภาคด้านการเงินให้มีสภาพคล่องและเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น เพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินในระยะยาว โดยการนำใช้ตลาดเงินให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
- วิจัยและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- อัปเดตข้อมูลให้ทันกับสถานการณ์และสร้างเครื่องมือนโยบายการเงินเพื่อตอบสนองอย่างเหมาะสม

➤ ยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ พัฒนาระบบ สถาบันการเงินให้มีความเข้มแข็งและมั่นคง

- ยกกระดับการบริหารจัดการธนาคารพาณิชย์ด้วย Basel Core Principles for Effective Banking Supervision เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน Basel 2 และ Basel 3 นอกจากนี้ยังมีกลไกในการประเมิน ติดตาม และตรวจสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันที่และส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์ปรับปรุงโครงสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรง ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศและมีความเท่าเทียม สำหรับธนาคารพาณิชย์ของรัฐและธนาคารเฉพาะกิจ ควรดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางนโยบายของรัฐในแต่ละช่วงเวลา พร้อมทั้งประเมินสถานการณ์การขยายตัวของธนาคารพาณิชย์ในอดีต เพื่อนำไปเป็นบทเรียน
- สร้างความเข้มแข็งสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร เพื่อสร้างเงื่อนไขให้ประชาชนเข้าถึงเงินทุนในระบบได้มากขึ้น

- สร้างความเข้มแข็งให้กับตลาดทุนเพื่อให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติได้
- วิจัย และปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความเชื่อถือมากขึ้น เช่น การจัดอันดับความน่าเชื่อถือ การรับประกันสินเชื่อ การคุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน การคุ้มครองเงินฝาก ข้อมูลสินเชื่อ การเก็บซื้อหนี้ การประเมินหลักทรัพย์ค้ำประกันและบริการอื่นๆ

➤ **ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ พัฒนาระบบการชำระแห่งชาติให้ทันสมัยและปลอดภัย**

- วางระบบการชำระเงินระดับประเทศแบบรวมศูนย์และครอบคลุม ซึ่งสามารถรองรับธุรกรรม การชำระเงินที่หลากหลาย ทันสมัย ปลอดภัย รับประกันเวลา และเป็นไปตามมาตรฐานสากล
- ส่งเสริมการใช้เครื่องมือชำระเงิน ที่ไม่ใช่เงินสดมากขึ้น
- ปรับปรุงโครงสร้างธันด์บัตรให้เข้ากับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงคุณภาพการพิมพ์ให้ดียิ่งขึ้นไปในแต่ละวัน นอกจากนี้ ให้ใส่ใจกับการหมุนเวียนของธันด์บัตรให้ทั่วถึงและสะดวกยิ่งขึ้น

➤ **ยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ พัฒนาระบบพื้นฐานโครงสร้างของระบบสถาบันการเงินให้สอดคล้องกับหลักการสากล**

- ปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ของภาคธนาคารให้เป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับหลักการสากล สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และสามารถป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้
- พัฒนากลไกที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการและบริหารจัดการบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนยกระดับบุคลากรให้มีคุณภาพ
- วิจัย ปรับปรุง และสร้างเงื่อนไขเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของงานวิจัยสำหรับภาคธนาคาร พัฒนาบุคลากรให้เติบโตและขยายในสถานะที่มีการเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคและระดับสากล
- สร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศให้มีเสถียรภาพ พัฒนาระบบสถาบันการเงินที่เข้มแข็งและมั่นคง และสามารถแข่งขันด้านการรวมกลุ่มระหว่างประเทศได้
- สร้างและปรับปรุงการกฎหมาย เช่น กฎหมายสำหรับการชำระ การคุ้มครองผู้ฝากเงิน มาตรฐานบัญชี การบริการทางการเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์ การคุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับสากล พร้อมกับพัฒนาระบบการรวบรวมข้อมูล ระบบการรายงานข้อมูลสถิติ และระบบติดตามฐานะทางการเงินให้ชัดเจนมากขึ้น และให้มีความทันสมัย

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลและสมมุติฐานการวิจัยเรื่องปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของเอกชนและปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของสาขาต่างประเทศ ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Panel data analysis ใช้ 2 วิธีคือ วิธี Fixed effect model (FEM) และ วิธี Random effect model (REM) โดยใช้ Hausman Test เพื่อทดสอบแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดในการประมาณค่า ได้ผลการศึกษาดังนี้

5.1 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา

Variables	Obs	Mean	Std. Dev	Min	Max
TL	450	0.1606	0.4770	-0.4197	2.7597
TA	450	0.1519	0.5471	-0.2937	3.1539
DEP	450	0.4745	0.3924	0.1892	1.3002
LIQ	450	0.1133	0.1518	0.0411	0.7609
NPL	450	0.0416	0.4752	0	0.3900
CONS	450	0.0556	0.0349	-0.03	0.1036
INVEST	450	0.1110	0.05859	0.0338	0.2311
GOV	450	0.0853	0.1150	-0.0474	0.3661
EXPORT	450	0.0922	0.0543	-0.003	0.1758
IMPORT	450	0.0708	0.1355	-0.1177	0.3863
INF	450	0.0271	0.0197	0.0128	0.0757
CRR	450	0.0485	0.0197	0.0425	0.050
PR	450	0.4955	0.5005	0	1

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

สถิติเชิงพรรณนา รายงานสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาในตารางที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราการเติบโตปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ (TL) อยู่ที่ 0.1606 ซึ่งบ่งชี้ว่าธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว จัดสรรเงินกู้เฉลี่ยแต่ละปีเพิ่มขึ้น 16.06% เพื่อปล่อยสินเชื่อแก่ระบบเศรษฐกิจ สปป ลาว ในแง่ของปัจจัยลักษณะเฉพาะของธนาคาร ค่าเฉลี่ยอัตราการเติบโตของขนาดธนาคาร (TA) คือ 15.19% นอกจากนี้ มูลค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนเงินกู้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(NPL) คือ 0.0416 นี้หมายความว่า 4.16% ของพอร์ตสินเชื่อบริการพาณิชย์ประกอบด้วยสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ นอกจากนี้ สินทรัพย์สภาพคล่อง (LIQ) ยังบันทึกค่าเฉลี่ย 11.33% เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อให้เป็นไปตามภาระผูกพันระยะสั้นเช่น การถอนเงินสด ส่วนด้านผู้ฝากเงิน มูลค่าเฉลี่ยของปริมาณเงินฝาก (DEP) คือ 0.4745 ซึ่งหมายความว่า 47.45% ของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์กรรมเป็นเงินทุนจากเงินฝาก และมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.3002 เนื่องจากธนาคารพาณิชย์รัฐบาลมีผลการดำเนินงานไม่ค่อยดีเท่าไร ทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ ดังนั้นจึงทำให้มีปริมาณเงินฝากที่มากกว่าทรัพย์สิน สำหรับปัจจัยกำหนดเศรษฐกิจมหภาค การบริโภคของบริษัทและประชาชน (CONS) มีค่าเฉลี่ย 5.56% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -3.3% และมูลค่าสูงสุด 10.36% การลงทุนภาคเอกชน (INVEST) มีค่าเฉลี่ย 11.10% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ 3.38% และมูลค่าสูงสุด 23.21% การใช้จ่ายของรัฐบาล (GOV) มีค่าเฉลี่ย 8.53% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -4.74% และมูลค่าสูงสุด 36.61% การส่งออกสินค้าและบริการ (EXPORT) มีค่าเฉลี่ย 9.22% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -0.3% และมูลค่าสูงสุด 17.58% การนำเข้าสินค้าและบริการ (IMPORT) มีค่าเฉลี่ย 7.08% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -11.77% และมูลค่าสูงสุด 38.63% อัตราเงินเฟ้อ (INF) มีค่าเฉลี่ย 2.71% โดยมีอัตราต่ำสุด 1.28% และ สูงสุดอยู่ที่ 7.57% ตามลำดับทั้งนี้มีการรายงานมูลค่าเงินสดสำรองเฉลี่ยที่ 4.85% โดยมีอัตราต่ำสุด 4.25% และ สูงสุดอยู่ที่ 5%

ตารางที่ 8 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ

	TL	TA	DEP	LIQ	NPL	CONS	INVEST	GOV
TL	1.000	-	-	-	-	-	-	-
TA	0.428	1.000	-	-	-	-	-	-
DEP	0.075	0.157	1.000	-	-	-	-	-
LIQ	0.008	0.160	0.316	1.000	-	-	-	-
NPL	-0.090	-0.032	0.212	0.188	1.000	-	-	-
CONS	0.150	0.146	-0.026	-0.344	0.059	1.000	-	-
INVEST	0.005	-0.021	0.1068	0.046	0.013	0.302	1.000	-
GOV	0.009	-0.073	-0.167	-0.122	-0.033	0.216	-0.152	1.000
EXPORT	0.056	0.184	0.132	0.124	0.044	0.369	0.447	-0.736
IMPORT	0.058	0.094	-0.029	0.0543	0.036	0.263	0.379	0.058
INF	0.132	0.561	0.346	0.2101	-0.021	0.589	-0.315	0.243
CRR	0.151	0.763	0.587	0.3661	0.054	0.7350	0.169	-0.205
PR	0.012	0.192	0.1398	0.230	-0.091	0.213	0.081	-0.086

	EXPORT	IMPORT	INF	CRR	PR
TL	-	-	-	-	-
TA	-	-	-	-	-
DEP	-	-	-	-	-
LIQ	-	-	-	-	-
NPL	-	-	-	-	-
CONS	-	-	-	-	-
INVEST	-	-	-	-	-
GOV	-	-	-	-	-
EXPORT	1.000	-	-	-	-
IMPORT	0.477	1.000	-	-	-
INF	-0.369	-0.060	1.000	-	-
CRR	0.204	-0.040	0.582	1.000	-
PR	0.171	0.092	0.132	0.012	1.000

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ จากตารางที่ 7 ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่าต่ำกว่า 0.8 ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นไปตามกฎที่น้อยกว่า 0.8 และนี่ก็หมายความว่าไม่มีปัญหาเรื่องความสอดคล้องพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ ตารางที่ 9 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ทั้งหมดใน สปป ลาว

variable	Fixed Effect		Random Effect	
	coefficient	Std.Err.	coefficient	Std.Err.
TA	0.4551***	0.0227	0.4788***	0.0550
DEP	0.2482**	0.1394	0.0588*	0.0923
LIQ	-0.4080***	0.2623	-0.3930***	0.2056
NPL	-0.0559	0.0669	-0.0494	0.0624
CONS	1.9566	1.8054	1.0486	1.2299
INVEST	0.0032	1.1162	0.1591*	1.0613
GOV	0.0829	0.9641	0.1054	0.9338
EXPORT	0.1623**	1.9596	0.1147*	0.7251
IMPORT	0.2250**	0.6324	0.4251**	0.6049
INF	5.0261	3.4779	4.5376	2.4686
CRR	-2.2315	3.9667	-1.5376	3.5317

PR	0.0018	0.1212	0.0400	0.1719
Constant	-0.2653		-0.2606	
R-squared	0.2121		0.2191	
Prob>chi2	0.0000		0.0000	
No. Obs	450		450	

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบ Hausman Test

Hausman Test	
Chi-sq. Statistics	8.23
Chi-sq. d.f (Prob.)	12 0.7671

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ผลการทดสอบ Hausman Test ตารางที่ 9 ที่ใช้ทดสอบเพื่อเลือกการประมาณค่าที่เหมาะสมพบว่า Probability เท่ากับ 0.7671 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่นำไปสู่การยอมรับสมมติฐานหลัก ถือว่า Random Effect Model เป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสมของสมการมากกว่า Fixed Effects Model และ Random Effect Model มีความเหมาะสมในการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว

จากตารางที่ 8 แบบจำลอง Random Effect Model สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

ขนาดธนาคาร (TA) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อสินทรัพย์ธนาคารเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4788 หน่วย หมายความว่าธนาคารขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะให้สินเชื่อแก่ประชาชนมากขึ้น

ปริมาณเงินฝาก (DEP) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.010 ในทิศทางเดียวกันโดยเมื่อปริมาณเงินฝากรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0588 หมายความว่ายิ่งธนาคารพาณิชย์มีศักยภาพในการดึงดูด

เงินฝากจากลูกค้ามากขึ้น ความสามารถของธนาคารพาณิชย์ในการให้สินเชื่อแก่ประชาชนก็จะยิ่งสูงขึ้น

สินทรัพย์สภาพคล่อง (LIQ) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในทิศทางตรงกันข้าม โดยเมื่อสภาพคล่องเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อลดลงร้อยละ 0.3930 ผลการศึกษาบ่งชี้ว่ายิ่งธนาคารพาณิชย์ถือสินทรัพย์สภาพคล่องมากเท่าไร เงินให้สินเชื่อที่ลูกค้าจะได้รับก็จะยิ่งต่ำลง

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว มีการประเมินลูกค้าอย่างรอบคอบทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ยังไม่สูงมาก

ปัจจัยทางด้านมหภาคก็พบว่า การลงทุนภาคเอกชน (INVEST) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3930 เนื่องจากการลงทุนหรือการขยายกิจการของเอกชนต้องอาศัยทุนจำนวนมากในการดำเนินโครงการต่างๆ ทำให้มีความจำเป็นต้องอาศัยสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ สำหรับการนำเข้า (IMPORT) และการส่งออกสินค้าและบริการ (EXPORT) สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.10 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อการนำเข้าและการส่งออกสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2250 และ 0.1623 ตามลำดับ เนื่องจากธุรกิจนำเข้าส่งออกเป็นภาคส่วนที่ต้องได้มีการติดต่อทำธุรกรรมการเงินกับต่างประเทศทำให้ระยะเวลาการหมุนเวียนเงินใช้เวลานาน ดังนั้นทำให้ภาคธุรกิจเหล่านี้ต้องขอสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่อง ทางด้านตัวแปรด้านการบริโภคของประชาชน (CONS) การใช้จ่ายของรัฐบาล (GOV) อัตราเงินเฟ้อ (INF) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ตัวแปรทางด้านนโยบายของธนาคารกลางก็พบว่า เงินสดสำรองตามกฎหมาย (CCR) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ไม่ให้กู้เต็มจำนวนของปริมาณเงินฝากที่มีอยู่และรักษาสัดส่วนเงินฝากในรูปของสินทรัพย์สภาพคล่องในปริมาณมาก หลังจากจัดสรรเงินสำรองตามสัดส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ส่วนตัวแปรอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (DUM) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ตามความต้องการ

5.2 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์รัฐบาล

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา

Variables	Obs	Mean	Std. Dev	Min	Max
STL	60	0.1657	0.2098	-0.4197	1.8060
STA	60	0.1408	0.2876	-0.2937	1.7356
SDEP	60	0.8236	0.2830	0.6782	1.3002
SLIQ	60	0.1044	0.0794	0.0532	0.3835
SNPL	60	0.0667	0.0818	0.0173	0.3900
MORE50%	60	0.4833	0.5039	0	1
CONS	60	0.0556	0.0349	-0.03	0.1036
INVEST	60	0.1110	0.05859	0.0338	0.2311
GOV	60	0.0853	0.1150	-0.0474	0.3661
EXPORT	60	0.0922	0.0543	-0.003	0.1758
IMPORT	60	0.0708	0.1355	-0.1177	0.3863
INF	60	0.0271	0.0197	0.0128	0.0757
CRR	60	0.0485	0.0197	0.0425	0.050
PR	60	0.4955	0.5005	0	1

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

สถิติเชิงพรรณนา รายงานสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาในตารางที่ 10 ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราการเติบโตของสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล (STL) อยู่ที่ 0.1657 ซึ่งบ่งชี้ว่าธนาคารพาณิชย์ของรัฐ จัดสรรเงินกู้เฉลี่ยแต่ละปีเพิ่มขึ้น 16.57% เพื่อปล่อยสินเชื่อให้แก่ระบบเศรษฐกิจ สปป ลาว ในแง่ของปัจจัยลักษณะเฉพาะของธนาคาร ค่าเฉลี่ยของการเติบโตขนาดธนาคารพาณิชย์ของรัฐ (TSA) คือ 14.08 นอกจากนี้ มูลค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนเงินกู้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) คือ 0.0667 นี้หมายความว่า 6.67% ของพอร์ตสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วยสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ นอกจากนี้ สภาพคล่อง (SLIQ) ยังบันทึกค่าเฉลี่ย 10.44% เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อให้เป็นไปตามภาระผูกพันระยะสั้นเช่น การถอนเงินสด ส่วนด้านผู้ฝากเงิน มูลค่าเฉลี่ยของปริมาณเงินฝาก (SDEP) คือ 0.8236 ซึ่งหมายความว่า 82.36% ของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์กรมเป็นเงินทุนจากเงินฝาก และมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.3002 เนื่องจากธนาคารพาณิชย์รัฐบาลมีผลการดำเนินงานไม่ค่อยดีเท่าไร ทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ ดังนั้นจึงทำให้มีปริมาณเงินฝากที่มากกว่าทรัพย์สิน สำหรับปัจจัยกำหนดเศรษฐกิจมหภาค การบริโภคของบริษัทและประชาชน (CONS) มีค่าเฉลี่ย 5.56% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -3.3% และมูลค่าสูงสุด 10.36% การลงทุนภาคเอกชน (INVEST) มีค่าเฉลี่ย 11.10% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ 3.38% และมูลค่าสูงสุด 23.21% การใช้

จ่ายของรัฐบาล (GOV) มีค่าเฉลี่ย 8.53% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -4.74% และมูลค่าสูงสุด 36.61% การส่งออกสินค้าและบริการ (EXPORT) มีค่าเฉลี่ย 9.22% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -0.3% และมูลค่าสูงสุด 17.58% การนำเข้าสินค้าและบริการ (IMPORT) มีค่าเฉลี่ย 7.08% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -11.77% และมูลค่าสูงสุด 38.63% อัตราเงินเฟ้อ (INF) มีค่าเฉลี่ย 2.71% โดยมีอัตราต่ำสุด 1.28% และ สูงสุดอยู่ที่ 7.57% ตามลำดับอีกทั้งมีการรายงานมูลค่าเงินสดสำรองเฉลี่ยที่ 4.85% โดยมีอัตราต่ำสุด 4.25% และ สูงสุดอยู่ที่ 5%

ตารางที่ 12 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ

	STL	STA	SDEP	SLIQ	SNPL	MORE50%	CONS	INVEST
STL	1.000	-	-	-	-	-	-	-
STA	0.646	1.000	-	-	-	-	-	-
SDEP	0.504	0.768	1.000	-	-	-	-	-
SLIQ	-0.050	0.356	0.047	1.000	-	-	-	-
SNPL	0.279	0.206	0.272	-0.365	1.000	-	-	-
MORE50%	0.244	0.415	0.581	0.184	-0.015	1.000	-	-
CONS	0.466	0.655	0.368	0.134	0.162	0.250	1.000	-
INVEST	-0.072	-0.002	0.113	0.035	0.005	0.044	0.303	1.000
GOV	0.166	0.014	-0.235	-0.183	-0.183	0.022	0.216	-0.152
EXPORT	-0.016	0.146	0.102	0.129	0.254	0.046	0.369	0.447
IMPORT	0.1060	0.234	-0.038	0.003	0.142	0.112	0.263	0.3795
INF	0.263	0.307	0.281	0.033	-0.007	0.112	-0.356	-0.440
CRR	0.584	0.705	0.621	0.258	0.179	0.245	0.1165	0.209
PR	0.118	0.253	0.259	0.109	0.007	-0.033	-0.174	0.285

	GOV	EXPORT	IMPORT	INF	CRR	PR
LOGTA	-	-	-	-	-	-
DEP	-	-	-	-	-	-
LIQ	-	-	-	-	-	-
NPL	-	-	-	-	-	-
MORE50%	-	-	-	-	-	-
CONS	-	-	-	-	-	-
INVEST	-	-	-	-	-	-
GOV	1.000	-	-	-	-	-
EXPORT	-0.736	-1.000	-	-	-	-

IMPORT	-0.058	0.477	1.000	-	-	-
INF	0.379	-0.499	0.040	1.000	-	-
CRR	-0.224	0.277	0.1347	0.361	1.000	-
PR	-0.594	0.2781	-0.536	-0.351	0.119	1.000

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ จากตารางที่ 11 ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่าต่ำกว่า 0.8 ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นไปตามกฎที่น้อยกว่า 0.8 และนี่ก็หมายความว่าไม่มีปัญหาเรื่องความสอดคล้องพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ ตารางที่ 13 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล

Variables	Fixed Effect		Random Effect	
	Coefficient	Std.Err.	Coefficient	Std.Err.
STA	1.0241***	0.0769	1.0167***	0.0793
SDEP	0.0081	0.1668	0.1011**	0.1060
SLIQ	-0.1389***	0.3827	-0.0745***	0.3565
SNPL	-0.5409**	0.2828	-0.0041	0.2988
MORE50%	0.0743	0.1864	0.0734	0.0608
CONS	0.7792	1.3388	1.2067	1.7700
INVEST	0.2124	1.2235	0.0828	1.2245
GOV	0.0386*	0.8680	0.1537**	0.8695
EXPORT	-0.2836	1.4457	-0.1983	1.4441
IMPORT	0.1553*	0.6493	0.3893**	0.6602
INF	0.8026	1.1030	-0.1401	3.2247
CRR	-7.4629	10.294	5.3038	4.8625
PR	0.0464	0.0687	0.0151	0.1732
Constant		-0.1290		-0.0150
R-squared		0.5765		0.5412
Prob>chi2		0.0000		0.0000
No. Obs		60		60

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบ Hausman Test

Hausman Test	
Chi-sq. Statistics	3.01
Chi-sq. d.f	13
(Prob.)	0.6997

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ผลการทดสอบ Hausman Test ตารางที่ 13 ที่ใช้ทดสอบเพื่อเลือกการประมาณค่าที่เหมาะสมพบว่า Probability เท่ากับ 0.6997 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่นำไปสู่การยอมรับสมมติฐานหลัก ถือว่า Random Effect Model เป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสมของสมการมากกว่า Fixed Effects Model และ Random Effect Model มีความเหมาะสมในการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล

จากตารางที่ 12 แบบจำลอง Random Effect Model สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

ขนาดธนาคาร (STA) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์รัฐบาลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น 1.0167 เท่า หมายความว่าธนาคารขนาดใหญ่ที่เป็นของรัฐบาลจะมีแนวโน้มที่จะให้สินเชื่อแก่ประชาชนมากขึ้น

ปริมาณเงินฝาก (SDEP) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกันโดยเมื่อปริมาณเงินฝากรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1011 หมายความว่ายิ่งธนาคารพาณิชย์รัฐบาลมีศักยภาพในการดึงดูดเงินฝากจากลูกค้ามากขึ้น ความสามารถของธนาคารพาณิชย์รัฐบาลในการให้สินเชื่อแก่ประชาชนก็จะยิ่งสูงขึ้น

สินทรัพย์สภาพคล่อง (SLIQ) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์เอกชน มีการบริหารจัดการสินทรัพย์สภาพคล่องได้ดี ทำให้ไม่เกิดปัญหาในการถือสินทรัพย์สภาพคล่องมากเกินไป

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (SNPL) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์รัฐบาลมีการประเมินลูกค้าอย่างรอบคอบทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ยังไม่สูงมาก

ธนาคารพาณิชย์ที่รัฐบาลถือหุ้นมากกว่า 50% (MORE50%) ไม่สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการคุ้มครองของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐมีความรัดกุมจึงไม่สามารถปล่อยสินเชื่อได้เต็มที่

ปัจจัยทางด้านมหภาคก็พบว่า การใช้จ่ายของรัฐบาล (GOV) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์รัฐบาลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากการใช้จ่ายภาครัฐจะใช้สร้างพื้นฐานโครงสร้างขนาดใหญ่ภายในประเทศอย่างเช่น: ถนน ไฟฟ้า อาคารของรัฐ ต้องพึ่งพาสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ของภาครัฐ สำหรับการนำเข้าสินค้าและบริการ (IMPORT) สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อการนำเข้าสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของภาครัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3893 เนื่องจากธุรกิจนำเข้าเป็นภาคส่วนที่ต้องได้มีการติดต่อทำธุรกรรมการเงินกับต่างประเทศทำให้ระยะเวลาการหมุนเวียนเงินใช้เวลานาน ดังนั้นทำให้ภาคธุรกิจเหล่านี้ต้องขอสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่อง ทางด้านตัวแปรการบริโภคของประชาชน (CONS) การส่งออกสินค้าและบริการ (EXPORT) อัตราเงินเฟ้อ (INF) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ตัวแปรทางด้านนโยบายของธนาคารกลางก็พบว่า เงินสดสำรองตามกฎหมาย (CCR) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์รัฐบาล ไม่ให้กู้เต็มจำนวนของปริมาณเงินฝากที่มีอยู่และรักษาสัดส่วนเงินฝากในรูปของสินทรัพย์สภาพคล่องในปริมาณมาก หลังจากจัดสรรเงินสำรองตามสัดส่วนที่กำหนดไว้แล้ว. อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (DUM) ไม่สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์รัฐบาล ไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ตามความต้องการ

5.3 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของเอกชน

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา

Variables	Obs	Mean	Std. Dev	Min	Max
PTL	80	0.1944	0.3437	-0.3581	1.5102

PTA	80	0.1417	0.3772	-0.2829	2.0853
PDEP	80	0.6628	0.5879	0.4077	0.8827
PLIQ	80	0.1556	0.1477	0.0920	0.7609
PNPL	80	0.0461	0.02654	0	0.1613
PROE	80	0.0755	0.03198	-0.1204	0.2361
PROA	80	0.0002	0.0028	-0.0866	0.0674
CONS	60	0.0556	0.0349	-0.03	0.1036
INVEST	60	0.1110	0.05859	0.0338	0.2311
GOV	60	0.0853	0.1150	-0.0474	0.3661
EXPORT	60	0.0922	0.0543	-0.003	0.1758
IMPORT	60	0.0708	0.1355	-0.1177	0.3863
INF	80	0.0271	0.0197	0.0128	0.0757
CRR	80	0.0485	0.0197	0.0425	0.050
PR	80	0.4955	0.5005	0	1

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

สถิติเชิงพรรณนา รายงานสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาในตารางที่ 14 ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราการเติบโตปริมาณสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ (PTL) อยู่ที่ 0.1944 ซึ่งบ่งชี้ว่าธนาคารพาณิชย์เอกชน จัดสรรเงินกู้เฉลี่ยแต่ละปีเพิ่มขึ้น 19.44% เพื่อปล่อยสินเชื่อให้แก่ระบบเศรษฐกิจ สปป ลาว ในแง่ของปัจจัยลักษณะเฉพาะของธนาคาร ค่าเฉลี่ยของขนาดธนาคาร (PTA) คือ 14.17% นอกจากนี้ มูลค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนเงินกู้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (PNPL) คือ 0.0461 นี้หมายความว่า 4.61% ของพอร์ตสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ประกอบด้วยสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ด้านของสินทรัพย์สภาพคล่อง (PLIQ) ยังบันทึกค่าเฉลี่ย 15.56% เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อให้เป็นไปตามภาวะผูกพันระยะสั้นเช่น การถอนเงินสด ส่วนด้านผู้ฝากเงินมูลค่าเฉลี่ยของปริมาณเงินฝาก (PDEP) คือ 0.6628 ซึ่งหมายความว่า 66.28% ของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์กรรมเป็นเงินทุนจากเงินฝาก นอกจากนี้ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (PROE) ที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุนจะได้ผลตอบแทนเฉลี่ย 7.55% และผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่นำไปใช้ในการลงทุน (PROA) เฉลี่ย 0.02% สำหรับปัจจัยกำหนดเศรษฐกิจมหภาค การบริโภคของบริษัทและประชาชน (CONS) มีค่าเฉลี่ย 5.56% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -3.3% และมูลค่าสูงสุด 10.36% การลงทุนภาคเอกชน (INVEST) มีค่าเฉลี่ย 11.10% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ 3.38% และมูลค่าสูงสุด 23.21% การใช้จ่ายของรัฐบาล(GOV) มีค่าเฉลี่ย 8.53% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -4.74% และมูลค่าสูงสุด 36.61% การส่งออกสินค้าและบริการ (EXPORT) มีค่าเฉลี่ย 9.22% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -0.3% และมูลค่าสูงสุด 17.58% การนำเข้าสินค้าและบริการ(IMPORT) มีค่าเฉลี่ย 7.08% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -11.77% และมูลค่าสูงสุด 38.63% อัตรา

เงินเฟ้อ (INF) มีค่าเฉลี่ย 2.71% โดยมีอัตราต่ำสุด 1.28% และ สูงสุดอยู่ที่ 7.57% ตามลำดับทั้งมีการ
รายงานมูลค่าเงินสดสำรองเฉลี่ยที่ 4.85% โดยมีอัตราต่ำสุด 4.25% และ สูงสุดอยู่ที่ 5%

ตารางที่ 16 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ

	PTL	PTA	PDEP	PLIQ	PNPL	PROE	PROA
PTL	1.0000	-	-	-	-	-	-
PTA	0.7149	1.0000	-	-	-	-	-
PDEP	0.3244	0.5443	1.0000	-	-	-	-
PLIQ	0.2586	0.4015	0.2595	1.0000	-	-	-
PNPL	0.2098	0.2014	-0.0940	0.2034	1.0000	-	-
PROE	0.3703	0.2681	0.3241	0.2774	-0.0808	1.0000	-
PROA	0.1094	0.0758	0.2566	0.2913	-0.0395	0.6858	1.0000
CONS	0.5308	0.7999	0.4090	0.3810	0.1239	0.1621	0.0603
INVEST	0.0497	0.0006	0.1659	-0.0259	-0.0033	-0.0530	-0.2656
GOV	0.1681	-0.1052	-0.1576	-0.1434	-0.0486	0.0772	0.1387
EXPORT	-0.0189	0.1803	0.1612	0.1338	0.0652	-0.0205	-0.2044
IMPORT	-0.0068	-0.0103	-0.0534	0.0637	0.0852	0.0007	-0.0882
INF	0.3051	0.1513	0.1513	0.1743	0.1121	-0.0007	0.1547
CRR	0.6954	0.5026	0.5026	0.4071	0.2215	0.1452	0.0099
PR	0.3186	0.2347	0.2347	-0.0421	0.1944	-0.0219	-0.1510

	CONS	INVEST	GOV	EXPORT	IMPORT	INF	CRR	PR
PTL	-	-	-	-	-	-	-	-
LOG(PTA)	-	-	-	-	-	-	-	-
PDEP	-	-	-	-	-	-	-	-
PLIQ	-	-	-	-	-	-	-	-
PNPL	-	-	-	-	-	-	-	-
PROE	-	-	-	-	-	-	-	-
PROA	-	-	-	-	-	-	-	-
CONS	1.0000	-	-	-	-	-	-	-
INVEST	0.3032	1.0000	-	-	-	-	-	-
GOV	0.2169	-0.1528	1.0000	-	-	-	-	-
EXPORT	0.3698	0.4477	-0.736	1.0000	-	-	-	-
IMPORT	0.2631	0.4477	-0.055	0.4774	1.0000	-	-	-
INF	-0.2333	0.3795	0.3940	-0.4623	0.4767	1.0000	-	-

CRR	0.2066	-0.3647	0.0980	0.1898	0.7133	0.5050	1.0000	-
PR	-0.1746	0.2852	0.4944	0.2781	-0.1492	-0.2856	0.1676	1.0000

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ จากตารางที่ 15 ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่าต่ำกว่า 0.8 ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นไปตามกฎ ที่น้อยกว่า 0.8 และนี่ก็หมายความว่าไม่มีปัญหาเรื่องความสอดคล้องพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ ตารางที่ 17 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ เอกชน

variable	Fixed Effect		Random Effect	
	Coefficient	Std.Err.	Coefficient	Std.Err.
PTA	0.3844***	0.1180	0.4243***	0.6353
PDEP	0.1180***	0.1546	0.1672***	0.0365
PLIQ	-0.5809***	0.1201	-0.1295**	0.4103
PNPL	-0.0287	0.5766	-0.6455	0.0754
PROE	0.0914	0.3584	0.1396*	0.3551
PROA	0.2487**	0.6822	0.1863	0.8971
CONS	1.5253	2.759	1.1152	2.4894
INVEST	0.1891**	1.5250	0.2690**	1.4682
GOV	0.4718	1.1949	0.6008	1.1115
EXPORT	1.5611	2.3731	1.6492	2.3007
IMPORT	-0.0959	0.8759	0.1960	0.8490
INF	-0.9429	0.9034	-0.3600	0.9325
CRR	-9.8508	7.2487	-7.713	4.8167
PR	0.0090	0.0457	0.0510	0.0029
Constant	-0.0116		-0.0819	
R-squared	0.4189		0.3823	
Prob>chi2	0.0000		0.0000	
No. Obs	80		80	

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบ Hausman Test

Hausman Test	
Chi-sq. Statistics	2.94
Chi-sq. d.f	14
(Prob.)	0.6992

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ผลการทดสอบ Hausman Test ตารางที่ 17 ที่ใช้ทดสอบเพื่อเลือกการประมาณค่าที่เหมาะสมพบว่า Probability เท่ากับ 0.6992 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะนำไปสู่การปฏิเสธสมมติฐานหลัก ถือว่า Fixed Effect Model เป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสมของสมการมากกว่า Random Effects Model แสดงว่า Fixed Effect Model การประมาณค่าปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล

จากตารางที่ 16 แบบจำลอง Fixed Effect Model สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

ขนาดธนาคาร (PTA) สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์เอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4243 หมายความว่าธนาคารขนาดใหญ่ที่เป็นของเอกชนจะมีแนวโน้มที่จะให้สินเชื่อแก่ประชาชนมากขึ้น

ปริมาณเงินฝาก (PDEP) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในทิศทางเดียวกันโดยเมื่อปริมาณเงินฝากรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1672 หมายความว่ายิ่งธนาคารพาณิชย์เอกชนมีศักยภาพในการดึงดูดเงินฝากจากลูกค้ามากขึ้น ความสามารถของธนาคารพาณิชย์เอกชนในการให้สินเชื่อแก่ประชาชนก็จะยิ่งสูงขึ้น

สินทรัพย์สภาพคล่อง (PLIQ) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาบ่งชี้ว่ายิ่งธนาคารพาณิชย์ถือสินทรัพย์เอกชนสภาพคล่องมากเท่าไร เงินให้สินเชื่อที่ลูกค้าจะได้รับก็จะยิ่งต่ำลง

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (PNPL) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์เอกชน มีการประเมินลูกค้าอย่างรอบคอบทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ยังไม่สูงมาก

ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (PROE) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ในทิศทางเดียวกันโดยเมื่อผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1369 หมายความว่า การปล่อยสินเชื่อของธนาคารเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญในการสร้างกำไรของธนาคารพาณิชย์

ผลตอบแทนต่อการนำใช้สินทรัพย์ (PROA) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์เอกชน นำใช้สินทรัพย์มากจนเกินไปอย่างเช่น การขยายสาขา การลงทุนในระบบธนาคาร การจ้างบุคลากรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ผลตอบแทนที่ได้มาน้อยเมื่อเทียบกับทรัพย์สินที่ลงทุน

ปัจจัยทางด้านมหภาคก็พบว่า การลงทุนภาคเอกชน (INVEST) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2690 เนื่องจากการลงทุนหรือการขยายกิจการของเอกชนต้องอาศัยทุนจำนวนมากในการดำเนินโครงการต่างๆ ทำให้มีความจำเป็นต้องอาศัยสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เอกชน สำหรับตัวแปรทางด้าน การบริโภคของประชาชน (CONS) การใช้จ่ายของรัฐบาล (GOV) การนำเข้าสินค้าและบริการ (IMPORT) ส่งออกสินค้าและบริการ (EXPORT) อัตราเงินเฟ้อ (INF) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ตัวแปรทางด้านนโยบายของธนาคารกลางก็พบว่า เงินสดสำรองตามกฎหมาย (CCR) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์เอกชน ไม่ให้กู้เต็มจำนวนของปริมาณเงินฝากที่มีอยู่และรักษาสัดส่วนเงินฝากในรูปของสินทรัพย์สภาพคล่องในปริมาณมาก หลังจากจัดสรรเงินสำรองตามสัดส่วนที่กำหนดไว้แล้ว สำหรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (DUM) ไม่สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์เอกชน ไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ตามความต้องการ

5.4 ผลการศึกษาปริมาณสินเชื่อนานาชาติพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบสถิติเชิงพรรณนา

Variables	Obs	Mean	Std. Dev	Min	Max
FTL	310	0.2014	0.2735	-0.2832	2.7597
FTA	310	0.1567	2.25526	-0.2234	3.1539
FDEP	310	0.3587	0.3157	0.1892	0.7831
FLIQ	310	0.1041	0.1616	0.0411	0.4497
FNPL	310	0.0205	0.0768	0	0.1045
FROE	310	0.0855	0.0977	-0.0823	0.3634
FROA	310	0.0680	0.0132	-0.0381	0.1403
BORDER	310	0.5806	0.4942	0	1
CONS	60	0.0556	0.0349	-0.03	0.1036
INVEST	60	0.1110	0.05859	0.0338	0.2311
GOV	60	0.0853	0.1150	-0.0474	0.3661
EXPORT	60	0.0922	0.0543	-0.003	0.1758
IMPORT	60	0.0708	0.1355	-0.1177	0.3863
INF	310	0.0271	0.0197	0.0128	0.0757
CRR	310	0.0485	0.0197	0.0425	0.050
PR	310	0.4955	0.5005	0	1

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

สถิติเชิงพรรณนา รายงานสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาในตารางที่ 18 ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราการเติบโตปริมาณสินเชื่อนานาชาติพาณิชย์สาขาต่างประเทศ (FTL) อยู่ที่ 0.2014 ซึ่งบ่งชี้ว่าธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศจัดสรรเงินกู้เฉลี่ยแต่ละปีเพิ่มขึ้น 20.14% เพื่อปล่อยสินเชื่อแก่ระบบเศรษฐกิจ สปป ลาว ในแง่ของปัจจัยลักษณะเฉพาะของธนาคาร ค่าเฉลี่ยอัตราการเติบโตของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ (FTA) คือ 15.67% นอกจากนี้มูลค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนเงินกู้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (FNPL) คือ 0.0205 นี้หมายความว่า 2.05% ของพอร์ตสินเชื่อนานาชาติพาณิชย์ประกอบด้วยสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ด้านของสินทรัพย์สภาพคล่อง (FLIQ) ยังบันทึกค่าเฉลี่ย 10.41% เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อให้เป็นไปตามภาวะผูกพันระยะสั้น เช่น การถอนเงินสด ส่วนด้านผู้ฝากเงินมูลค่าเฉลี่ยของปริมาณเงินฝาก (FDEP) คือ 0.3587 ซึ่งหมายความว่า 35.87% ของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์กรรมเป็นเงินทุนจากเงินฝาก นอกจากนี้ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (FROE) ที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุนจะได้ผลตอบแทนเฉลี่ย 8.55% และ

ผลตอบแทนจากจากสินทรัพย์ที่นำไปใช้ในการลงทุน(FROA) เฉลี่ย 6.80% สำหรับปัจจัยกำหนดเศรษฐกิจมหภาค การบริโภคของบริษัทและประชาชน (CONS) มีค่าเฉลี่ย 5.56% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -3.3% และมูลค่าสูงสุด 10.36% การลงทุนภาคเอกชน(INVEST) มีค่าเฉลี่ย 11.10% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ 3.38% และมูลค่าสูงสุด 23.21% การใช้จ่ายของรัฐบาล(GOV) มีค่าเฉลี่ย 8.53% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -4.74% และมูลค่าสูงสุด 36.61% การส่งออกสินค้าและบริการ(EXPORT) มีค่าเฉลี่ย 9.22% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -0.3% และมูลค่าสูงสุด 17.58% การนำเข้าสินค้าและบริการ(IMPORT) มีค่าเฉลี่ย 7.08% โดยมีมูลค่าขั้นต่ำ -11.77% และมูลค่าสูงสุด 38.63% อัตราเงินเฟ้อ (INF) มีค่าเฉลี่ย 2.71% โดยมีอัตราต่ำสุด 1.28% และ สูงสุดอยู่ที่ 7.57% ตามลำดับทั้งมีการรายงานมูลค่าเงินสดสำรองเฉลี่ยที่ 4.85% โดยมีอัตราต่ำสุด 4.25% และ สูงสุดอยู่ที่ 5%

ตารางที่ 20 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ

	FTL	FTA	FDEP	FLIQ	FNPL	FROE	FROA	CBB	CONS
FTL	1.0000	-	-	-	-	-	-	-	-
FTA	0.4127	1.0000	-	-	-	-	-	-	-
FDEP	0.4527	0.7070	1.0000	-	-	-	-	-	-
FLIQ	0.0956	0.3917	0.3689	1.0000	-	-	-	-	-
FNPL	-0.0467	0.1197	0.0270	0.0061	1.0000	-	-	-	-
FROE	0.1993	0.3036	0.2973	0.1740	-0.002	1.0000	-	-	-
FROA	0.2159	0.2415	0.1976	0.1255	0.0182	0.5376	1.0000	-	-
BORDER	0.0090	0.1466	0.0638	0.1895	-0.0092	0.2241	0.1815	1.0000	-
CONS	0.6475	0.7848	0.5763	0.3482	0.1337	0.1794	0.1505	0.1004	1.0000
INVEST	0.0011	-0.0276	0.1058	0.0659	0.1280	-0.0111	-0.0287	0.0054	0.0012
GOV	-0.0216	-0.0800	-0.1958	-0.1166	-0.0806	-0.0302	-0.0302	-0.0287	0.0213
EXPORT	0.1279	0.1972	0.1557	0.1259	0.1016	0.0180	-0.0595	-0.0421	-0.0111
IMPORT	0.0654	0.1027	-0.0193	0.0591	-0.0183	-0.0259	-0.0863	-0.0032	-0.0233
INF	0.4156	0.6031	0.4130	0.2335	-0.0224	0.1291	0.1995	0.0996	0.3213
CRR	0.6946	0.7721	0.6313	0.3626	0.1513	0.1951	0.1989	0.1211	0.3210
DUM	0.2584	0.3997	0.2413	0.0723	0.1253	0.0582	0.0949	0.0911	0.0134

	INVEST	GOV	EXPORT	IMPORT	INF	CRR	PR
FTL	-	-	-	-	-	-	-
FTA	-	-	-	-	-	-	-
FDEP	-	-	-	-	-	-	-

FLIQ	-	-	-	-	-	-	-
FNPL	-	-	-	-	-	-	-
FROE	1.0000	-	-	-	-	-	-
FROA	-0.1528	1.0000	-	-	-	-	-
CBB	0.4477	-0.7491	1.0000	-	-	-	-
GDP	0.3795	-0.0503	0.3233	1.0000	-	-	-
INF	-0.2839	0.1382	0.1303	0.5706	1.0000	-	-
CRR	0.1684	-0.2948	-0.3921	0.7442	0.6186	1.0000	-
DUM	0.2782	-0.5092	0.0142	0.1058	-0.0430	0.3431	1.0000

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ จากตารางที่ 19 ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่าต่ำกว่า 0.8 ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นไปตามกฎ ที่น้อยกว่า 0.8 และนี่ก็หมายความว่าไม่มีปัญหาเรื่องความสอดคล้องพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ ตารางที่ 21 ผลการทดสอบ Fixed Effect และ Random Effect ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ สาขาต่างประเทศ

Variables	Fixed Effect		Random Effect	
	Coefficient	Std.Err.	Coefficient	Std.Err.
FTA	0.3881***	0.0777	0.4247***	0.0871
FDEP	0.0907	0.2552	0.0267	0.1819
FLIQ	-0.4532***	0.3247	-0.5591***	0.0633
FNPL	-0.1025	0.1193	-0.7100	0.1178
FROE	0.2644*	0.1330	0.1996*	0.1290
FROA	0.1487*	0.4005	0.1863**	0.4155
BORDERBANK	0.0413*	0.0209	0.0622*	0.0476
CONS	3.4355	2.5212	2.4324	2.4816
INVEST	0.0055	1.4818	0.1704*	1.4063
GOV	0.5086	1.3353	0.7436	1.2934
EXPORT	1.0302***	2.7703	1.0509***	2.7289
IMPORT	0.5510**	1.4818	0.2265*	0.7981
INF	0.14086	0.5339	-0.0111	0.5724
CRR	-8.6411	4.6446	-8.0423	4.4062
PR	0.0440	0.0209	0.0096	0.0396
Constant	-0.4240		0.0021	

r-squared	0.2171	0.2202
Prob>chi2	0.0000	0.0000
No. Obs	310	310

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบ Hausman Test

Hausman Test	
Chi-sq. Statistics	9.79
Chi-sq. d.f	15
(Prob.)	0.7775

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: ***, **, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ผลการทดสอบ Hausman Test ตารางที่ 21 ที่ใช้ทดสอบเพื่อเลือกการประมาณค่าที่เหมาะสมพบว่า Probability เท่ากับ 0.7775 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่นำไปสู่การยอมรับสมมติฐานหลัก ถือว่า Random Effect Model เป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสมของสมการมากกว่า Fixed Effects Model แสดงว่า Random Effect Model การประมาณค่าปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

จากตารางที่ 20 แบบจำลอง Random Effect Model สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

ขนาดธนาคาร (FTA) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4247 หมายความว่าธนาคารขนาดใหญ่ที่เป็นสาขาต่างประเทศจะมีแนวโน้มที่จะให้สินเชื่อแก่ประชาชนมากขึ้น

ปริมาณเงินฝาก (FDEP) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศไม่ค่อยระดมทุนภายในประเทศ ทุนส่วนมากก็จะมาจากทุนของตัวเอง สังเกตเห็นว่าค่าเฉลี่ยเงินฝากต่อสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศมีเพียงร้อยละ 0.3587 ทำให้ปริมาณเงินฝากไม่มีผลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

สินทรัพย์สภาพคล่อง (FLIQ) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในทิศทางตรงกันข้าม โดยเมื่อสภาพคล่องเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อลดลงร้อยละ 0.5591 ผลการศึกษาบ่งชี้ว่ายิ่งธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศถือสินทรัพย์สภาพคล่องมากเท่าไร เงินให้สินเชื่อที่ลูกค้าจะได้รับก็จะยิ่งต่ำลง

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (FNPL) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์เอกชน มีการประเมินลูกค้าอย่างรอบคอบทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ยังไม่สูงมาก

ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (FROE) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ในทิศทางเดียวกันโดยเมื่อผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1996 หมายความว่า การปล่อยสินเชื่อของธนาคารเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญในการสร้างกำไรของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

ผลตอบแทนต่อการนำใช้สินทรัพย์ (FROA) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อผลตอบแทนต่อการนำใช้สินทรัพย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1863 หมายความว่า การปล่อยสินเชื่อของธนาคารเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญในการสร้างกำไรของธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับทรัพย์สินที่ลงทุน

สาขาธนาคารต่างมาจากประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว (BORDER) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อสาขาธนาคารต่างมาจากประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0622 เนื่องจากสาขาที่มาจากประเทศที่มีเขตแดนติดกัน จะมีความเข้าใจในบริบทในการปล่อยสินเชื่อได้ดีกว่า ประเทศที่ไม่มีเขตแดนติดกับประเทศลาว

ปัจจัยทางด้านมหภาคก็พบว่า การลงทุนภาคเอกชน (INVEST) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3930 เนื่องจากการลงทุนหรือการขยายกิจการของเอกชนต้องอาศัยทุนจำนวนมากในการดำเนินโครงการต่างๆ ทำให้มีความจำเป็นต้องอาศัยสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ สำหรับการนำเข้า (IMPORT) และการส่งออกสินค้าและ

บริการ (EXPORT) สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.10 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อการนำเข้าและการส่งออกสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2250 และ 0.1623 ตามลำดับ เนื่องจากธุรกิจนำเข้าส่งออกเป็นภาคส่วนที่ต้องได้มีการติดต่อทำธุรกรรมการเงินกับต่างประเทศทำให้ระยะเวลาการหมุนเวียนเงินใช้เวลานาน ดังนั้นทำให้ภาคธุรกิจเหล่านี้ต้องขอสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่อง สำหรับทางด้านตัวแปรการบริโภคของประชาชน (CONS) การใช้จ่ายของรัฐบาล (GOV) อัตราเงินเฟ้อ (INF) ไม่สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ตัวแปรทางด้านนโยบายของธนาคารกลางก็พบว่า เงินสดสำรองตามกฎหมาย (CCR) ไม่สามารถอธิบายปริมาณสินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ ไม่ให้กู้เต็มจำนวนของปริมาณเงินฝากที่มีอยู่และรักษาสัดส่วนเงินฝากในรูปของสินทรัพย์สภาพคล่องในปริมาณมาก หลังจากจัดสรรเงินสำรองตามสัดส่วนที่กำหนดไว้แล้ว สำหรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (DUM) ไม่สามารถอธิบายปริมาณเงินให้สินเชื่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ ไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ตามความต้องการ

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 45 แห่ง ช่วงเวลาการศึกษา พ.ศ. 2554 ถึง 2563 โดยแบ่งเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของรัฐบาล ปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์เอกชน และปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ โดยใช้วิธีการศึกษาการวิจัยคือ สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแบบจำลองโดยใช้วิธี Panel ได้แก่ Fixed effect model (FEM) และ Random effect model (REM) โดยวิธีการประมาณค่าเพื่อหาแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดด้วยวิธี Hausman Test พบว่า ทั้ง 4 แบบจำลองที่ทดสอบ Random effect model (REM) เป็นแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดในการประมาณค่า ซึ่งผลการศึกษาศาสามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยเศรษฐกิจมหภาคในภาพรวมในงานศึกษานี้พบว่า การลงทุนภาคเอกชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว เนื่องจากการลงทุนหรือการขยายกิจการของเอกชนต้องอาศัยทุนจำนวนมากในการดำเนินโครงการต่างๆ ทำให้มีความจำเป็นต้องอาศัยสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ประกอบกับภาคธุรกิจต้องการลดความเสี่ยง โดยไม่ต้องการใช้ทุนตัวเองทั้งหมดในการลงทุน ในขณะที่เดียวกัน ภาคการส่งออกและการนำเข้าสินค้าก็มีความสัมพันธ์เชิงบวกเช่นกัน เนื่องจากธุรกิจนำเข้าส่งออกเป็นภาคส่วนที่ต้องได้มีการติดต่อทำธุรกรรมการเงินกับต่างประเทศ ทำให้ระยะเวลาการหมุนเวียนเงินใช้เวลานาน ดังนั้นทำให้ภาคธุรกิจเหล่านี้ต้องขอสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่อง นอกจากนี้การศึกษาไม่พบหลักฐานปัจจัยเศรษฐกิจมหภาคได้แก่ การใช้จ่ายของรัฐบาล การบริโภคของประชาชน และอัตราเงินเฟ้อ ที่มีอิทธิพลต่อปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแต่ละประเภทกลุ่มธนาคารพาณิชย์ก็พบว่า แต่ละประเภทกลุ่มธนาคารพาณิชย์ตอบสนองต่อเศรษฐกิจทิศทางบวกในแต่ละมิติแตกต่างกัน อย่างกรณีของการใช้จ่ายภาครัฐและการนำเข้าสินค้านั้นสำคัญทางสถิติกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์รัฐบาล เนื่องจากการใช้จ่ายของภาครัฐเป็นการลงทุนในพื้นที่ฐานโครงสร้างที่มีมูลค่าสูงและมีการนำเข้าอุปกรณ์ต่างๆจากต่างประเทศ ดังนั้นต้องอาศัยธนาคารพาณิชย์รัฐบาลในการสนองเงินกู้ให้แก่โครงการของรัฐ สำหรับภาคการลงทุนมีนัยสำคัญทางสถิติกับกิจกรรมให้กู้ยืมธนาคารพาณิชย์เอกชน เนื่องจากภาคธุรกิจมอง

ว่า การขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์รัฐบาลมีขั้นตอนและขบวนการการอนุมัติสินเชื่อที่ใช้ระยะเวลาเนิ่นนานเกินไป ในส่วนของภาคการลงทุน ภาคการนำเข้าและส่งออกสินค้านั้นมีความสำคัญทางสถิติกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ เนื่องจากภาคธุรกิจนำเข้า-ส่งออก ส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนต่างชาติมาตั้งโรงงาน แล้วนำเข้าวัตถุดิบเพื่อทำการผลิตสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยนักลงทุนส่วนใหญ่ก็จะขอสินเชื่อจากธนาคารมาจากประเทศเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศที่มาลงทุนใน สปป ลาว มากที่สุด ได้แก่ ประเทศจีน ประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยประเทศเหล่านี้ก็มีสาขานาธนาคารพาณิชย์ตั้งอยู่ที่ สปป ลาว เป็นจำนวนมาก

ปัจจัยทางด้านลักษณะเฉพาะของธนาคารพบว่า ขนาดธนาคารมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว หมายความว่าธนาคารขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะให้สินเชื่อแก่ประชาชนมากขึ้น เนื่องจากธนาคารขนาดใหญ่สามารถเข้าถึงได้มากกว่า มีทุนขนาดใหญ่เพื่อปล่อยสินเชื่อและมีความหลากหลายมากกว่าเพื่อรองรับความต้องการเงินกู้จากประชาชน ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับการศึกษาของ (Costant & Ngomsa 2012), (Malede, 2014), (Amidu 2014), (Rabab'ah 2015), (Tomak, 2013), (Chernykh & Theodossiou, 2011) และ (Abdul Adzis et al., 2018) เช่นเดียวกับปริมาณเงินฝากมีนัยสำคัญเชิงบวกกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว แสดงว่าธนาคารที่มีปริมาณเงินฝากสูงจะมีเงินทุนเพียงพอในการให้กู้ยืมแก่ประชาชน ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับการศึกษาของ (Al- Kilani & Kaddumi 2015), (Imran & Nishat 2013), (Swamy 2012), (Sarath & Pham 2015), (Olokoyo 2011) และ (Olumuyiwa et al., 2012) ในทางตรงกันข้ามสินทรัพย์สภาพคล่องมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว เนื่องจากยิ่งธนาคารพาณิชย์ถือสินทรัพย์สภาพคล่องมากเท่าไร เงินให้สินเชื่อที่ลูกค้าจะได้รับก็จะยิ่งต่ำลง ผลลัพธ์นี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาของ (Rabab'ah 2015), (Sarath & Pham 2015), (Moussa & Chedia 2016), (Amidu 2014), (Abdul Adzis et al., 2018) สำหรับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์มีนัยสำคัญกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ในทิศทางบวก ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับการศึกษาของ (วิไลวรรณ เทียงตรง และคณะ 2018), (Nguyen & Dang 2020), (Imad Z. 2011) กล่าวคือ ยิ่งธนาคารพาณิชย์สร้างผลตอบแทนได้มากขึ้น ธนาคารพาณิชย์จะสามารถปล่อยสินเชื่อให้แก่ประชาชนมากขึ้น เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อของธนาคารเป็นแหล่งรายได้หลักและเป็นตัวสร้างกำไรให้ธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้งานศึกษายังพบว่า ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศมาจากต่างประเทศที่มีเขตแดนติด สปป ลาว มีนัยสำคัญกับปริมาณสินเชื่อ

ธนาคารพาณิชย์ในทิศทางบวก เนื่องจากสาขาที่มาจากประเทศที่มีเขตแดนติดกัน จะมีความเข้าใจในบริบทในการปล่อยสินเชื่อได้ดีกว่า ประเทศที่ไม่มีเขตแดนติดกับประเทศลาว

นอกจากนี้ ผลการศึกษานี้ยังเผยให้เห็นว่า การดำเนินการตามมาตรการนโยบายธนาคารกลาง โดยเฉพาะมาตรการนโยบายอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของธนาคารกลางใน พ.ศ. 2558 เพื่อส่งเสริมให้ภาคธุรกิจและประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนที่มีต้นทุนทางการเงินที่ต่ำลง ไม่ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อกิจกรรมให้กู้ยืมธนาคารพาณิชย์ใน สปป. ลาว เนื่องจากช่วงเวลาการศึกษาอาจจะสั้น และอาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์ใน สปป. ลาว ไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ตามความต้องการ ทำให้การปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ต้องมีความระมัดระวังมากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับภาพรวมกิจกรรมให้กู้ยืมธนาคารพาณิชย์ใน สปป. ลาว ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจมหภาคและลักษณะเฉพาะของธนาคาร ซึ่งผลการศึกษานี้จะทำให้ผู้กำหนดนโยบายภาครัฐบาล ภาคธนาคารรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดนโยบาย เพื่อทำอย่างไรให้การปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ตอบสนองการเติบโตของเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารธนาคารพาณิชย์ก็สามารถนำไปวางแผนกลยุทธ์ในการเพิ่มรายได้จากกิจกรรมการให้สินเชื่อ

ข้อเสนอแนะต่อผู้กำหนดนโยบาย (Policymakers)

- 1.) การลงทุนมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สปป. ลาว อย่างมาก จากตัวเลข พ.ศ. 2563 เห็นว่า ภาคการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 0.38 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม แนนอนว่า องค์ประกอบของการลงทุนในระบบเศรษฐกิจขาดไม่ได้ก็คือ การสนองสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาพบว่า ภาคการลงทุนมีนัยสำคัญทางสถิติกับกิจกรรมให้กู้ยืมธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้กำหนดนโยบายต้องให้ความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมในภาคการลงทุน เช่น ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่ส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น ลดอุปสรรคการเข้าถึงสินเชื่อ ลดขบวนการที่ไม่จำเป็นในการขอสินเชื่อ สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ภาคธุรกิจในการขอสินเชื่อเพื่อขยายกิจการหรือการลงทุน ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจประเทศลาวได้อย่างมากในอนาคต
- 2.) งานศึกษาพบว่าภาคการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการมีนัยสำคัญทางสถิติกับกิจกรรมให้กู้ยืมธนาคารพาณิชย์ใน สปป. ลาว ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายอาจพิจารณาใน

การสร้างเงื่อนไขแก่ภาคธุรกิจนำเข้า-ส่งออก เช่น การให้สิทธิพิเศษและสนับสนุนการส่งออกสินค้าลาว ทั้งบริการทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงิน รวมถึงการนำเข้าสินค้าและบริการที่มีความจำเป็น ควรมีหน่วยงานให้คำปรึกษาหรือมีความเป็นไปได้ อาจพิจารณาตั้งธนาคารนำเข้า-ส่งออก ที่เป็นการร่วมลงทุนจากภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมภาคธุรกิจนำเข้า-ส่งออกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

- 3.) ในโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมแสดงให้เห็นว่า การบริโภคเป็นองค์ประกอบใหญ่สุด แต่ในงานศึกษานี้กับพบว่า กิจกรรมให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละประเภทธนาคารพาณิชย์ อาจเป็นเพราะการใช้จ่ายบริโภคของประชาชนลาวจะอยู่กับสถาบันการเงินไม่ใช่ธนาคาร ถ้าไปดูตัวเลขใน พ.ศ. 2563 สถาบันการเงินไม่ใช่ธนาคารมีทั้งหมด 191 แห่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้กำหนดนโยบายต้องเข้าไปกำกับดูแลเพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบกับผู้บริโภค ในขณะที่เดียวกันผู้กำกับนโยบาย โดยเฉพาะธนาคารแห่งสปป ลาว ควรสร้างแรงจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อบริโภคมากขึ้น โดยการสร้าง Credit Bureau ให้ถูกต้อง ชัดเจน มีความทันสมัยและมีต้นทุนต่ำในการเข้าถึงข้อมูล ประกอบกับส่งเสริม Startup ด้าน Fintech มากขึ้น เพื่อรองรับการเติบโตการใช้จ่ายบริโภคในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อธนาคารพาณิชย์

จากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ลักษณะเฉพาะของธนาคารได้แก่ ขนาดธนาคาร ปริมาณเงินฝากและความสามารถในการทำกำไรของธนาคารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว ด้วยเหตุนี้ ธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว จึงควรกำหนดกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการดึงดูดและรักษาเงินฝากจากผู้ฝากให้มากขึ้น เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากกลยุทธ์ในการระดมเงินฝากและบริหารจัดการปริมาณเงินฝากเพื่อให้ได้เงินทุนเพิ่มขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในกิจกรรมการปล่อยสินเชื่อ ในขณะที่เดียวกันต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างกำไรให้มากขึ้นเช่น การลดสาขาที่มีคนใช้บริการน้อย การปล่อยสินเชื่อผ่านแอปพลิเคชัน หรือการสร้าง Fintech เพื่อตอบสนองการเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น เพื่อนำใช้สินทรัพย์ให้น้อยลงและมีประสิทธิภาพ เพื่อขึ้นสร้างผลตอบแทนที่ดีขึ้นในอนาคต ในทางกลับกัน สภาพคล่องมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์ ยิ่งธนาคารพาณิชย์ถือสินทรัพย์สภาพคล่องสูง ธนาคารพาณิชย์มีเงินทุนต่ำ

6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปสามารถเพิ่มตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ใน สปป ลาว เช่น นโยบายของภาครัฐ ปัจจัยทางการเมือง ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น รวมถึงการรวบรวมข้อมูลของแต่ละตัวแปรให้มีจำนวนมากขึ้น จะทำให้ผลการศึกษาสะท้อนขนาดผลกระทบที่แม่นยำมากขึ้น

บรรณานุกรม

- Abdul Adzis, A., Sheng, L. E., & Abu Bakar, J. (2018). Bank lending determinants: Evidence from Malaysia commercial banks. *Journal of Banking and Finance Management*, 1(3), 36-48.
- Al-Kilani, Q. A., & Kaddumi, T. A. (2015). Cyclicity of lending behavior by banking sector for the period (2000-2013): Evidence from Jordan. *International journal of Economics and Finance*, 7(4), 57.
- Amidu, M. (2014). What influences banks lending in Sub-Saharan Africa? *Journal of Emerging Market Finance*, 13(1), 1-42.
- Anthony, O. (2012). Bank savings and bank credits in Nigeria: Determinants and impact on economic growth. *International Journal of economics and financial issues*, 2(3), 357-372.
- Awdeh, A. (2016). The determinants of credit growth in Lebanon. *International Business Research*, 10(2), 9.
- Bui, T. N. (2019). INFLATION AND STOCK INDEX: EVIDENCE FROM VIETNAM. *Journal of Management Information & Decision Sciences*, 22(4).
- Calza, A., Gerdesmeier, D., & Levy, J. (2001). Euro area money demand measuring the opportunity costs appropriately.
- Cargill, T. F., & Mayer, T. (2006). The effect of changes in reserve requirements during the 1930s: The evidence from nonmember banks. *The Journal of Economic History*, 66(2), 417-432.
- Chernykh, L., & Theodossiou, A. K. (2011). Determinants of bank long-term lending behavior: Evidence from Russia. *Multinational Finance Journal*, 15(3/4), 193-216.
- Constant, F. D., & Ngomsa, A. (2012). Determinants of bank long-term lending behavior in the Central African Economic and Monetary Community (CEMAC). *Review of Economics & Finance*, 2(5), 107-114.
- Cottarelli, C., Dell'Ariccia, G., & Vladkova-Hollar, I. (2005). Early birds, late risers, and sleeping beauties: Bank credit growth to the private sector in Central and Eastern Europe and in the Balkans. *Journal of banking & Finance*, 29(1), 83-104.

- Diriba, G. (2020). Empirical Investigation on Determinants of Lending Behaviour: Evidence from Commercial Banks in Ethiopia.
- Gonzales, R. G., & Burciaga, E. M. (2018). Undocumented youth and local contours of inequality. In *Handbook of the sociology of education in the 21st century* (pp. 153-169). Springer.
- Imran, K., & Nishat, M. (2013). Determinants of bank credit in Pakistan: A supply side approach. *Economic Modelling*, 35, 384-390.
- Ivanović, M. (2016). Determinants of credit growth: The case of Montenegro. *Journal of Central Banking Theory and Practice*, 5(2), 101-118.
- Malede, M. (2014). Determinants of commercial banks lending: evidence from Ethiopian commercial banks. *European Journal of Business and Management*, 6(20), 109-117.
- Miyajima, M. K. (2017). *What influences bank lending in Saudi Arabia?* International Monetary Fund.
- NGUYEN, H. D. H., & DANG, V. D. (2020). Bank-specific determinants of loan growth in Vietnam: Evidence from the CAMELS approach. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 7(9), 179-189.
- Olokoyo, F. O. (2011). Determinants of commercial banks' lending behavior in Nigeria. *International journal of financial research*, 2(2), 61.
- Pruteanu-Podpiera, A. M. (2007). The role of banks in the Czech monetary policy transmission mechanism. *Economics of Transition*, 15(2), 393-428.
- Rabab'ah, M. (2015). Factors affecting the bank credit: An empirical study on the Jordanian commercial banks. *International journal of Economics and Finance*, 7(5), 166-178.
- Ramadan, I. Z., Kilani, Q. A., & Kaddumi, T. A. (2011). DETERMINANTS OF BANK PROFITABILITY: EVIDANCE FROM JORDAN. *International Journal of Academic Research*, 3(4).
- Richard, E. O., & Okeye, V. (2014). Appraisal of determinants of lending behavior of deposit money bank in Nigeria.
- Rose, P. S., & Hudgins, S. C. (2008). *Bank management and financial services*. McGraw-

Hill companies.

- Sarath, D. (2015). The determinants of Vietnamese banks' lending behavior: A theoretical model and empirical evidence. *Journal of Economic Studies*.
- Thiangtong, V., Suwannarach, A., & Chancharat, N. (2018). ความเสี่ยงผลตอบแทนและผล การดำเนินงานของหลักทรัพย์กลุ่มบริการทางการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้ CAPM และ มาตรฐานวัดชาร์ปเทรนเนอร์และเงินเช่น. *KKU Research Journal (Graduate Studies) Humanities and Social Sciences*, 6(3), 71-83.
- Tomak, S. (2013). Determinants of commercial banks' lending behavior: Evidence from Turkey. *Asian Journal of Empirical Research*, 3(8), 933-943.
- Valencia, M. F. (2013). *Aggregate uncertainty and the supply of credit*. International Monetary Fund.
- คงตันติอากาศกุล, ธ. (2017). ปัจจัยที่มีผลต่อการผิตนัดชำระหนี้อุปโภคบริโภคของธนาคารพาณิชย์และ บริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักษมีอรุณทัย, ล. ศ. (2018). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร

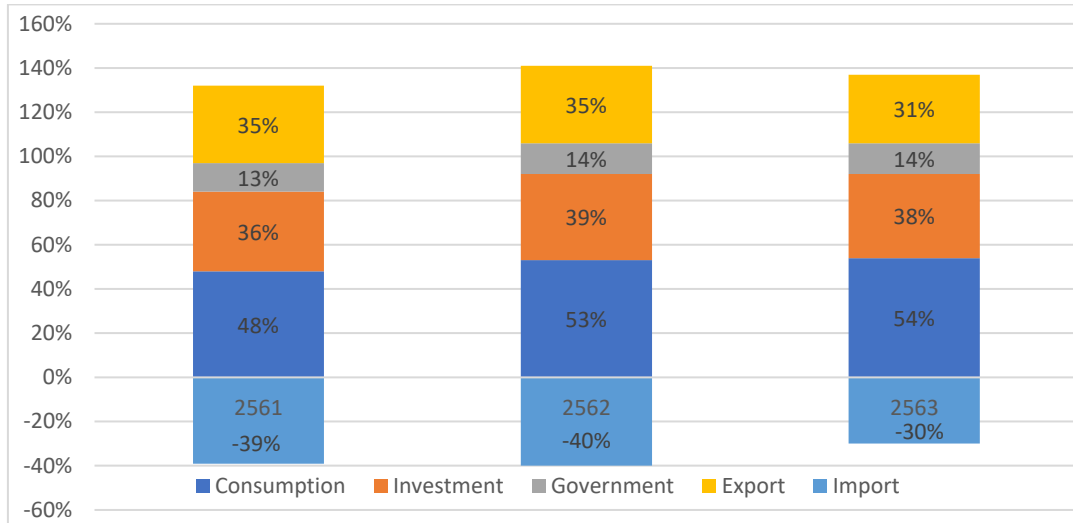

ภาคนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวม สปป ลาว GDP พ.ศ 2561-2563

ภาคผนวก ข

1. ผลการทดสอบ Unit Root ตัวแปรธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดใน สปป ลาว

ตัวแปร	Prob.	Order of integration	Adjusted t*	ผลการทดสอบ
TL	0.0000	Level	-8.9408	Stationary
TA	0.0053	Level	-2.5553	Stationary
DEP	0.0215	First Different	-2.0246	Stationary
LIQ	0.0000	First Different	-2.8333	Stationary
NPL	0.0061	Level	-23.5626	Stationary
CONS	0.0330	First Different	-1.4127	Stationary
INVEST	0.0000	Level	-4.9756	Stationary
GOV	0.0000	Level	-5.2892	Stationary
EXPORT	0.0000	Level	-4.3329	Stationary
IMPORT	0.0000	Level	-13.1743	Stationary
INF	0.0000	First Different	-8.9074	Stationary
CRR	0.0000	Level	-30.5847	Stationary

2. ผลการทดสอบ Unit Root ตัวแปรธนาคารพาณิชย์รัฐบาล

ตัวแปร	Prob.	Order of integration	Adjusted t*	ผลการทดสอบ

STL	0.0016	Level	-2.9408	Stationary
STA	0.0004	Level	-3.3266	Stationary
SDEP	0.0000	First Different	-4.7464	Stationary
SLIQ	0.0000	Level	-3.3535	Stationary
SNPL	0.0000	Level	-4.7410	Stationary
CONS	0.0230	First Different	-1.1127	Stationary
INVEST	0.0000	Level	-4.2756	Stationary
GOV	0.0000	Level	-3.2892	Stationary
EXPORT	0.0000	Level	-2.2329	Stationary
IMPORT	0.0000	Level	-10.1243	Stationary
INF	0.0022	First Different	-1.9321	Stationary
CRR	0.0000	Level	-14.5423	Stationary

3. ผลการทดสอบ Unit Root ตัวแปรธนาคารพาณิชย์เอกชน

ตัวแปร	Prob.	Order of integration	Adjusted t*	ผลการทดสอบ
PTL	0.0010	Level	-3.0988	Stationary
PTA	0.0000	Level	-13.4513	Stationary
PDEP	0.0001	First Different	-3.7482	Stationary
PLIQ	0.0000	Level	-9.9322	Stationary
PNPL	0.0000	Level	-22.9320	Stationary
PROE	0.01599	First Different	-1.5112	Stationary
PROA	0.0000	Level	-29.7163	Stationary
CONS	0.1550	First Different	-4.4232	Stationary
INVEST	0.0000	Level	-6.4723	Stationary
GOV	0.0000	Level	-5.2892	Stationary
EXPORT	0.0000	Level	-5.7329	Stationary
IMPORT	0.0000	Level	-16.8123	Stationary
INF	0.0002	First Different	-3.4906	Stationary
CRR	0.0000	Level	-16.9530	Stationary

4. ผลการทดสอบ Unit Root ตัวแปรธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ

ตัวแปร	Prob.	Order of integration	Adjusted t*	ผลการทดสอบ

TL	0.0000	Level	-8.6042	Stationary
FTA	0.0000	Level	-11.6033	Stationary
FDEP	0.0134	First Different	-1.1590	Stationary
FLIQ	0.0833	First Different	-2.8333	Stationary
FNPL	0.0061	Level	-2.5051	Stationary
FROE	0.0458	First Different	-1.6150	Stationary
FROA	0.0133	First Different	-2.2186	Stationary
CONS	0.0834	First Different	-4.9127	Stationary
INVEST	0.0000	Level	-4.2756	Stationary
GOV	0.0000	Level	-3.2892	Stationary
EXPORT	0.0000	Level	-4.2329	Stationary
IMPORT	0.0000	Level	-11.5566	Stationary
INF	0.0000	First Different	-8.6166	Stationary
CRR	0.0000	Level	-25.8770	Stationary

ภาคผนวก ค

รายชื่อธนาคารใน สปป ลาว พ.ศ 2563

No.	รายชื่อธนาคารใน สปป ลาว	ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	หมายเหตุ
ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล			
1	Banque Pour Le Commerce Exterieur Lao Public	นครหลวงเวียงจันทน์	
2	Lao Development Bank	นครหลวงเวียงจันทน์	
3	Agricultural Promotion Bank	นครหลวงเวียงจันทน์	
4	Nayoby Bank	นครหลวงเวียงจันทน์	ธนาคารเฉพาะ กิจ
5	Lao-Viet Bank Co,Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
6	Banque Franco-Lao Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
7	Lao China Bank Co.,Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
ธนาคารพาณิชย์เอกชน			
8	Joint Development Bank	นครหลวงเวียงจันทน์	
9	Phongsavanh Bank Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
10	Indochina Bank Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	

11	Booyoung Lao Bank Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
12	Lao Construction Bank Limited	นครหลวงเวียงจันทน์	
13	MARUHAN Japan Bank Lao Co.,Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
14	BIC Bank Lao Co., Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
15	ST BANK LTD	นครหลวงเวียงจันทน์	
ธนาคารพาณิชย์สาขาต่างประเทศ			
16	Acleda Bank Lao.,Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
17	RHB Bank Lao Limited	นครหลวงเวียงจันทน์	
18	Kasikornthai Bank Limited	นครหลวงเวียงจันทน์	
19	Saigon Thuong Tin Bank Lao Co.,Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
20	VietinBank Lao limited	นครหลวงเวียงจันทน์	
21	Saigon-Hanoi Bank Lao Limited	นครหลวงเวียงจันทน์	
22	Vietcombank Laos Limited	นครหลวงเวียงจันทน์	
23	Canadia Bank Lao Co.,Ltd	นครหลวงเวียงจันทน์	
24	Bangkok Bank Public Co.,Ltd Vientiane Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
25	Krung Thai Bank Ltd Vientiane Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
26	Bank of Ayudhya pcl., Vientiane Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
27	TMB Bank Public Company Limited	นครหลวงเวียงจันทน์	
28	Siam Commercial Bank Ltd Vientiane Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
29	Public Bank, Vientiane Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
30	Public Berhad Bank Ltd, Wattay Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
31	Public Berhad Bank Ltd, Savanakheth Branch	สุวรรณคีร์นะเขต	
32	Bank of Ayudhya pcl., Savanakheth Branch	สุวรรณคีร์นะเขต	
33	Military Commercial Joint Stock Bank - Lao Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
34	ICBC Limited Vientiane Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
35	Public Bank, Pakse Branch	ปากเซ	
36	CIMB Thai Bank Public Company Limited VT-Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
37	Cathay united bank Vientiane Capital Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
38	Bank of China Limited, Vientiane branch	นครหลวงเวียงจันทน์	

39	First Commercial Bank LTD, Vientiane Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
40	Bangkok Bank, Pakse Branch	ปากเซ	
41	Malayan Banking Berhad Nongduang Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
42	Malayan Banking Public Limited Company Lao Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
43	ANZ Banking Group Limited, Lao Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	
44	Taiwan Cooperative Bank LTD, Lao Branch	นครหลวงเวียงจันทน์	

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายตุลาคำ อินทุลาต
วัน เดือน ปี เกิด	09 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด	นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ที่อยู่ปัจจุบัน	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนแก้วเสี้ยว ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนทรงปรอง ระดับปริญญาตรีสาขาการเงิน-การธนาคาร จากสถาบันการธนาคาร และเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY